Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کتاب نوم:: د ډيورنډ کرښه يا د ناسور زخم

ليکوال :: حبيب الله غمخور

کمپوز: خپله ليکوال

ډيزان:خالد هادي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډيورنډ کرښي د تړون پښتو متن

ژباړه : ډاکټر محمد حسن کاکړ

په داسي حال کي چي دهندوستان په خوا کي دافغانستان دسرحدي سيمي په هکله ځيني مسأ لي رامنځ ته شوې،او په داسي حال کي دواړه والاحضرت امير او دهندوستان حکومت هيله من دي چي دغه مسألي ددوستۍ په فهم او ددواړو دنفوذ دساحو دحد په ټاکلو سره حل کړي ،تر څو په آينده کي ددغو متحدو حکومتونو تر منځ ددغي موضوع پر سر دنظر اختلاف نه وي ، په دې وسيله په لاندې ډول سره موافقه وشوه.

۱ /دوالاحضرت دتوابعو ختيځه او سهيلي سيمه دي له واخان نه دپارس تر پولې پورې دي هغه ليکه تعقيب کړي چې په هغې نقشي باندي ښودل شوې چې له دغه توافق ليک سره مله ده.

۲ /د هندوستان حکومت به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له دغي ليکي نه آخوا د افغانستان په لور پرتې دې مداخله ونه کړي، او الاحضرت امير به هيڅ وخت په هغو سيمو کې چې له ليکې نه آخوا د هندوستان په لور پرتي دې مداخله ونه کړي

۳ /دبرتانيې حکومت په دې ډول موافقه کوې چې والاحضرت امير دي اسمار او تر چاناک پوري پورته ساحه وساتي . له بلي خوا والاحضرت موافقه کوې چي دی په هيڅ وخت په سوات، باجوړ يا په چترال کې دباشگل يا ارنوايي درې په شمول مداخله نه کوې .دبرتانيې حکومت داسي هم موافقه کوې چې والاحضرت دي دبر مل سيمه ولرې کومه چې په هغه مفصلې نقشې کې ښودل شوي چې والاحضرت ته لادمخه سپارل شوې ده،او والاحضرت دپاتې وزيرستان او د داورپه هکله له خپلي ادعانه تيرېږي ،په همدې ډول والاحضرت دچاغي په باب له خپلي ادعانه اوړې.

۴ / دسرحدي سيمي ليکه به دافغان او برتانوي گډو کمشنرانو له خواله دې وروسته په تفصيل سره وکاږله شي او حد بندي به شي په کوم ځاي کې چې دتطبيق وړ او مطلوب وي . ددغو کمشنرانو مقصد به داوي چې دسرحد په ټاکلو کې متقابل فهم ته سره ورسېږي داسي چې دغه ليکه دې تر نهايي امکان پوري دهغي نقشې له مخه وي چې له دغه توافق ليک سره مله ده،په داسي حل کې چې ددغي سرحدي سيمي دگانډيوکليو دموجودو محلي حقوقو رعايت پوره وشي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵ /دچمن دموضوع په ارتباط والاحضرت دبرتانوي نوي قشلې په هکله له خپل اعتراض نه تېرېږي او برتانوي حکومت ته دهغه حقوق پرېږدي چې دسرکې تايلري په اوبوکې يې په خپله په بيه اخيستې و. دسرحدي سيمي له دغه ټکي نه به ليکه په لاندي ډول وکاږل شي.

دغه ليکه به پشا کوتل ته نژدې دخوجه امران غروله لوړي نه چي دبرتانيې په سيمه کې به پاته کيږي ،په هغه لور کښله کيږي چې مرغه چمن او دشربو چينه به افغانستان ته پاته کيږي اود نوي چمن چاونۍ او دافغان پوستي چې خلگ يې لشکر ډنډ بولي تر منځ نيمايي پوري رسيږي . دغه ليکه به بيا دريل وي ستيشن اودهغي پوښتۍ تر منځ چې دميان بلاک په نامه ياديږي ،تر نيمايي پوري رسيږي او په داسي حال کي چي دجنوب په لور به روانه وي له خوجه امران غروسره به بيا يو ځاي کيږي .په دې ډول غوښه پوسته به دبرتانيې په علاقه کې او دغوښي په جنوب او لويديځ کي دشوراواک سرک به افغانستان ته پرېږدي . دبرتانيې حکومت به ددغه سړک تر نيم ميلي پورې مداخله نه کوې.

٦ / ددغه توافق ليک دغه پورته فقرې دهندوستان دحکومت اودافغانستان دوالاحضرت له خوا دنظر ټول عمده اختلافات چې دسرحدي سيمي په باب ددوي تر منځ پيدا شوي وو ،دپوره او قناعت ښوونکې فيصلې په ډول گڼل کيږي او دواړه دهندوستان حکومت اووالاحضرت په ذمه اخلې چې جز ۀ ياتوپه باب ټول اختلاف لکه هغه چې له دي وروسته به دهغو منصبدارانو له خوا پري غور کيږي چې دسرحدي خط دحد بندۍ دپاره ټاکل کيږي ،ددوستۍ په روحيې سره به فيصله کيږي .ددي دپار چي تر هغو چې ممکنه وي ددواړو حکومتونو تر منځ دشکونواو غلط فهميو سببو نه له منځه ولاړ شي.

٧ / دهندوستان حکومت چې دبرتانيې حکومت په نسبت دوالاحضرت له روغ نيتې نه په پوره ډول ډاډ من شوی او غواړي افغانستان پياوړی او خپلواک ووينې دوالاحضرت لخوادجنگي لوازموپه رانيولواو واردولوباندي به اعتراض ونه کړي ،او دوي به په خپله دغه په هکله خه مرسته ورسره وکړي .برسېره پردي ددې دپاره چې دوالاحضرت دهغې دوستانه روحيې ننبه وساتله شي چې په دغو مذاکراتو کې يې ښودلې دهندوستان حکومت ژمنه کوي چې په هغه دولسو لکو کي شپږ لکه روپۍ زياتۍ راوستل شي چې والاحضرت ته هر کال دمالېي مرستي په ډول ورکول کيږي.

هنري ماتمر ډيورنډدهندوستان دحکومت دباندنيو چارو وزير

امير عبدالرحمن خان دافغانستان او دهغه دتوابعوامير

کابل دنومبر 1893.12

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړۍ برخه

دافغانستان دڅوسوه کلن تاریخ په مطالعي سره هر انسان ته داباورپیدا کیږي چي افغان ولس ته خپل ټاټوبۍ تر هر څه گران دی،هیڅکله یې دا نده منلي چي دپردو تر اسارت لاندي ژوند وکړي . له یوې خوا دافغانانودغه ملي غرور او له بلي خوا دافغانستان جیو پولیتیک موقعیت دنړۍ دټولو زبرځواکو پاملرنه،نه یوازي پدي خاطر چي ددغه سرکښ ولس دټاټوبي له طبعي زیرمو څخه دخپلو هیوادو په گټه کار واخلي بلکه دا شوم هدف یي هم در لود چې دا سرلوړی ملت پر گونډو او خپل غلام وگرځوي ، تر څو دافغانستان له سیاسي اوجیوپولتیکي ارزړښتمن موقعیت نه دخپلو استعماري موخو دسرته رسولو په خاطر گټه پورته کړي.

دافغان وسل سره دنړۍ دهر زبر ځواک دښمني یا دوستي په منطقه کښي دخپلو سیاسي ،اقتصادي او نظامي گټو دخوندي کولو پر بیاد ولاړه وه ،داحالت تر ننه هم دوام لري.

له هغي ورځي چي دانگلیسي استعمار گر قوت داستازو پښې پخواني هندوستان ته رسېدلي او دهند دتر لاسه کولو تکل شروع سوی ،همدغه استعمارگر او زبیښا ک گر ځواک دافغانستان دنیولو او پر هغه باندي دخپل تسلط دټینگولو خیال هم په خپلو مغذوکي ژوندی ساتلی دی.

دپرنگیانو لخوا زموږ پر پاکه خاوره دري ځله وسله وال تیری سوی چي پایله یي دلنډ وخت لپاره زموږ په هیواد کي ددوي سیاسي سلطه گرځېدلي ده . تر کومه ځایه چي انگیزانو ونه سوه کولاي دهمیش لپاره پر افغانستان خپل واک ټینگ کړي ، ددریمي جگړي په پایله کښي زموږ هیوادد انگریزانو له منگولو خلاص او افغانستان دیو آزاد هیواد په توگه په نړۍ کي په رسمیت وپېژندل سو.

نن زما دلیکني موخه په افغانستان کي دانگلیسي استعمار گر ځواک دریو ځلو ماتو خوړلو ته ستاسو دپاملرني راگرځول ندي . غواړم ددغي مسلي په هکله دتاریخي اسنادو پر بنیاد بحث وکړم چي:

1-دافغانستان او پاکستان دداسي ژوري دښمنۍ لامل څه دی ؟

2-کېداسي هغه لاملونه چي دا دښمنۍ یې زېږولې ده له منځه ولاړه سي ؟

ددي لپاره چي دغو دو لویو سوالو ته مو ځواب ویلی وي ددغي دښمنۍ دپیدایښت تاریخ ته په ځغلنده توگه ستاسو پاملرنه راگرځوم . یو ټکی غواړم لوستونکو ته عرض کړم چي همدا لهظه زه یوه تحقیقاتي مفصله مقاله نه لیکم او نه کومه کوچنۍ رساله ،یوازي پدېې ورستیو شپو او ورځو کي زموږ د هیواد په کورنیو چارو کښي دپاکستان بربنډو مداخلو او لاس وهنو مجبور کړم یو څه ولیکم ، او دا ثابته کړم چي ، پرویز مشرف دا پنجاپۍ جنرال پخپلو ویناوو کي صادق نه دی چي وايي : ((موږ له افغانستان سره هیڅ کومه ستونزه نلرو موږ په افغانستان کې دیوه غښتلي مرکزي حکومت ملاتړ کوو،اویا داچي وايي ، موږ تل دافغانانو سره هر اړخیزه مرستي کړي دي)) . له بلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوا غواړم دهیواد داوسنیو چارواکو او دهغوي دنړیوالو مرستندویه هیوادونو پاملرنه دغه بنیادي ټکي ته را واړوم ، اوله دوي نه تپوس وکړم : که چیرې تاسو په رښتیا غواړئ چې افغانان په خپل کور کې په ارامه ژوند وکړي ،ددولتي دواک پر سرسیالۍ چې دافغانانودژوند، اوهیواد دویرانۍ په کچه رواني دي پای ته ورسېږي، دا اوسنۍ تاوتریخوالۍ ورک سي، اوټولو بهرنیو اقتصادي ، علمي ،تخنیکي او فرهنګي مرستو څخه پر ځای ګټه واخیستل سي دافغانستان او پاکستان تر منځ د دتش په نامه ډیورنډ کرښي دتاریخې لانجې حل یې یوازنۍ اوا ساسي لاره ده . تر څو داترسلو کالو زیاته پاته سوې غوټه خلاصه نسې ، افغانستان ته ستاسو مفتي او یاپور ، مالي او تخنیکي مرستي به افغان ولس ته ګټوري تمامي نسې، هر څه به برباد ولاړ سي . حتا دا ډار هم شته چې تاسو به هم دافغانستان دلیرې او نژدوهمسایه ګانو په ځانګړې توګه دایران او پاکستان دپټو او ماهرانه لاس وهنوپه پایله کښې دروسانو پشان له افغانستان څخه د خپلو پښو ایستلو ته مجبور سۍ.

تاریخي حوادثو او جریاناتو دا ثابته کړې ده چې پاکستان ته یو پر مختللي او غښتلي افغانستان دمنلو وړ نه دی ،ځکه یې تل دلته دخپلو اجنټانواو نوکرانو پلاس هرڅه له خاوروسره برابرکړیدي . زه پخپله پدې باور یم چې په افغانستان کي دټولو بهرنیو لاسو هنواو افغان ولس دبدمرغیویو له عمده او بنسټیزو لاملونو څخه په 1893زکال دنوامبر په 12ورځ دامیر عبدالرحمن خان او دبرتانوي هنددبهرنیو چارو سلاکار ((هانري مار تیموردیورند)) لخوادافغانانوپر ښارګ ددغه په وینو لړلې د 2310 کیلومتره په اوږدوالي کرښي تیربډل وه ،ددغه تور سند په لاسلیک سره انګریزانو وکولای شول د پښتنوداغښتلي او باتور قوم پر دووبرخوووېشي، په افغانستان کي دیو غښتلي حکو مت دجوړېدو مخه نیسي او له بلې خوا ددې هیواد له بدنې څخه دیوه لویه ټوټه دپراخو ورشوګانو او دنګو غرولمنې جلاکړې ، په تاریخ کي دا منحوس سند د ډیورند دکرښي دسند په نامه شهر ت لري.

دا هغه لعنتي لوزنامه وه چې دلوي احمدشا ه باباپلاس جوړ سوی افغانستان یې داسي ټوټه کړچې دکرښي ها خوا پراته پښتانه او بلوڅ غښتلي قومونه مجبور سو ل نږدې 54 کاله دانګریزانو ظلمونه او له 1947 زکال څخه بیا تر نن ورځې پوري دپنجاپي سړي خورو او وحشي جنرالانو دظلم او ستم پېټې پر اوږو یوسي ، او دخپل مورني ټاټوبي نه جلا ژوندوکړي.

زیات تاریخ پوهان او څیړونکي پدي باور دی چې دډیورنډ دکرښي لاسلیک په هغه وخت کي کله چې عبدالرحمن خان دافغانستان دسیاسي او نظامي ناخوالو شرایطو سره لاس په ګریوان و پر هغه په زور ومنل سوه . مګر حقیقت دادی کله چې پرنګیانو په مخامخ جګړه کي ماته وخوړل او له افغانستان څخه وتلو ته مجبور سوه ، له دې ډارنه چې افغانان به په برتانوي هند کي دپرنګیانو پر خلاف ملي تحریک وهڅوي او یابه تزاري روسیه وکولای سي دافغانانو په مرسته دافغانستان له لارې هند ته درسیدو پلان عملي کړي ، انګلیسانو پرېکړه وکړه چې عبدالرحمن خان له نظامي او سیاسي پلوه تر تهدید لاندي ونیسې، تر څو هغه مجبور سي اودداسې یوه تړون لاسلیک ته غاړه کښېږدي چې په هند کې دافغانستان دلاس وهنواو دتزاري روسي دنفوذدپراخوالي امکانات لږ کړ. انګریزانو دمخه تر هغه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دډیورنډ دلوزماني په باب دافغاني مقاماتو سره خبري وکړې دوي دافغانستان په سرحداتو کې وضعه په خپله گټه مغشوشه کړه ،،دوي په سرحدي سيمو کې دقومونو تر منځ خونړۍ جگړې پيښې کړې او قومونه يې يو دبل په مقابل کې دورول . زما په عقيده په هغه وخت کي دديورند کرښې دا رول ولوباوه او دافغانستان دسياسي اغېزي سيمه دومره کوچنۍ سو ه چې خپله عبدالرحمن خان هم ددغي نقشي په ليدلو حيران پاته سو ،اوله بلي خوا دکرښې بل طرف ته پراته قومونه چي ددي سند دلاس ليک سره يي سخت مخالفت ښکارکړ هم له عبدالرحمان خان څخه خوابدي سول ،داډول حالت او مناسبات دانگليسانو په گټه واوهم په قبايلي سيمو کي ددوي دسياسي نفوذ دپراختيااصلي لامل وگرځيد.

تاريخ پوه پوهاند عبدالحی حبيبي دغي لوظنامي ته تحديد نامه وايي او هغه عبدالرحمن خان ملامتوي ، حبيبي صاحب وايي عبدالرحمن خان بيله دېنه چي دولس او قومي مشرانو سره جرگه سي او دهغو ي نظر وغواړي پر خپل سر يې دا سند لاسليک کړ هغه ليکي : ((ديگر ازکارهاي سياسي که امير بدون خواهش يا تصديق جرگۀ مردم افغانستان انجام داد،ودر تاريخ افغانستان مسوليت بزرگ رابذمت شخص وي مي اندازدامضاي يحديد نامه ديورند است که بادولت هند برطانوي سرحدات شرقي وجنوبي افغانستان را تحديد کرد،لوي استاد وروسته ليکي :وزير خارجه هند هانري تيمور ديورند برياست کميسيون تعين حدود سرحدي به کابل امد،واعضاي اين کميسيون کلنل اليس وکپتان مانريس اسمت ، مستر کلارک ومستر واڼلد وچند نفر هنديان ديگر بود. مذاکرات سياسي در کابل با خود امير آغاز شد،ودر نتيجه تحديد نامۀ منحوس ديورند امضاگرديد ...که به موجب آن خط سرحدي ديورنداز حدود بلوچستان تا چترال وواخان تعين گرديد،وخاک هاي چمن ،پښين ،چغی ،وزيرستانوبلندخيل وکورموپاراچناروافريديوباخوروسوات وبنيرودير وچيلاسوچترال که از بقاياي خاکهاي افغاني بود ،از افغانستان جداوبه هند شامل شد)) . اريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه . ١

زموږ دهيواد يوبل تاريخ پوه او څېړونکی ښاغلی غوث خيبري پخپل ((پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کي)) دا مسله داسي څېړي : دامير عبدالرحمن لخوادډيورند کرښي دتړون ياسند دلاسليک له امله دټولو نه غټ زيان يوازي پښتون قوم ته ورسيد...)) ٢ . ددې کرغېړني کرښي پايله دپښتون واحد قوم توکړې کېدل او دستر احمد شاه باباپه لاس د نوي جوړ سوي افغانستاندتاريخي خاوري تجزيه وه.

اوس راځو دې حقيقت ته ، دا کرښه لکه مخ کښې چي ورته اشاره وسوه يوازي يو کس لخواچې هغه دافغانستان امير و بيله دينه چې دافغان ولس او يا ددوي له استازو سره سلا او مشوره وسي لاس ليک سوه ، ددې کرښي دلاس ليک کولو سره دبل هيڅ افغان اراده نه وه او نه هم دلاس ليک کيدو تر وخته حتا ددربار جگپوړي پدي خبر وه چي داسي يوه منحوسه لوزنامه به لاسليک کيږي . همدا تاريخي دليل دې چي ددي کرښي منل دافغانستان لپاره دقبول وړنه دی .که پخپله دامیرد خاطراتو پاڼي راواړوو د هغوله لوستونو نه دي پايلي ته رسيږو،چي دانگريزانو تحديد او يا دسرحد ي ځيني قومونو څخه دامير خوابدې ددې لامل وگرځيدل تر څو دا توره کرښه لاسليک سي ؛ چې په هر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حال ډیر ژر دامیر سدبیا سرته و رغلی . دبیلګي په توګه کله چي امیر دکرښي نقشه له بر تانوي هند څخه وغوښتل او نقشه یي ولیدل ،هغه هک پک پاته سو .هغه ددغي نقشي دلیدو په هکله دخپلو خاطراتو د دوهم ټوک په157 - 158 مخونو کښي داسي لیکي ((وزیر ،نوی چمن او هلته داورګاډي ستیشن ،دوموندو ټوله علاقه اسمار ،چترال او په منځ کښي یې ټولي مځکي دبرتانوي هند په لوري په نښه سوي دي)) . ۳ پوهاند کاکړ او نوروڅېړونکو پدي اړوند پخپلواثارو کي څوځله دا په ګوته کړېده چي امیر ددغه سندتر لاسلیک وروسته هیڅکله هم دا نه ده منلې چې دا قومونه به له افغانستان څخه په دایمي ډول بیل سي . یوه ټکی غواړم په ګوته کړم دزبرځواکونو دسیاسي موخودپلي کولو دمیتودونوپه نظر کې نیولو سره دامسله هم دانسان په فکر کښې راګرځي ددې لپاره چې امیر عبدالرحمن خان او داوسني ډیورنډ کرښي ها خوا پرتو قومونو تر منځ اړیکې خړ پړ شي تر څو امیر پر هغوي دخپل نفوذدساتلو په موخې فشار راوړې ،مګر خلک یاغي وې دغه حالت راپیداکول هم په لوي ګمان سره دانګریزانولخوادخپلو پلانو دپلي کولو لپاره راپیدا شو. انګریزانو دځینو ملکانو او روحاني ملایانو په وسیله خلک دامیر پر خلاف راپارول تر څو دامیر له امرونوڅخه سرغړونې وکړي ؛دغه سرغړونې امیر یوله هغو لاملو څخه بولي چې ګواکي ده غوښتل دڅه مودې لپاره ځان دهغوي له شره خلاص کړي . متاسفانه امیر پدغه ټکي نه پوهیده اونه یي هم داهل خبرهو سره مشوره کول.

که څه هم امیر عبدالرحمن خان له انګریزانوڅخه نارازه و، ولي متاسفانه دخپل اقتدار دساتلو په خاطر یې دا جرات نسو کولاي دانګلیسانو په مقابل کي په ځغرده دوریږي او دخپل هیواد دملي ګټو څخه په ټینګه دفاع وکړي، دمثال په توګه هغه دخپلو خاطراتو ددوهم ټوک په 159مخ کښي لیکي : ((انګریزان وایي چي موږ دافغانستان په لور نورو مځکو ته ضرورت نلرو،موږ یوازي غواړو چي افغانستان یو پیاوړی شاهي مملکت وي . خو بلي خوا دبلوچستان دخواجه په غوندیو کي دتونل ایستل غواړي ، چي دهغه لاري داورګاډي پټلۍ زموږ ملک ته را ورسوي ،لکه چي زما په کولمو کي چاړه وهي)) ۴. مګر امیر دغه چاړه وحلو په هکله انګریزانوته په خپله هیڅ ندي څرګند کړي . داسي ښکاري چې امیر دانګلیسي امپراتورۍ اوپه افغانستان کښي دهغوي دنفوذ دپرتاختیااو لاسوهنوپه هکله کومه ثابته پالیسي او معین دریز نه درلودهدا دلیل وچې دامیر لخوا کله کله په پټه د توریو ،وزیرو،اپریدواو مومندو خلک هڅول کېده چي دپرنګیانو پر خلاف حملي وکړي او دهغوي پوستي له منځه یوسي ،مګر کله چې دنګریزانو وکولاي شول همد قوم دده په مقابل کې یاغې کړې بیله تحلیل اودحوصلې نه کار اخیشتلو څخه یې دهغو نه داسي خوابده شول چې ددې خوابدی جبران تر اوسه هم نشي کیداي . انګریزان هم دډیورنډ لاین دکرښي دلاسلیک کولویو له ستر لاملوڅخه دځان په وړاندي ددغو قومونو او ولسونو سرکښي او مخالفتونه بولي کوم چي امیر هغوي ته په دغه سیمه کي راپیدا کړي وه،مګر دوي پدغه څرګندونه کې رښتیانه وایي دوي غوښتل ددغه سند په لاسلیک سره په برطانوي هند کې دروساونو دمداخلو مخه ونیسي اوله بلي خوا پښتنا جلا کړې .ددغي کرښي په لاس لیک سره دامیر او پښتنو تر منځ اختلاف نور هم غښتلی کړې ،لوي افغانستان په یوه وړوکې هیواد بدل کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت خو دادی چي ددیورند دکرښي په ټاکلو سره دبرتانیا اساسي او سیاسي موخه داوه چي دختیځ او سهیلي افغانستان په قبایلي سیمو کي دافغانستان دددولتي اغېزې دشته والي مخنیوی وکړي . ددغي اغېزې دمخنیوي هدف دا نه وچي دورځنیو عادي تبادلي ،راشه درشي ،سوداګری ،ټولنیزو دیني او مذهبي مراسیمو په سرته رسولو کي خنډ وګرځي . خو انګریزانو دا غوښتل چي قبایل دخپل مورني هیواد څخه جلا کړي او پدي توګه دبرتانوي حکومت پر ضد دمقاومت او وسلوالو حملو ځواک کمزوری کړي.

ځکه انګلیسانو پر امیر دخپل سیاسي او نظامي فشار دراوړلو تیره څوکه دغه ټکي ته راوګرځول چي دافغانستان څخه دا قبایلي سیمي چي دپرنګیانو په مقابل کي تل بغاوت کوي له خپل مورني هیواد نه غوڅي کړي ،متاسفانه دعبدالرحمن خان دضعیف سیاست له مخې ددي کار جوګه هم شول . زموږ ټول تاریخ پوهان او څېړونکې په یوه نظر دا څرګنده وي چي امیر عبدالرحمن پر خپل سر دانګریزانو سر ه دا کرښه لاسلیک کړه . ځکه هیڅ داسي یو سند نسته چي هغه دي ددې ښکارندوي وې چي دډیورنډ دکرښي دسند په لاس لیک کښي دي دافغان ولس او یا ددوي دنماینده ګانو نظر غوښتل سوی وې.

پدې هکله زموږ مشهور تاریخ لیکونکی غبار صاحب لیکي : دیورند با شش نفر افسر به کابل رسید .... مدت اقامت این هیئت در کابل متجاوز از 40 روز طول کشیدومذاکرات غیر دوستانه به سردي وکندي پیش رفت در حالیکه سپاه انګلیس مقابل سرحد افغانستان در حالت تیارسی بود .پشنهاد انګلیس اینطور خلاصه میشد : یا بر عهد نامه مرتبه انګلیسي ونقشه مدونه انګلیس امضا ګذاشه شود ،ویا مناسبات دولتین منقطع وبه عبارت اصلي جنګ طرفین مشتعل خواهد شد ، شق سوم وجود نداشت،اینجا بود که امیر عبدالرحمن خان در معرض امتحان سختي واقع ګردیدودر نتیجه نشان داد که او طوریکه مردم افغانستان انتظار داشتند شخصیت آهنین واز خود ګذري نیست. امیر در طي مذاکراتي که با دیورندنمود، ودر افغانستان منتشر نګردید،بلغزید ویکبار دیګر در تاریخ مسؤلیت بزرګي بر دوش ګرفت او طبق معمول بدون راي ګیري از مردم افغانستان ویا نماینده ګان انها وحتي بدون مشوره باماموربن ودربار خود بر این معاهده امضا ګذاشت . افغانستان در مسیر تاریخ 688 مخ ، ٥

که څه هم امیر پسله هغه چي معاهده یي لاسلیک کړې وه یوه مشوره تي جرګه چې فرمایشي بڼه یې در لوده راوغوښتل ، ولي دا هغه وخت و چي کار تر کار تیر سوی و . امیر پدغه جرګه کي وینا وکړه دهیواد دشمالي ،غربي ،له چین سره شرقي پولي او انګلیسانو سره دهیواد دسهیلي او شرقي پولو ټاکلو په هکله یې تشریفاتي معلومات ورکړل ، هغه وویل ددي لپاره چي په دوستی کي ژوند وکړو لازمه وګڼل سول چي دولتي حدود وټاکو، دا کارمو زما په کور کښي وکړ . که څه هم په همدغه فرمایشي جرګه کي دغبار صاحب په وینا دغونډې دبرخه والو له نامه څخه یوه وینا چي له پخوا نه برابره سوې او لیکل سوې وه دغونډې دیوتن برخوال لخوا امیر ته ورکړه سوه،چي هغه وینا بیا پخپله امیر ولوستل،په دغه وینا کي دامیر دغه کار ته دافغان ولس په ګټه دیوه حرکت نوم ورکړه سوی و اودمعاهدي دلاسلیک څخه ننګه سوي وه . همدلته باید په ډاګه سي چي ددې غونډې برخوال د هیچا لخوا دغي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

غونډي ته نه وه ټاکل سوې ،دلته هغو کسانو ګډون درلود کوم چې له دربار سره په تړاو کې وه او تل ددربارلخواتشریفاتي غونډوته رابلل کیدل ؛ او له بلي خواداکرغېړنه لوزنامه لا پخوا لاسلیک سوې وه ، که احیا نأ دکوم چا افغاني غیرت په شور راغلی واي او مخالفت یې ښکاره کړي واي ،ددوي مخالفت کوم رول او ارزښت نه درلود . دغونډې دګډون کونکوپه هکله تاج التواریخ دلمړي او دوهم ټوک 421 او422 مخونو ته مراجعه وشې ، ٦

داسنادو په مطا لعې سره داسي معلومېږي چي عبدالرحمن خان دډیورنډلاین دکرښي هاخوا پرتو یو شمیر قومونو څخه خفه و او هغه یې یاغیان بلل ، دهغه دا شان احساساتي او غیرمسولانه برخورددډیورنډ دکرښي سره موافقي یو له عمده لاملوڅخه ګڼلاي سو. سره له دې چي امیر دډیورنډ دکرښي سره دواړو خواو ته دپرتو قومونو مخالفت دسر په سترګو ولید مګر دغه مخالفت او مقاومت ته یي کوم ارزښت ور نکړ ؛ځکه چي هغه ته دخپلي واکمنۍ مسله تر هر څه زیات ارزښت لرونکې وه ؛ دحیرانتیا ځاي دا دی چي امیر پخپله دبرتانوي هند له وایسرانه غوښتنه کړې وه چي هغه عالي جناب دي په خپله خوښه په نقشه کي هغه ځایونه اوسیمي په نښه کړي چي ضرورت ورته لري . پدې اړه امیر پخپل ژوند لیک کښي داسي لیکي : ((از فرمان فرما خواهش نمودم نقشه به جهت من بفرستد،وخطوط سرحدي را بطوریکه خودشان میخواهند معین نما یند روي نقشه مذکور تخمینا مشخص کنند تابدانم کدام نقاط یاغیستان را خیال دارند تحت نفوف ودر حیطه اقتدار خود بیاورید.)) تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 417 مخ ، ۷ که دا ترون دچوکۍ دساتلو، دډار یا ځیني قومونو څخه دخوابدۍ او یا بل کوم دلیل پر اساس لاسلیک سوی دی دا)) 112 ((کاله کیږي چي ددې سیاسي تیروتني او خطا په وینو لړلی دروند پېټی ټول افغانان او دکرښي هاخوا پراته قومونه پر اوږو وړي . دا سل کاله تیر سوه خودا دناسور زخم جوړ نه سو.

دکرښي هاخوا پرتو قومونو ته دډیورنډ کرښه هیڅکله دزغم او منلو وړنه وه . مولوي محمد ظاهر شاه وزیر پخپل اثر کي لیکي : دډیورنډ دکرښي دنه منلو په خاطر دوزیرستان څخه یوه (570) کسیزه ډله دملا پیوند ،مولاناهمزالله خان او قاضي حاجي محمد په مشرۍ چي څو تنه ښځي هم پکښي شاملي وې دجرګي په ډول حتي دننواتي په توګه کابل ته ولاړه چي هلته دامیر سره دډیورنډ دکرښي په اړه خبري وکړي ،او نوموړی لدې لاري نه بیرته راوګرځوي اود پرنګیانو دظلمونواو ناروا حال ورته بیا کړي ، لیکن جرګه په نهیلۍ او ناکامۍ بیرته راوګرځیده او امیر ورسره دلیدني کتني وخت ونه موند.

کله چي جرګه بیرته تش لاس راوګرځیده نو دوزیرو او مسیدو قومي مشرانو په جرګه کي پرېکړه وکړه چي دکرښي دماتولو او بي ارزښته ګڼلو په مقصد به پښتانه پر پرنګیانو باندي مرګوني ګذارونه کوي ،لومړۍ حمله یې پر وانه باندي وکړه اوپه دي حمله کي یې 1763تنه انګلیسان ووژل . دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزیر 22-21-20مخونه ۸

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالرجمن خان په خپلو خاطراتو کې اعتراف کوي چې پښتانه دډیورنډدکرښي دلاس لیک پر خلاف مقاومت کوي ،هغه لیکې : ((اگر چه لردلنسدون درماه جون 1894م وقتي که ازهندوستان حرکت مینمود ،نطقي نموده از قراریکه شنیده ام اظهار داشت که این قرارداد به جهت این داده شده است که طوایف سرحدي دیگر اسباب زحمت دولت هند برتانوي نشوند،ولیبر خلاف اظهارات او بر طبق اظهارات من جنگ چترالوجنگ باجوروجنگ ملاکندوجنگ وزیري وجنگ افرېدي تماماً بعد ازتاریخ مذکور با همین طوایف سرحدي که در حوزه اقتدار دولت انگلیس آمده بودندحادث گردیده ،چرا که انها دیگر امیدي ندارندکه تحت حکومت حکمران مسلماني در آیند ونمي خواهندمطیع حکمراني انگلیس ها بود باشد.

یو تریخ واقیعت چي لوستونکې یې دافغانستان دسرحدونو دټاکلو ،یا دروسانو او انگلیسانو سره دسیاسي چال چلند په هکله دعبدالرحمن خان خاطرات مطالعه کړي لیدل کیږي چې امیر دقوي او غښتلي عزم خاوند نه و ، هغه افغاني شهامت اوملي غرور دخپل واک او په خپل قلمرو کښي که څه هم کوچنې وي دارامي دساتلو پلوی و،هغه دهغه ځایه بیزاره و چې له مرکزنه لیري پروت و اوياهلته خلکو دمرکزي حکومت په مقابل کښي بغاوت کاوه ،سره له دې چې دامیر په مقابل کښي په ټولو بغاوتو کښي دبهرنیو هیوادو لکه دروسي امپراتوري او انگریزانو لاس و. عبدالرحمن خان پخپلو خاطراتو کښي زمادخبري سپیناوي داسي کوي ،هغه لیکې : ((... درباب ولایت داخان که جز مملکت من گردیده بود قراردادم که تحت محافظت دولت انگلیس باشد ،چراکه ولایت مذکور از کابل بسیار دور واز مملکت من فرد افتاده بودواز این جهت خیلي مشکل بود که ولایت مذکور را به خوبي مستحکم نمایم)). تاج التواریخ ،امیر عبدالرحمن خان جلد اول ودوم 420 مخ ۹

انگریزانو د ا ولس هیڅ وخت پر ارامه ندي پرې ایښی تل یي په یوه او بله بهانه هلته پوځونه ځاي پر ځاي کړي دپښتنواو بلوڅود قومونو دقوت او غرور دماتولو هڅه یې کړې ده .دهندي برتانیادبهرنیو چارو مرستیال وزیر((دینس بري)) په سیمه کښي د انگلیسي استعمارگرودسیاست څخه د1923 زکال دمارچ په پنځمه نیټه دیوي وینا په ترڅ کي دهند پر ثابته او نه بد لېدونکې څارنه باندي ټینگاروکړ او ویې ویل : ((هغه څه چې هند یې لري بایدپخپله دهند په لاس کي وي)) . ده عقیده لرله چې دابه له خطره ډک کاروي که قبایل ((په خپلو ناوړه پخلنځیوکي آزاد پرېښودل سي او مورِ ته نایابه ستونزي را پخي کړي)) . شلمي پیړۍ تر نیمایي دافغانستان دبهرنیو اړیکو تاریخ لوډویک اډامیک لیکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ ، ۱۰

دینس بري غوښتل چي دمسودو قوم په زور تر کنټرول لاندي راولي اودا خبر ه یي په جار کوله . د1922زکال په دسمبراود1923زکال په جنوري کي هندي پوځونو پر مسودو خورا کلکي حملي وکړې، پر سرحد باندي داسي ستر هوايي عملیات هیڅکله هم نه وه سوي . ددغي هوايي حملي په پایله کي 20 نفره په شهادت ورسیدل ، 30 تنه زخمي سول او تر دو زرو زیات حیوانات له منځه ولاړل . داچي دپرنگیانودا وحشانه حمله دقومونودکلک غبرگون

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره مخامخ سول او پرنګیان دېته اړسوه چي دا حمله يوه تیروتنه او سهوه وبولي،دقومونو څخه بخښنه وغواړي او دوي ته اړول سوی تاوان ورکړي ،پخپله دانګریزانو دویري او ډار ښه بیلګه ده.

دانګریزانو دا حمله 1923زکال دجنوري په(31 مه) دافغانستان دحکومت لخوا په رسمي بڼه په کلکه وغندل سوه او دا عمل يې د1921زکال دانګلیس_ افغان دتړون پر (11مه) ماده او هغه لیک باندي ښکاره تیری وباله کوم چي سرهنري،ددي تړون ديوي برخي په توګه لیکلی و.

دا ډول مخالیفتونو دهند تر آزادۍ او پاکستان تر زیږېدو پوري په خپل ټول قوت او شدت دوام درلود .کله چې برتانوي هندپر دو برخو پاکستان او هندوستان ويشل کیده انګلیسانو په عجیبو او غریبو مهارتو، بهانو وکولاي شول چې په افغانستان کي دهغه وخت دحاکم دولت له بي غورۍ نه دډیورنډ دکرښي ها خوا پرتو قومونو سرنویشت په نامعلومه حالت کې پاته سو . دډیورنډ دکرښي سهیلي او ختیځ پلو ته دپرتو دپښتنو او بلوڅو مشرانو قومونو د خپل سرنویشت دټاکلو په لار کښي په کلونو کلونو زندانونه او تبعیدونه ګاللي دي او دخپل قوم دآزادۍ بیرغ يې اوچت ساتلی دی.

کوم وخت چي دهند وایسرا((لاردمونت بتین)) دهند دوېشلو پلان خپور کړدهغو سیمو په اړوند چې دانګلیسانوتر مستقیمي ولکې لاندي وې څه نه وو ويل سوی .کله چي دافغانانو لخوا دغه مسله او دسرحد دخلکو غوښتنه پرنګیانو ته وړاندي سوه ،دبرتانیا حکومت داسي وښودل چي ګواکي اوس ناوخته دی ،ځکه دهند دويش مسله د برتانیا له پارلمان څخه تیره سوې ده ،دغه موضوع به ریفر نډم ته وړاندي کړو. د1947زکال داګست په 15ورځ دهند له ويش څخه وروسته ددو هیوادو جوړېدل ، هند او پاکستان اعلان سول او دسرحدي خلکودسرنویشت دټاکلو لپاره دریفرنډم اعلان وسو.

دغه ریفرنډم 1947م کال دجولاي دمیاشتي پیل او لس ورځې يې دواوم درلود، دانګریزانو لخوا په ډېره خاینانه توګه پلې سو يعني لومړی خو سرحدي خلکو ته دوه انتخابه وه پاکستان او که هند، له چاسره غواړي يو ځاي سې ؟ بله لار نه وه پرېښودل سوي چي انتخاب يي کړي،پداسي حال کي چي بایدهرومرودافغانستان نوم هم باید هلته ذکر سوی واي ، ځکه دا سیمي له افغانستان څخه هغه وخت جلاسوي وې چي دغو هیوادو وجود نه درلود،نو دکوم قانون ، انصاف او منطقو له مخي پښتنو او بلوڅو ته وويل سوه چي دهند او پاکستان په منځ کي يو انتخاب کړي ؛ بله دا چي ددغه ریفرنډم په خاینانه مفهوم دسیمي سیاسي ګوندونو، دقومونو مشران لا له پخوا پوه شوي وه ځکه يې دریفرنډم سره پرېکړون اعلان کړه . انګریزانو دلته هم دمذهب څخه ناوړه استفاده وکړه اودپاکستان په پلوې درایو ورکولو صنوق وبغل ته يې دمسلمانانو مقدس کتاب قرانکريم کښېښود او همدا شان دولتي ټولودولتي مامورینو او دوسله والو قواو مربوط کسانودانګریزانوپه دستور هغه صندوق ته رایه واچول کوم چي وبغل ته يې دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقدس کتاب پروت و ،دریفرنډم پایلي چي هر ډول وي دافغانانو اودکرښي هاخوا ټولو پرتو قومونو دقبول وړ ونه ګرځېدې او هغوي ددغو پایلوسره ورسر غوځ مخالفت اعلان کړ.

دپښتنو ستر مشر خان عبدالغفار خان د1967زکال دسپتامبر په لومړۍ نیټه دپښتونستان دورځي په مناسبت په یوه وینا کي وویل : فیلډ مارشال ایوب خان ادعا لري چي دپاکستان له جوړېدو مخکي په شمالي صوبه سرحد کي ریفرنډوم وشو .زه دا په کلکه ردوم . لومړۍ ،دریفرنډم ناروالوبه دبرتانیا دحکو مت له لوري په هغو مسئلو باندي پیل شو چي زموږ ددلچسپۍ وړ نه دي.

دوهم : هغه دمحدودو رایو پر اساس و،یعني یوازي دصوبه سرحد په اداري ساحو پوري منحصر و،چې په سلو کې نه څلوینښت دهغو سیمو اوسېدونکو په دغه په اصطلاح ریفرندم کې برخه واخیسته دازاد سرحداوبلنچستان په سیمو کې اصلاً په ریفرندم څوک خبر شوې هم نه دې.

دریفرندم پایلې داسې وې:

دصوبه سرحد ټولي رایي 572798

دپاکستان دالحاق په ګټه 289244 رایي

دهند دالحاق په ګټه 2874 رایي

دټولورایي ورکونکو شمیر 292118

دنه ګډون کوونکو شمیر 280680

یعني دصوبه سرحد دخلکو له جملي نه هم په سلو کې یو پنځوس کسانو په ریفرندم کي برخه اخیستي وه .مروټ فضل الرحمن ،په افغانستان کې دکمونیزم ظهور او تکامل 273مخ . ۱۱

دریم : پر رایو ورکولو باندي څارني او لار ښووني هیڅ وجود نه درلود.

څلرم : په راي ورکولو کې زیاته لاس وهنه وشوه.

پنځم : په راي ورکولو کښي زیاتو پښتنو برخه نه وه اخیستې.

افغانستان هم په خپل وار سره دانګریزانو لخوا اعلان سوې ټول پوښتنه یوه غولونکې کړنه وبلل او هغه یي په کلکه وغندل. دریفرنډم په هکله یي دټولو افغانانو نیوکي او غبرګونونه د((لاردمونټباټن)) تر غوږو ور ورسولې ، مګر پرنګیانو دافغان ولس پر ټولو غوښتنو سترګي پټي کړې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

انګلیسانو په دغه سیمه کي دخپل سیاسي ،نظامي واک او نفوذ دساتلو په منظور همیشه تلاش کاوه چې دافغاني پاچاهانو سره نیک روابط او ښې اړیکي ولري، پدې منظور يې دلاندي دريو میتودنو په پلي کولو سره دافغانستان په اړوند سیاست پر مخ بیوه:

اول : هرکال دمعینو مالي مرستو تر سره کول

.

دوهم : دافغانستان دبهرني سیاست واک پلاس کي درلودل ،یعني که به افغانانو انګریزانو ته ماته هم ورکړه متاسفانه دوي تل توانېدلي دي چې په افغانستان کي داسي څوک د سیاسي واک پرګدۍ کښېنوې کوم چې دهغه دحاکمیت په وخت کي دافغانستان دبهرنیو اړیکو دټینګولو صلاحیت تر ډیره دبرتانویانو پلاس کي و.

دریم : افغانستان ته پر ټولو وارداتو ،په ځانګړې توګه دهغو وسلو پر راوړلوکوم چې دبرتانوي هند له لاري افغانستان ته راوړل کېده ثابت کنترول . دا هغه دري اصله وه کوم چې پرنګیانو دافغانستان سره په اړېکو کښي تل په نظر کي نیول.

دانګلیسانو داسیاست داماناالله خان تر واکدارۍ دوام در لود . خو دغه حالت دامان الله خان لپاره دزغم او منلو وړ نه و ځکه يې پرېکړه وکړه چي هیواد په کامله توګه دانګریزانود سیاسي او نظامي استعمار له منګلوڅخه خلاص کړي.

اوس دغه ټکي ته یوه لنډه کتنه کوو چي دا سند دنړیوالو نورمونو پر اساس څومره داعتبار وړ يو سند دی:

الف : دا سند یوازي او یوازي دیوه شخص لخوا لاسلیک سوی دی ،هغه څوک چي دا سند يي دخپل ولس دارادي خلاف امضاکړی و مړ سو . دنړیوالو قبول سو قوانینو پر اساس ددولت نوی واکدار داحق لري چي زاړه تړونونه بي اعتباره اعلان کړي، داشان مثالونه دبشر په تاریخ کي په لسهاو لیدل کیداي سي . څنګه دا قبوله سي چي دبرتانوي هندسره لاس لیک سوی سند دي هرو مرو تر کومه چي دپاکستاني چارواکو زړه غواړي اعتبار ولري؟

دهغه تر استعمارلاندي هیواد او س اثار هم نشته ،منطقي به وي ؟ هغه دولتي جوړښت چي اوس دمځکي دکرې په حدودکي هیڅ وجود نلري ،لوزنامي دې پر افغان ولس وتپل شي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې نادريزي كرښي دلاسليک له ورځي څخه راپدې خوا دنړۍ دمختلفو پوهانو لخواګڼ شمير څېړني تر سره سويدي ،دداسي څېړونکو غوڅ اکثريت په خپلو تحقيقاتي مقالو او ليکنو کښي ددې توري کرښي دناقانونيت ثبوت واضح څرګندکړ يدی . دداسي څيړنو په ډله کي د هولديچ (1910 -- 1901) او بارټن (1939) څېړني ډيري مهمي او دژور غور او تحقيق وړ دي چي د ((لويي دوپري))په کتاب ،((افغانستان)) کي يې بشپړه يادونه سوې ده.

((اولف کيرو))چي دهغه کتاب ،((پټهان)) له دوه مخې ،ريا او دروغو نه ډک دی ،ولي په وروستۍ برخه کي يې هڅه کړې چي رښتيا ووايي ،هغه ليکي ((. . . دا رښتياده چي پدې تړون کي کرښي ته دهندوستان پوله نه ده ويل سوي ،مګر دامير دډومينيون کرښه ده چي دهغي شاته به هيڅ لورۍ دلاس وهني حق نه لري)).

فريزرټايټلرپه خپل ((افغانستان)) نومي کتاب کي پدې هکله يادونه کوي چي ((دډيورنډ کرښه له ايتنو ګرافي ،ستراتيژي او جغرافيايي نظره بي منطقه کرښه ده . هغه داباسين داوبه خور اساسي کاسه پرې کوي،يوملت په دوو برخو ويشي او حتي قومونه سره بېلوي)).

دپيښور پوهنتون دمنځنۍ اسيا دڅېړنو مشر ډاکتر عظمت حيات خان د((ډيورنډ لاين))په نامه کتاب کي ليکي چي : ((...دافغانانو ادعاوي پر دې فرضيه ولاړي دي چي پښتانه له دوي سره قومي ،ژبني ، ديني ،دوديزي ،تاريخي اوجغرافيايي ريښې لري .دهغوي بنسټيزه ادعا داده چي په افغانستان باندي دډيورنډ تړون په زوره تحميل سوی،او امير عبدالرحمن خان په داسي حال کي له انګريزانو سره پدې اړه خبري کولې چي له کورنيو او بهرنيو فشارونو سره مخامخ و. ځکه نو دا کرښه دهغه تړون پر بنا بي اتباره ده . ډاکتر حيات خان بل ځاي راوړي چي دويانا دکنوانسيون ((دوه پنځوسمه ماده)) تصريح کوي ((يو تړون که چيري دنړيوال قانون پر خلاف په زور او يا دزور په ګواښ تر لاسه سوی وي ،د اتبار وړ نه دی ، له نړيوال قانون سره سم په عمومي توګه اقتصادي او سياسي فشار د((زور)) دتوکي په مفهوم کي شامل دی نو له دي کبله د افغاني او افغان پلوه سرچينو لخوا دډيورنډ تړون بې اعتبار بلل سويدی.

يو برازيلی سياست پوه پوهاند ايکولي (Accioly) پخپل يو ليکل سوي اثر دبين المللي قانون نومي کتاب کښي راوړي ((نوي ملکونه نوي شخصيتونه لري،پخواني تړونونه له هغو سره ندي لاسليک سوي . يو بل عالم انزيلاتي (Anzilotti)ليکي بين المللي تړونونه مشخص خصو صيتونه دي چي له يوه نه بل ته انتقال کيداي نسي . که چيري يو ملک دبل ملک لخوا ونيول سي پر لومړي ملک باندي تړونونه تحميل کيداي نسي . پوهاند فرانکويس (Francois) دهالنډ دهاک نړيوال قانون پوه وايي : هغه حقوق او وجايب چي دداسي تړون پر اساس منځته راغلي وي بل ميراثي ملک ته په وراثت نه رسيږي . کاوليري (Cavalieri) پدې عقيده دی چي داصولو له مخي که پخوانی دولت له منځه ولاړ سي دهغه وجايب او حقوق هم ورسره له منځه ځي .او کله چي يوه برخه له يو ملک نه بيله سي دا برخه بايد په آزاد ډول دخپلو تړونونو په باب خبري وکړي . عبدالرحمن پژواک د((خپل پښتونستان))دکتاب 48 مخ . ۱۲

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه خو دسرحدي ايالت والي کمانډر خليل الرحمن پر دغه تاريخي واقعيت باندي په اعتراف سره ژورنالستانواو دپژواک خبري اژانس سره په يوه مرکه کي وويل چي دډيورنډ دکرښي وخت څه موده وړاندي پوره سويدی ،پاکستان بايدله افغانستان سره پدې اړه له سره لوظنامه وکړي . پدې هکله دپژواک خبري اژانس دروان 1384هجري شمسي کال دتلي په څلورمه نيټه دپاکستان دکورنيو چارو دپخواني وزير نصرالله بابر سره په مرکه کي پوښتنه وکړه . نصرالله بابر په ځواب کي داسي وايي : لومړی بايد درته ووايم چي دډيورنډ دکرښي لوظنامه موږ دخپل حکومت پر مهال په 1967زکال کي له سردارمحمد داودخان سره تازه کړې ده چي دهغه دلاسليک سره موجوده ده ،په دې لوظنامه کښي ويل سوي ووچي((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده))،او پکي وخت نه ووټاکل سوی . دا ښاغلی جنرال په قهريږي او خپلو خبرو ته ادامه ورکوي وايي : ((زموږ نااهله مشران په داسي بيانونو سره ددواړو هيوادونو او ولسو نو تر منځ تاو تريخوالی ډيره وي)) . دخندا وړ خو داده چي بابر دغه اوسني حالت ،دافغانستان او پاکستان روابطوته ولي دځان په ګټه ددوستانه اړيکو نوم ورکوي ،متل دی وايي ((شل يې مړه کړه دی يې لا بدي نه بولې)) ،دا اته پنځوس کاله دوي دخپلي دښمنی او تاريخي عقدو دسرته رسولو په خاطر افغان ولس ته دسر په کاسه کي اوبه ورکړي او دکرښي هاخوا قومو سره يې چي څومره اړين بللې ناروا او تادا کړې ده. ولي متاسفانه په زياته سپين سترګی جنرال بابر داټول دوستانه لورې يني بولي دغو مناسباتواو اړيکو ته چې هره ورځ سړي وژونکی او ډاراچوونکې راليږې اويا له هغوي نه په يوه او بل نامه ملاتړ کوي دوستي وايي.

زما لپاره دا جواب که څه هم يو وزير ويلی دزيات اهميت وړ دی . لومړی ښاغلی بابر دپاکستان ديوه جګپوړي پخوا ني چارواکي په توګه چي په افغانستان کي دخپل بل سيال حميدګل پشان دشرارت او فساد اچولو او زموږ په هيواد کي دکورنی جګړي داور دلمبو دپيل او تازه ساتلو يو له اصلي عامیلينو اوعلاقمندانوڅخه دی دا اعتراف کوي چي دا کرښه ده ، نه دسرحدونو تعين . او دوهم داچي داجناب قانع دی چي ددغي لعنتي کرښي پر سر دلاسليک سوي سند داعتبار موده رښتياهم دولس کاله پخوا تير ه سوې ده . اودبله پلوه دټولو افغانانو پام دغه ټکې ته را اړه وم چي داښاغلی وايي موږ دډيورنډدکرښي دسرنويشت په هکله له محمد داودخان سره خبري کړي ،يوسند دهغه په لاسليک تروت دی چي دډيورنډ دکرښي دبرخه ليک په هکله ليکلې چي ((دډيورنډلاين مسله دي د اوس لپاره همداسي پاته وي څنګه چي اوس ده)) دلته يوه ټکي ته غواړم ددرنو هيواد والو پاملرنه راوګرځوم چي دډيورندکرښي لوظنامي ته دا دسلو کالو داعتبار موده چاورکړه ؟ او دکوم نړيوال حقوقي منل سوو قوانينو پر بنياد دا خبر ه کيږي ؟ پدغه سند کي داعتبار نيټه نه ده ټاکل سوي ، دا يوه خيالي افسانه ده . متاسفانه له هغه وخت نه راپدې خوازموږ دهيواد ټولو واکدارانو له يوه مخي (ټولو) کله نا کله دپښتونستان دسياسي مسلي دحل خبره کړې ده ولي کله چي دبهرنيو زبرځواکونولخوا چي ددغي مسلي په دغه شان پاته کيدوکښي يې ګټي نغښتي وي غاښ چيچنه احساس کړې ده ډير زرپه خاص سياسي مهارت تر دغه مسلي تير سوي دي ،ځکه په مرموز تبليغ دخلکو تر غوږ داورسېدلې وه چي دا سند ګوياسل کال داعتبار معياد لري ؛په رښتياسره هيڅ يوه پاچا او جمهور رئيس ددغي مسلي داساسي حل په منظور دنړيوالو پاملرنه نه ده راجلب کړې او نه يې ددغي مسلي دنړيوال کيدو لپاره

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هانداو تلاښ کړی دی . المانیان چي دخپل هیواد او المانیانو دویش سره مخالف وه دواړو خواوو ولسونومبارزه کړي او دفدرالي المان حکومت چي دالمان پر زیاته خاوره یې حاکمیت درلود خپله ملي او دولتي دنده بلل په هر شکل چي کیږي باید دواړه المانه سره یو ځاي شي چي داسي هم وشوه ،دویتنام ،یمن بیلګې باید دټولو په یاد وي .
ب : د مرحوم داودخان سره دا سند چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي))،زموږ دهیواد په مطبوعاتو کي هیڅ کله نه ده راڅرګنده سوې ، زه پدې باور یم چي دابه هم یوه معامله او په مرحوم داودخان تور لګول وي، په هر حال که رښتیا مرحوم داودخان داسي یوه لیکنه چي هغه دمعاهدي بڼه نلري لیکلې وي اودجنرال بابر په وینا یو لیک دي نو دا لیک ته معاهده نسو ویلاي اونه هم دا کوم سند کیداي سي ځکه داودخان دي اوس خداي وبخښي هغه مړ سو دمړو خبري دمړو سره ولاړې . اوکه پاکستان داسند په هغه ډول چې موجود دی ټکي په ټکې په مطبوعاتو کي خپورکړې په هغه صورت کښې به دسند پر مخ خبري معلومداره او حرګندي پیل شي . او بل بابر خپله وایي چي مرحوم داود خان ولیکل چي ((دا خبره دي اوس پر خپل ځاي پاته وي)) دا پدې معنا نده چي بیا سل کاله ددې تاریخې لانجي په هکله څوک څه نسي ویلاي.

دبابر خبري هغه تاریخي او ژوندی سند دی چي اوس باید ددغه لعنتي کرښي سرنویشت دتل لپاره دنړیوالو په مرسته او دهغوي د سیاسي مداخلو، دملګرو ملتودسازمان او امنیت شورا دلاري لکه څنګه چي نوري نړیوالي دا شان خپل منځي لانجي حل کړ یدي دحل لاره ولټول سي . دامسله اوس اوس دافغانستان او نړی پدغو شرایطو کښې دزور او جګړې له لاري نشي حل کیداي ،دحل یوازنۍ لار یې دنړیوالو سازمانو په مرسته دسیاسي حل لاري چاري لټول دي . د طالبانو د واکمنۍ پر مهال هم د پاکستان د کورنیو چارو وزیر معین الدین حیدر افغانستان ته له دوو اجنډاوو سره لاړ چې یوه یې د افغانستان او پاکستان ترمنځ یو بل ته د مطلوبه جنایتکارانو د سپارلو تړون او بله اجنډا د ډیورنډ کرښې په اړه د تړون لاسلیکول و خو طالبانو لومړۍ خبره ورسره ومنله او ډیورنډ لاین په اړه یې له تړون کولو انکار وکړ . BBC 2006.04.06 ، ۱۳

که تاریخي حقیقتونو ته وکتل شي نو ډیورنډ کرښه د دواړو هېوادو ترمنځ اساسي لانجه ده چې ورڅخه د پاکستان او افغانستان اوسني حکومتونه هم سترګې نه پټوي خو د دغې لانجې چینل یې د نورو موضوعاتو په لور بدل کړی دی . پاکستان هر وخت له کوچنۍ امکان څخه هم استفاده کړې چې تر امیر عبدالرحمن خان وروسته دپاکستان له حکومت سره دډیورنډ دکرښې په هکله کوم تړون امضأ کړي ،له نیکه مرغه دوي ونشوه کولاي داسي سند تر لاسه کړي . د ځینو رپوټونو ترمخه پاکستان ان د ډاکټر نجیب الله سره د ډیورنډ کرښې په اړه د معاملې هڅه وکړه خو بریالی نه شو. BBC 2006.04.06 ،۱۴ غوارم لومړۍ دافغانستان ولسمشر ، دولتي چارواکواو په ځانګړې توګه دبهرنیو چارو له وزیرنه دافغانانو دا پوښتنه یو ځل بیا تکرار کړم ،چې که چیرې مرحوم داودخان داسي یو لیک پاکستاني چارواکو ته لیږلی وي ددغه لیک دڅرنګوالي په هکله باید دبهرنیو چارو دوزارت لخوا ژر تر ژره د افغانانواو نړېوالودخبر تیا او پوهاوي لپاره مفصل معلومات خپور سي . دوهم : دپاکستان دکورنیو چارو دپخواني وزیر او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسرحدي صوبي دچارواكي دخبرو په هكله چي هوايي او ساده نه وې ، ولي تر اوسه دولتي چاروا‌كي چوپه خوله پاته دي ؟؟؟ دولت اخلاقي او رسمي مكلفيت درلود دداسي ملي او دو هيوادو تر منځ لانجمني مسلي په هكله چي تر يوي پيړۍ زيات وخت يي افغان وسل او تر كرښي هاخوا پښتانه او بلوڅ قومونه ربړولي دې بايد رسمي غبرگون يې ډير ژر اعلان كړی واي . هر ډول چوپه خوله پاته كيدل دمسلي دحل سره نه داچې مرسته نسي كولاي ،بلكه دامسله نوره هم لانجمنه او دكړ كېچ ولور ته كشوي . د دواړو هېوادونو ترمنځ د اړيكو يا جگړې لوی لامل د ډيورنډ كرښه ده چې د افغانستان اوسنی حكومت يې په اړه په ډانگ پيلې خبره نه كوي او پاكستان بيا د داسې هڅې كوي چې دغه كشاله په رسمي توگه راپورته نه شي دواړه هېوادونه په دې اړه خپلې اندېښنې په زړه كې ساتي خو د يوبل د تنگولو لپاره نور موضوعات لكه پر پوله باندې د مشكوكو جنگياليو اوړېدل راوړېدل راپورته كوي او دا هغه څه دي چې د دواړو هېوادو ترمنځ يې په اړيكو كې لويه ستونځه رامنځ ته كړې ده.

ت : امير عبدالرحمن خان په خپله هم دخپلي تير وتني په پوهېدو سره په وار وار پدي خبره ټينگار كړی دی چي دا ليكه نړيواله پوله نه ده،بلكه ددواړودولتونو (افغانستان اوبرتانوي هند)داغېزې دسيمي دټاكلو لپاره كښل سوې ده.

ډاكتر حسن كاكړ زموږ پياوړي تاريخ پوه په مستندو شواهدو سره دا حقيقت څرگند كړی دی چي حتي پخپله ډيورنډهم له هندوستان سره دافغاني سيمو دتړلوخيال نه لاره بلكي غوښتل يې چي هغه يې داغېزې سيمه وي.

برتانوي معاصر تاريخ پوه((پرسي سيكس))دخپل كتاب په 219 مخ كي چي په 1926 زكال كي يې ليكلې دی وايي : انگريزي ديپلومات ډيورنډ داسي وړانديز نه وكړی چي گوندي دهندوستان اداري پوله وړاندي وغځوي ،بلكي داكار يي تنها دسياسي كنترول موندلولپاره كړی و.

ث : دډيورنډ كرښه دپولي ترون نه و او نه هم دی ،په ټولو اسنادو كي دكرښي په نامه نومول سوې ده.

ج : دبرتانوي هند په رنگېدو سره نوربه دنيا كي دبرتانوي هند په نامه كومه دحقوقي صلاحيت لرونكې اداره اويا هيوادپاته نشو،او نه هم دهنداو پاكستان دويش او جوړېدو په سند كښي دبرتانويانو لخوا ليكل سوي دي چي له افغانستان څخه دډيورنډ دمنحوسي كرښي په وسيله جلا سوې سيمي به له انگليسي پلار او هندي مور نه زېږېدلي پاكستان پوري اړه و لري؛او دبرتانوي هند دټول نړېوالوتړونونووارث پاكستان دی . دغه تړون دهيڅ نړېوال قانون له مخي پاكستان ته په ميراث نسي رسيداي ؛كه پاكستاني مارشالان،ميجران، جنرالان او ديو شمير افغان دښمنه گوندونو رهبران زيات نه خفه كيږي ،دا تر لمر روښانه او څرگند حقيقت دي ومنې چي دا بي پلاره او بي موره وطن يعني پاكستان دا دنړی دزبر ځواكو نوكر هيوادپرنگي استعمارگر او زبېښاكگرقدرت دافغاني او هندي ولس سره دخپلي دښمنی دتر سره كولواو دخپلو هغو نوكرانو لپاره چي په سووكلونو ددوي پلار او نيكه دانگريزانو په چوپړ كي وه دخوشحالی، په هند، افغانستان او سيمه كښي دنوروملكونو پر خلاف دخپلو شومو او ځبېښونكو موخودسرته

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رسولو په منظوردهندوستان او افغانستان له پاکي خاوري څخه دتوټو په غچي کولو جوړکړ . په همدې اساس دا خبر رښتیاده چي پاکستان یو بې ریښې او بې تاریخه هیواد دی.

ح : داسي اسناد اوبیلګې نسته چي برتانوي منابعودي دډیورنډ کرښه دنړیواله معاهدي په توګه منلې وي

خ : تر امیر عبدالرحمن خان راوروسته دافغانستان په تاریخ کښي تر اوسه پوري هیڅ حکومت دډیورند کرښه په رسمیت نه ده پیژندلې ،داچې ددغي تاریخي لانجي او لاینحله مسألې دحل لاري یي ولې ندي لټولي ،فکر کوم دوي هم دعبدالرحمن خان په څیر ولي په اوسنیو شرایطو کښي دخپل قدرت دټینګولواوکله ناکله دنړیوالو دپام اړوني لپاره یوې خوا او بلي خوا کوم څه ویلې دي .مګر دحل اساسي لاره یي نده لټولي.

دپخوانیو حکومتونو داډول بي مسؤلیته کړنو څخه همد اوس دډیورند دکرښي دعادلانه حل دښمنان ددروغجنو دلایلو او تهمتو په وژاندي کولو سره غواړي دپاکستان په ګټه خپل تاریخي رسالت تر سره کړي ،که نور هیح نه وې دغه ډله ښاغلې لیکوال نه غواړې پاکستان ته دتلو لار دځان پر مخ بنده کړې ،داسي وطنپرستانو تل هیواد نیۍ او ولسي ګټې په دروغجنو شواهدو او دلایلو تر ځانې ګټو قربان کړیدې ،داډول لیکوال اوس ورځ په ورځ په بهر کې زیاتیږي . فکر کوم یو ځل بیا په هیواد کې دپاکستان دغښتلې نفوذ ته سترګي په لار دي ،له وحمه هم داشان دپاکستان په ګټه لیکني کوي . ځینې خولا په افغانستان کې د اوسنیو نا ارامیو،ترواو ځانوژنو بي امنیتیو عمده لامل پاکستان ګڼل ګناه بولي.

څ : کله چي په 1947زکال دنړیوالي دوهمي جګړي په پایلو کي انګریزان مجبور سول چي دهند په لویه قاره کي نور خپل سیاسي او نظامي شتون ته دپای ټکۍ کښیږدي ، دوه هیوادونه (هندوستان او پاکستان) چي اساس یي دمذهب اختلاف جوړاوه دنړۍ په نقشه کي نوي منځته راغلل.

اما دافغانستان څخه په زور دجلا سوو قومونوبرخلیک همدا شان نامعلومه پاته شو . داکار دافغان ولس لپاره دمنلو وړ نه و،په همدې اساس د1949دجولاي دمیاشتي په 26نیټي جوړي سو لویي جرګې کښي چي په کابل کي جوړه سوه د برتانیا سره یې ټولي سرحدي موافقي بي اعتباره وبللې ،او پرېکړه یي وکړه چي هندوستان ته دخپلواکۍ له سپارلوسره سم دبرتانیا او افغانستان تر منځ د1921 زکال تړون منسوخ دی . حکومت ته لارښوونه وسوه چي په نړیواله کچه ددې موضوع دڅېړني او سپیناوي په لټه کي سي چي ایا په قانوني بنیادونو دهندوستان دویش په پایله کي پاکستان دبرتانیې حقوقي وارث ګڼل کیداي سي او که نه ؟ . له بدمرغه حکومت لکه دتل پشان ددغي لویي جرګي دپرېکړو په عملي کولو کي لټي وکړه،دبهرنیو زبرځواکو پر هدایاتو یي غوږ کښېښود او دپشتنواو بلوڅو دبرخه لیک ټاکلومسله یې پرخپل ځاي پرېښودل ،یوازي دپښتونستان دورځې په جشن نیولو او په راډیو کښي دپښتونستان په نامه دځانګړې پروګرام په خپرولو یي دکرښي دواړوخواوپښتانه غولولې دې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دټولو اسنادو له مطالعي څخه څرګندېږي چي انګريزانو نشو کولاي او يايي نه غوښتل افغانستان ته دډيورنډدکرښي په هکله دقناعت وړ ځواب ورکړي نو به يي په يوه او بله بهانه موضوع ځندول.

ددې ټکي په ډاګيز کيدوسره چي دډيورنډ دکرښي دمسلي دحل لپاره دافغانستان دولتي چارواکو زښت زيات تاريخي امکانات لکه دکرښي هاخوا پرتو قومونو په لسها و ځله ښورښونه ،دتزاري روسي ،او بيا راوروسته دشوروي ر وسې او انګلستان تر منځ داختلافاتو مهال،لومړۍ او دوهمه نړيوالي جګړې ،دهند دلويي وچي ويش ،دبنګله ديش دآزادۍ وخت او داسي نور فرصتونه دخپل واک او اقتدار دساتلو لپاره دلاسه ورکړي دي، غوارم څرګنده کړم چې نه دپاکستان حکومت او نه هم دافغانستان دولتي چارواکودډيورنډ دکرښي دمسلې نوم پر خوله اخيستې دی ،دواړوهيوادو دپاکستان دجوړيدو څخه بيا تر نن ورځې په خپل منځ کښي رښتياني دوستانه مناسبات ندې لرلې ،تل اختلافات ،يودبل پر خلاف تبليغات آن دعمومې سپر برې تر سرحده ولې يوې خوا هم دډيورنډدکرښي په هکله چې دپاکستان او افغانستان دمناسباتو دبنسټ ډبره ده په ډانګ پيپلې خبره نده کړې.

دافغانستان او پاکستان تر منځ دڅرګند اختلاف پيل د1947زکال دسپتامبر مياشت ده بللاي شو ، يعني پسله هغه چې انګريزانو ديوي ناروا صحنه سازيی يعني ريفرنډم جوړولو ننداره پاي ته ورسول ؛ اوپه مقابل کښي دډيورنډدکرښې جنوبياو شڙقي لور ته دپرتو قومونودسرنويشت پر سر دملګرو ملتوپه سازمان کي دپاکستان دګډون سره دمخالفت اعلان و کړ ،او دکرښيې دها خواپرتو خلکو دسرنويشت مسله يې په دغه ونډه کې مطرح کړه . په تاسف دملګرو ملتو دسازمان دګې غونډې دافغانستان و وړانديز او طرحي ته دزيات ارزښت په سترګه ونه کتل او مسله همداشي لا ينحله پاته شوه.

د1949زکال دجولاي دمياشتي په26مه دافغانستان دملي شورا ديوې تاريخي غونډې په ترڅ کي هغه ټولي معاهدي دډيورنډ دکرښي په ګډون دبرتانوي استعمار په وخت کي چي په زورمنل سوي وې لغوه اعلان سوې . ددغي پريکړې په ملاتړ داپريدو خلکو په يوې لويه تاريخي غونډه کي چي دسرحد دقامونو او قبايلوډير مشرانو پکښي ګډون درلود،دهند دوېشلو دا پلان چي دسرحد خلکو ته هيڅ حق نه و پکښي ورکړه سوی په کلکه وغانده او غونډې دټولو نه غوښتنه وکړه چي دپښتونستان په جوړېدو کي سره يو او متحد سې.

دپښتنو ستر مشر پاچا خان چي دبرتانيې داستعمار پر خلاف يي اوږدې مبارزي کړي وي دسرحدي پښتنو دجنبش په سر کي ولاړو او دپاکستان له واکدارانو څخه يې ددخپل قام دحق مطالبه کول.

پاکستان له افغانستان سره خپلي اړيکي خرابي او پر افغانستان يې د بهرني تجارت دترانزيتي مالونو دراوړلو بنديز ولګاوه او دپاکستان له لار افغاني سوداګروپر مخ بلکل بنده سوه.

پدغه وخت کي دافغانستان او شوروي اتحاد تر منځ هم روابط چندان تاوده نه وه ،شوروي نه غوښتل چې افغانستان دي له غربي نړۍ او امريکا سره ښه روابط ولري . شوري په 1952زکال په افغانستان کښي دملګرو ملتو دهغو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کارپوهانو پر فعالیت اعتراض وکړ کوم چي په شمال کښي يې دتيلو دپلټني کاردملګرو ملتو دتخنيکي مرستو نه په استفادي سره پر مخ بيوه . هغه وخت شوري حکومت په خپلو تبليغاتو کي په افغانستان کي داقليتونو دحقوقو موضوع راپورته کړه ،چي افغانستان دخپلو اقليتونو پر خلاف عمل کوي .د1950زکال دشوروي په دايرت المعارف کي ليکي : دافغانستان دولت يو بورژوا او ملت غوښتونکی دولت دی،پداسي حال کي چي دغير افغان قومونو لپاره چي په هغه هيواد کي اوسيږي دآزادۍ او خودمختارۍ حق نه ورکوي دهند افغانانو دنهضت پلوي کوي او غواړي چي دپاکستان يوه برخه بيله او پښتونستان جوړ کاندي .)) له غير افغان څخه ددوي هدف بيله پښتنو دانور ورِه کې توکمونه دي ،شورويانو هم پر دغه روڼ حقيقت ستر ګي پټولي چي داسيمه له افغانستان څخه جلاسوې او په برتانيو هند پوري تړل سوې وه ، له بلي خوا شورويانو داقليتونو دحقوقو څخه ددفاع تر نامه لاندي دانه شوه زغملاي چي په بغل کي يي دافغانانو قوي اوپر مختللي دولت موجود وي،ځکه يې په افغانستان کي داشان تربګنيو او دافغانانو تر منځ اختلاف ته دړنګېدو تر ورځي لمن وهله او اوروسي وارثان يې اوس په هيواد کي دخپلو لاس پوڅو په وسيله کله دفدراليزم او کله دافغانستاني په نومونو زموږ ورونه قومونه سره ويشي ، شورويانو هيره کړې وه په هغه نظام چي دعدالت ، مساوات ،او مترقي پر مخ تللي ټولني دجوړېدو شعارونه ورکول کېده په خپله امپراتورۍ کښي يې دازبکو ،تاجکو،ترکمنو ،قزاقانو،چيچين ،اينګوښو ،تاتارو او نورو لږکيو قومونو سره کوم سياست چلاوه دنړۍ په دغه سيمه کي تر دوي شاته پاته سيمي او قومونه اوس اصلا وجود نلري.

دا دافغانانو سرنويشت او تور بخت دی،په هغه وخت کي دامريکا سره هم اړيکې دومره تودې نه وې،امريکا دپاکستان جوړښت ته ترهر څه زياته خوش بينه وه . په 1949زکال کي دپاکستان حکومت امريکا ته وړانديز وکړ چي دکمونيزم دسياسي اغېزو دمخنيوی په منظور امريکاکولاي سي دپاکستان په خاوره کښې پوځي اډه جوړه کړي . همدا لامل وچې په 1950زکال امريکا پاکستان ته اتومي رياکتور ورکړ ه پداسي حال کې چي هغه وخت دسيمي ډيرو هيوادوهغه نه درلوده،او همدا شان يي په 1953زکال دپاکستان سره دپوځي مرستو اعلان وکړ. په واقعيت کښي له همدغه تاريخ نه پاکستان دامريکا په نظامي لومو کي داسي بند او را ښکيل سو چې تر اوسه يې په پاکستان کښي د امريکاسياسي اونظامي بر لا سي خوندي ساتلې ده . همدا اوس هم دامريکا دملي شورا ځيني جګپوړي چارواکي په ډاګه وايي چي پاکستان په سيمه کي ددوي دهر اړخيزي اغېزي يوه مطمينه ، باثباته پايګاه او تکيه ګاه ده.

دبيلګي په توګه کله چي په 1954زکال داکتوبر په مياشت کي مرحوم داودخان دصدارت پر مهال هغه خپل ورور سردار محمد نعيم خان امريکا ته دپوځي مرستو دتر لاسه کولو په منظور ولېږه دهمدغه کال په دسمبر کي دامريکا دبهرنيو چارو وزير ((دوليس)) دافغانستان دغوښتني په مقابل کي وليکل : وروسته له زياتو څيړنو داسي وپتېيل سوه چي پوځي مرستي به په افغانستان کي پرابلمونه را پيداکړي .افغانستان بايد دوسلو دغوښتلو پر ځاي له پاکستان سره دپښتونستان دمسلې پر سر خپله ستونزه حل کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوي دا په ډاګه ويل چي افغانستان دوي ته کوم ستراتيژيک اهميت نلري اوکه بين المللي شرايط او اوضاع دا ايجاب کړي نو افغانستان به شوري تر خپل کنترول لاندي راولي .دامريکا سياست والو لا ډير پخوا زمونږ دهيواد برخه ليک په شورويانو پوري تړلی و، او دستراتيژيکوګټود سيمو په ويش کښي يي افغانستان شوريانو ته سپارلی و. ځکه امريکايانو دافغانستان سره له ډير پخوا دخپلو ګټو دساتلو په منظور دوه مخی سياست پر مخ بېوه او تلاښ يې کاوه چي خپلي پښې په سيمه کې دخپلو ستراتيژيکي ګټو دساتلو په منظورپه پاکستان کښي ټينګې کړي . کله چي په 1954زکال دامريکا جمهور رئيس مرستيال ((نکسن))افغانستان ته سفر وکړ او دافغانانو لخو ا ډير استقبال سو،افغاني چارواکو دهغه سره دافغانانو ستونزي شريکې کړې ،که څه هم دوعده يې وکړه چي دافغانستان په اړوند به پخپل ديدکي نوې کتنه کوي ، مګر کله چي امريکا ته ورسيد نه يوازي دا چي دافغانانو ستونزي يي يادي نکړې بلکي افغانستان يې دامريکا دمرستو جوګه هم ونه باله . ١٥

که ددغو اسنادو يادولو ته نوره هم ايشاره وکړو دليکني تر توان وزي .په لنډه توګه بايد عرض کړم چي په سلهاو داسي تاريخي اسناد او شواهد سته چي زمونږ هيواد دتودو او سړو جګړو په وداران کي دنړيوالو زبرځواکونو دسياسي ،نظامي او اقتصادي ګټو قرباني سوی دی . هيڅ يو هيواد هم که هر څومره يې دبشر دوستي ،عدالت ،انصاف او دانسان مقام ته ددرناي ناري سورې وهلي افغان ولس يي لکه دنړی نور کمزوري ولسونه تر خپلو ګټوقربان کړي دي .يوډير ساده ولي پر ځاي متل دی وايي : ((وروره خپل جواري ساته دشکاڼه په قسمو باور مه کوه)) ،وړانديز مي دادی چي افغانان بايد خپلي ملي ګټي پخپله درک او له هغو نه پخپله دفاع وکړي ،دملي ګټود لومړيتوب حق منل زمونږ دهيواد دښيرازی يوله بنسټيزو لاملو څخه ګڼلاي شو.

امريکا ډير تلاښووکړه چي افغانستان په منطقه کي دنظامي پکټونو غړی کړي ،مګر افغان ولس تل په بيطرفی کي ژوند کړی او دنړی دهيوادوسره يې دهمدغه اصل په پيروی اړيکي ساتلي دي . دا هم يو دلامل و چي امريکاتل زياته تکيه پر پاکستان کړې او افغانستان يې تر پاکستان قربان کړ يدی.

مګر تاريخي واقعيت خو بيا دادی چي دامريکا او پاکستان ددومره دوستانه اړيکو څخه پاکستان زياته ګټه پورته کړې ده ،د انکار نه کونکو شواهدواو بيلګوڅخه دا جوته څرګنديږې هر هغه څه چي پاکستان دځان په ګټه بولي په هغه کي دامريکا سره قانع دی ، ولي هغه څه چي پاکستاني جنرالانوته زيان رسوي دوي په يوه او بله پلمه دهغو دمنلو نه سر غړولی دی . دا دامريکا دسخاوتمندانه مالي ،تخنيکي او مادي مرستواو په افغانستان کي دجهاد په نامه دبل شوي اوربرکت ؤ چي اوس پاکستان دنړي داټومي هيوادو په قطار کي ولاړ دی ، ځکه امريکا او دنړی يو شمير هيوادو دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر دافغان مجاهدينو په نامه په ميليارډونو ډالر او ډول ډول وسلي پاکستان ته رااليږ لې . پاکستان افغانستان ته حکومتونه جوړول ،او دا دهمدغو مرستو برکت و چي پاکستان او افغانستان دالقاعده دنړيوال ترريستي سازمان په مرکز بدل سو، دا دی اوس دومره پيسې دالقاعده دسازمان او هغوي درهبرانو دله منځه وړلو په خاطر مصرفيږي چې ډير ژر به يې شمير ناشونی وي . دهمدغو مرستو برکت و

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي پاکستان دهغو په میلیارډو ډالرودقرضو څخه ځان خلاص کړکوم چې له بهر نه یې تر لاسه کړې وه . دهمدغو مرستو پایله وه چي دا اته پنځوس کاله پاکستاني جرنیلانو دافغانستان په کورنیو چاروکي دبربنډي او پټو لاس وهنو او مداخلونه لاس نه دی اخیستی ، زه به یې دلته بیلگي ددي لپاره راوړم تر څو ښکاره کړم چي پاکستان دامریکا او انگلیستان په مرستو دډیورنډ دکرښي پر سر له افغان ولس سره په کومه کچه دښمني پر مخ بیولې ده.

پدغه اته پنځوسو کالو کې دافغانستان او پاکستان روابطو ډیري لوړي ژوري لیدلي ،څو ځله دسفارتخانو او دپلوماتیکي مؤسسو دتړلو تر کچې پوري داړیکو خراب تیارسېدلې ده. که ددغو ټولو اسنادو او شواهدو لوستونکی عادلانه او بې پري قضاوت وکړي پدي به اعتراف وکړي چي افغانستان هیڅ کله ندي غوښتی په پاکستان کي ددولتي رژیمونو دړنگولو تکل وکړي او یا دهغه هیواد په کورنیو چاروکي مداخله وکړي .که همدا لهظه یو لوستونکې ددغو جملو په ویلو سره سوال وکړي چي دا دپښتونستان دمسلي دحل غوښتنه مداخله نه ده ؟؛ غواړم دغه پوښتونکي ته ځواب ووایم نه ! دا مداخله نه ده دا دافغانستان ددولتونو ملي او انړېواله دنده وه او ده چي دډیورنډ دتش په نامه کرښي دهاخوا پرتو پښتنواو بلوڅو قومونودسرنویشت دټاکلو مسله چي دډیورنډ دلعنتي کرښي پر اساس له خپلي مورنۍ خاوري نه جلا سویدي تل دپاکستان سره په اړیکو کي مطرح وې ، نړېوال باید دغه ټکی ډیر جدي په پام کې ولري اودا هیره نکړي چې تر اوسه دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت د ټاکلو مسله لاجمنه اولا ینحله پاته ده،چي ددواړو هیوادو تر منځ یې مناسبات ترتیاره سیوري لاندي راوستي دي . تر لمر روښانه واقعیت دادی چي پاکستان هیڅ وخت په افغانستان کي دولس دخوښي حکومت نه دی زغملی ،دا اته پنځوس کاله یې دامریکا او خپلو نورو پلویانو په مرسته زیار ایستی چي په افغانستان کي داسي یو ځواک قدرت تر لاسه کړي کوم چي بیله کوم دلیل او برهان څخه دپاکستان هرامر ورته د قبول وړ وي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخځليکونه

١ /تاريخ مختصر افغانستان 300او 301مخونه.

٢ /غوث خيبري پښتانه دکلتوري ښکيلاک په زنځيرونو کې154مخ

٣ /عبدالرحمن تاج التواريخ لومړی او دوهم ټوک -157 158 مخونه

۴ /همدا اثر 159مخ

٥ /غبار افغانستان در مسير تاريخ 688 مخ

٦ /عبدالرحمن همدا اثر 422-421 مخ

٧ /دعبدالرحمن تاج التواريخ لومړی دوهم ټوک دوهم ټوک 417 مخ

٨ /دخپلواکۍ جګړې، مولوي ظاهر شاه وزير 22-21-20مخونه

/9دعبدالرحمن همدااثر 420

١٠ /د شلمې پېړۍ تر نيمايي دافغانستان دبهرنيو اړيکو تاريخ لوډويک اډاميک ليکنه،دډاکتر نثاراحمدژباړه 172مخ

١١ /مروت،فضل الرحيم ،په افغانستان کې دکمونيزم ظهور اوتکامل 273مخ

١٢ /عبدالرحمن پژواک خپل پښتونستان 48 مخ

/ 2006.04.06 BBC١٣

١۴ /همدااثر

١٥ /پولاد افغانستان او امريکا 148مخ

١٦ /همدا ډول ديوري کوزنتس له کتاب ،جنګ وجاسوسي درکابل ، دري ژباړه ، 2003 م کال څخه هم استفاده شوېده.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوهمه برخه

دپاکستان اوافغانستان تر منځ دډیورنډ دکرښې پر سر داختلاف پایلې.

تاریخ شاهد دی دی هر وخت چې زموږ په هیواد کې هر مثبت اوښتون راغلی او یا په نړېواله کچه دافغانستان نړیوال علایق غښتلي سوي پاکستان ته دزغم او منلو وړنه دي ګرځېدلي . او سمدستي یې په مداخلو او لاس وهنو پیل کړی دی . غواړم دپاکستان څرګنده لاس وهنو ته دمرحوم داودخان تر کودتا وروسته لنده کتنه وکړم.

کله چې په افغانستان کې د1973زکال دجولاي په 17 ورځ دچپي پوځي افسرانو په غوښنه ونډه سردار محمد دودخان په داسي وخت کې چې محمد ظاهر شاه په ایتالیا کې و دولتي واک تر لاسه کړ،هغه دګوند دمرکزي کمیټې دپرېکړې په اساس په افغانستان کې جمهوري نظام اعلان او خپله یې دجمهور ریس دنده پر غاړه واخیستل . خلکو ته دخطاب په وینا کښي یې چې درادیو افغانستان له لاري خپره سوه د خپل دولت دراتلونکي کړنلاریزو کرښو اساسي ټکي افغان ولس ته اعلان کړې ، هغه پخپله دغه بیانیه کې دپاکستان سره دروابطو په هکله داسي وویل : ((له پاکستان سره دارېکو په ارتباط باید ووایو چې دا یوازنی هیواد دی چې دپښتونستان دمسئلي پر سر ورسره اختلاف لرواو تر اوسه یې په حل نه یو بریالي سوې .زموږ دایمي کو ښښ به دپښتونستان دقضیې دحل لپاره دوام وکاندي)). سره له دې چې داودخان دخپل انقلاب ملګري یوازي وطنپال وبلل ، دکین لاسو موجودیت امریکا او غربي اروپاته داندېښنې وړ و،بینالمللي عکس العملونه هم متفاوت و. پاکستان دهغه دښمنی او اختلاف پر اساس چې له مرحوم داودخان سره یې دهغه دصدارت له وخته لاره دامریکا او غربي نړی په اشاره سمدستي په دې بهانه چې ګویا دهغه سره کمونستان ملګري دي او دهغه حکومت یو شوروي پلوه رژیم دی پټو او بربنډو لاس وهنواو مداخلو ته ملا وتړ ل ؛ غربي نړی او امریکاوه نه غوښتل چې په سیمه کې دي دشوروي سیاسي اغېزې وده وکړي.

سره لدې چې دنړیوالو اړېکو په نورمونواو اصولوکوم چې داودخان ته یې دیو ولسمشر په صفت دا حق ورکاوه چې دکوم هیواد سره څه ډول اړیکي وساتي تر هر چا ښه پوهېدل . له بده مرغه دملګروملتودسازمان هغه پرېکړې چې یو هیواد په بل هیواد کې دهیڅ ډول مداخلي او لاس وهني حق نلري دکاغذ پر مخ لیکل سوي بیله دېنه چې عملي بڼه غوره کړي دهغه سازمان دفترونوپه الماریو کې پرتې دي . تر کومه ځایه چې دپرېکړو پلي کول لازمي بڼه نلري ، سوپر پاور هیوادونه دخپلو سیاسي ،اقتصادي اوپوځي موخو دسرته رسولو لپاره دکمزورو هیوادو په وړاندي هر کاره چې ګټې یې وغواړي سرته رسولاي سي . افغانستان دیوکمزوري هیواد په توګه دپاکستان دهغو بر بنډو مداخلو او لاس وهنو ښکارسو چې پایلي یې تراو سه لا ندې څرګندي.

دذوالفقار علي بوټو په وخت کې دافغانستان او پاکستان اړېکو بل رنګ واخیست . دپاکستان چارواکو وخت غنیمت وباله او دداودخان پر خلاف یې تبلیغات غښتلي کړه ، له کودتا څخه دوي ورځي وروسته دجولاي په نولسمه نیټه دکراچي راډیو په یوه خبر ي راپورکي وویل سوه ، چې په افغانستان کې دجولاي په اولسمه دیوې نښتي په ترڅ کې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو زيات شمير كسان وژل سوي دي ، دورستيو راپورونو له مخي په كابل كي مارشل لا اعلان سوېده ،دافغانستان پولي تړل سوي دي ، دكابل هوايې ډگر تړلی دی او دخلكو پر گرځېدو بنديز لگول سوی‌دی .اسلام آباد دافوهاتو په خپرولو پيل وكړ،چي داود خان كمونست دی او په افغانستان كي اسلام د خطر سره مخامخ دی . دلوېديځو مطبوعات او دډلييزو رسنيو وسايل هم لدې ډنډوري سره يو ځاي شول او داودخان يې روسي پلوه بالله . په لندن كي ،دلندن ټايمزورځپاڼي وليكل چي دپښتونستان مسلي ته په اشاره سره ((...داودخان يو زوړ زخم بيا راسپخولی دی ...))، پدې پسي دفرانس پريس اژانس (AFP) راپور وركړ چي دافغانستان نوي رژيم ((...له افغانستان څخه دټولو پاكستانيانو دسمدلاسه ايستلوامر وركړی دی ...)) ، پاكستاني چارواكو په ډېر محافلو كي پدې هكله بحثونه كول چي په 1971زكال كي هند وستان له پاكستانه څخه بنگله ديش غوڅ كړ ،اوس افغانستان غواړي چي دورسانو په مرسته پاكستان تجزيه كاندي . دا تبليغات پداسي حال كي شورع سول چي د داودخان دقدرت لومړی ورځي وې ددغو تبليغاتويوازنی لامل يې د داودخان په لومړی بيانيه كي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاكلو او دهغي دعادلانه حل يادونه وه.

دير وخت لانه و تير سوی چي ذوالفقار علي بوټو په افغانستان كي دجمهوري نظام دنسكورولو لپاره په يو لړ عملي گامونو پورته كولو لاس پوري كړ .دمجيد كلكاني په مشری يوي ډلي د((ستم ملي)) په نامه له يوي بلي ډلي سره په گډه چي د ((سازمان انقلابي مردم افغانستان)) نوم وركړه سوی و دبوټو دحكومت لخوا ور سره اړيكي ونيول سوي او دهغوي د پوځي روزني لپاره يي دكرښي ها خواكمپونه پرانيستل . په اخوان المسلمين مشهوره يوه بله ډله چي په افغانستان كي يې فعاليت كاوه هم بو ټو تر خپلي حمايي لاندي ونيول، دا ډله چي د((جوان مسلمان)) او ((اسلامي نهضت)) په نامه يادېده دكابل پوهنتون دشرعياتو پوهنځی درئيس پوهاند غلام محمد نيازي په مشری د په اصطلاح ((كمونستانو))پر ضد په زوره ور پټ او څرگند فعاليت كي لاس لاره ، د((جوان مسلمان)) گوند په 1974زكال كي دداودخان دحكومت پر خلاف يوه پاڅون كي برخه لرل . داودخان پر دغه حركت مرگونی گذار وكړ ، دپوهاند نيازي په گډون دوه سوه كسان ونيول شول ، برهان الدين رباني،احمدشاه مسعود،او گلبدين حكمتيار يو په بل پسي پاكستان ته وتښتېدل،او هلته دپاكستان دآي ايس آي ،او سي آي اې تر گډي لارښووني لاندي يې دنوروځوانانو په تر بيه لاس پوري كړ . ددي موضوع په هكله سيد قاسم رښتيا دخپل كتاب ،((خاطرات سياسي سيد قاسم رښتيا 1932-1992)) په 427مخ كي ليكي چي ((البته تفصيل واقعه را اكثر هموطنان اطلاع دارند كه در واقع به ابتكار ذوالفقار علي بوټو صدراعظم پاكستان توسط گروههاي اسلامي وابسته به جماعت اسلامي پاكستان حمله عليه رژيم متمايل به شوروي سردار محمد داود صورت گرفت .)) دبي بي سي خبريال جيورج اراني چي په 1986او 1988كي يې په پاكستان كي دنده لرل دافغانستان په اړه خپل كتاب په 132مخ كي ليكي چي ((بوټهو له 1973زكال نه راپدي خوا تبعيدي افغانانو ته چي هدف يې همدا درباني ،احمدشاه مسعود او گلبدين ډلي دي مالي او اكمالاتي مرستي وركولي ،هغوي ته اجازه وركړه سوه چي په پېښور كي خپلي قرار گاوي پرانيزي ،او گام په گام دپاكستان لخوا تمويل كيده)) . نصيرالله بابر يو ځاي وايي ((د افغانستان په يو شمير ولايتونو كي دبغاوت دشروع په ترڅ كي بوټهو داود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پیغام واستاوه ددي نغاوت ګڼ شمیر له هغه سره (په افغانستان) کي دملاتړ دنشتوالي له کبله ناکامسول)) . دپاکستان دډلییزورسنیو لخوا دپنجشیر دپیښي په اړه دکراچي راډیوپه یوه راپورو کي وویل سوه چي دپنجشیر په سیمه کي چریکان اوس غرونو ته وختلي ... داووسو په شاوخواکي قومي لښکر دجولاي په 22 نیټه پر دولتي پوستو پر دولتي دفترونو یر غل وکړ او زیات شمیر دولتي پولیس یې وژلي دي ، دتلفاتو دقیق شمیر ندی معلوم ویل کیږي چي دشپږ سو تنو په شاوخوا کي به وي.

ددوي داغه ماته او د داود خان لخوا ددوي ځپل ددي باعث وګرځیده چي رباني او ګلبدین پر دو ډلو سره وویشل سي ،رباني دجمیعت اسلامي او ګلبدین دحزب اسلامي په نامه ګوندونه جوړ کړه او دپاکستان دآي ایس آي په لار ښودنه دافغانستان پر ضد په فعالیت بوخت سول . دغه تنظیمونه چي دشوروي تر تېري وروسته یې شمیر په پاکستان کي اوو او په ایران کي نهو ته ورسید له هغو اولنیو پوځي ښوونو له کمپونوڅخه دپاکستان حکومت له دوي نه دخلک دموکراتیک ګوند دحاکمیت پر خلاف، افغانستان ته دروسانو تر راتګ وروسته درسانوپر ضد، بیا پخپله درباني ،ګلبدین ،سیاف ،خالص ،مجددي ،ګیلاني پر ضد تر هغه وروسته دطالبانو او دادی اوس دکرزي دحکومت پر خلاف دهغو نه کارا خلي . هغه زوړ پلان زړې موخي، زوړ تیاتر، ولي تنها د دغه تیاتر لوبغاړي په وخت او زمان سره د پاکستان او امریکا د استخباراتي ادارو لخوا بدل سوي دي.

دمرحوم دا ود خان په مقابل کي داسلام څخه ددفاع په نامه حرکت موخه په افغانستان کي دپاکستان لپاره د جمهوري نظام او مثبت تغیررتو مخ نیوی و ، له بلي خوا داودخان دپخوا نه له پاکستان سره دډیورند دکرښي پر سر دښمني درلوده ، داودخان دصدارت په وخت کي و چي دپاکستان پرضد دعمومي سپر بری اعلان وسو. دا ځل بیاد داودخان او پاکستاني چارواکوتر منځ دپښتنو او بلوڅو دسرنویشت پر سر تاوتریخوالی داسي لوړ ي کچي ته پورته سو، چي دامریکا مجبوره سوه دسعودي عربستان او ایران دپاچا هانواو نورو هیوادو په مرسته د افغانستان او پاکستان تر منځ دنورمالو روابطو درامنځته کیدو تلاښونه شرو ع کړه ، داسي فکر کېده چي ددغو دو هیوادو دپاچاهانو او مشرانو دتلاښ په پایله کښي به دپاکستان او افغانستان روابط ده مخامخ دښمنی له بهراني حالت څخه دسیاست ډګر ته راووزي او دسیاسي روابطو په لرلو سره به دښو اړیکو په رڼا کي دډیورنډ دکرښي دبرخلیک په هکله د یوي تاریخي پرېکړي پر سر سره موافقي ته ورسېږي . په 1976 زکال دجون په میاشت کي دپاکستان صدراعظم ذوالفقار علي بوټهو وهڅول سو کابل ته سفر وکړي ،هغه دخپل سفر نه مخکښي خان عبدالغفار خان چي د خان ولي خان اونشل عوامي پارټۍ نور غړو سره یې په 1975زکال دفبروري په ((8 () نیټه دپیښورپه پوهنتون کي په یو بمي چاودنه کي دحیات محمد شیرپاو اودهغه ورسره اتلس ملګرو له منځه تللو نه وروسته زنداني کړی وله زندان څخه خوشي کړ.

عبدالصمد غوث چي دمحمد داود خان او ذوالفقار علي بوټو په مذاکراتو کي حاضر و لیکي ((داود خان بوټو ته وویل چي ځیني هیوادونه دپاکستان او افغانستان په دوستی خوشحاله نه دي ،که څه هم داودخان دکوم هیواد

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوم وانه خیست ولي هدف يي شوروي اتحاد و. داودخان دا هم وويل چي ځيني پاکستانيان په دې عقيده دي چي موږ دپاکستان ورانول غواړو، دا حقیقت نه لري ولي چي موږ په خپل څنګ کي يو قوي پاکستان غواړو . داودخان دا هم وويل چي دخان عبدالولي خان په شمول دصوبه سرحد ټول پښتانه نه غواړي چي ددوي سیمي دي دپاکستان څخه بیلي سي . دوي دپاکستان اساسي قانون ومانه اودپاکستان په انتخاباتو کښي يې برخه واخیسته او موږ ددوی دغه عمل تائيدوو)) . زما په عقیده دا دمرحوم داودخان خپل شخصي نظر و او ځانته يي څرنګه چي جمهور رئيس و د ((موږ)) خطاب کړی دی ،ځکه داودخان هم کابل ته دبوټهو تر راتګ دمخه دافغانانو له کومو استازو سره په دې هکله مشوره نه ده کړې ،دا چي په رښتیا هم دغو پښتنو قانون منلی او په ټاکنو کښي يې برخه اخيستې او دا اوس هم برخه اخلې ، دا يو تاريخي ضرورت دی ځکه دوي مجبور دي چي دا کار وکړي ؛ ولي ددغو ټولو کړنو سره ددغه سيمي دغوڅ اکثريت ولس پرېکړه په دې هکله چي دوې غواړي دپاکستان سره پاته سي نشته ،عمده او لانجمنه مسله هم داده چي دغه ولس ته په واقعي بڼه په يوه دموکراتيکه فضا کي بېله مستقيمي او غيرمستقيمي مداخلي او تأثير ښندونوواک ورکړه سي چي خپل برخليک په خپله وټاکي.

دپاکستان صدراعظم بوټهو داود خان ته وويل ((زه په دې خوشحاله يم چي دافغانستان مشر په خپلو خبرو کي پر پاکستان باندي دارضي ادعا خبره ياده نه کړه)) . درنو لوستونکو تاسو داکوچنۍ کرښه ښه دقيقه ولولۍ بوټهو هم پدي پوهيږي چي ارضي ادعا خو سته ، ولي دا چي دا ود خان ياده نه کړه نو دی ډير خوشحاله دی او هغه ته يې ګويا کورودانۍ ووايه.

دبوټهو دسفر په پاي کي ددواړو هيوادونو تر منځ يوه ګډه اعلاميه لاس ليک سوه . په دغه اعلاميه کي داختلافونو حل دباندونګ دکنفرانس دګډژوند دپنځو اصلونو پر نبا غوښت سوی و . ځيني تاريخ پوهان پدې نظر دي چي دبوټهوکابل ته پدغه سفر کي دافغانستان ته دپاکستان له کراچي بندر څخه دتجارتي مالونو دترانزيت په توګه دمالونو دوړلو راوړلو پر سر خبري سوي دي او بوټو دنړيوالو هغو نورمونو په اساس په وچه پوري تړلي هيوادونو ته حق ورکوي د هغه همسايه هيوادد بندرواوخاوري له لاري چي بحر ته لار لري خپل ټول مالونه دترانزيت په شکل خپل هيواد ته راوړي پر مسله تر مذاکراتو وروسته موافقه ښودلي ده .که څه هم پدې هکله نږدې درو پنځوس کاله پخوا (1950زکال) داسي يوه موافقه دپاکستان او افغانستان تر منځ لاس ليک سوې ده ، خو تر ننه پوري پاکستان دغه موافقي ته وفادارندی پاته سوی ،کله دترانزيت مالو دوړلو راوړلو لپاره ليست جوړه وي او کله بيا دوه يا درې قلمه شيانو ته اجازه ورکوي ځيني وخت دټولو نړيوالو نورمونو خلاف دافغانستان دسوداګرو پر مخ بندر تړې ،دځينو خبري رسانو په خبر دافغان سوداګرو هغه مالونه چي په 1980او ياتر هګه وروسته دکراچي بندر ته رارسېدي يو زيات شمير يې تر اوسه هلته په کانتينرونو کي پراته دي دا چي دغو افغان سوداګرو ته زيان رسېږي پاکستاني جنرالان او صدراعظمان يې پر وا نه لري . داودخان په 1976زکال داګست په شلمه دڅلورو ورځو لپاره پاکستان ته رسمي سفر وکړ. په هغو مذاکراتو کي چي دسيد وحيد عبدالله او عزيزاحمد تر منځ وسوې ،عزيز احمد داسي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پشنهاد کړی وچي که پاکستان دپښتنو او بلوڅو مشران دبنديخاني څخه ازاد کړي ،آيا دهغه په مقابل کي افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ؟ او دپښتونستان تر موضوع تېرېږي ؟ په پاي کي داسي فيصله وسوه چي په اوسنۍ ګډه اعلاميه کي دي دکابل داعلاميي تايد وسي . عبدالصمد غوث دافغانستان سقوط 146مخ ددغو وداړو سفرونود پايلو څخه خلکو داسي ارزو لرل او فکر يي کاوه چي ددواړو هيوادو تر منځ به اړيکي ښه سي . خو د1977زکال دجون دمياشتي پر پنځمه ورځ دجنرال ضياالحق لخوا په پاکستان کي پوځي کودتاوسوه او ددواړو هيوادو تر منځ تماسو نه پرې سول . مګر امريکا تر حه مودې وروسته ضياالحق وهڅاوه چي دشوروي دنفوذ دمخنيوي په خاطر افغانستان سره ښه روابط وساتي ،په همدې اساس جنرال ضيا د1977زکال داکتوبر په مياشت کابل ته سفر وکړاو دسفر په وخت کښي يې داود خان ته پاکستان ته دسفر بلنه ورکړه . په دغه وخت کي چي جنرال ضيا دبلوڅو او پښتنو ټول بنديان ازاد کړي و د1978زکال دمارچ د مياشتي پر پنځمه نيټه داودخان پاکستان ته سفر وکړ . داود خان دپښتنواو بلوڅو دمشرانولکه ،خان ولي خان ، غوث بخش بيزنجو،عطاالله منګل،او خير بخش مري سره دجنرال ضياالحق په مخ کي ليدنه وکړه . د داودخان دسفر په وروستۍ ورځ دپاکستان خارجه وزير آغاشاهي افغاني هيئت ته يو ليکلی متن دامضالپاره وړاندي کړ چي په هغه کي ليکل سوي و،((افغانستان دډيورنډ کرښه په رسميت پېژني ،افغانستان دپښتونستان تر ادعا تېرېږي ،دواړه هيوادونه به يودبل پر ضد پروپاګنډ نه کوي ،دواړه هيوادونه به يو دبل سره اقتصادي مرستي کوي)) . سيد وحيد عبدالله ددغو مطالبو په هکله آغاشاهين ته وويل چي افغانستان ددغه ليک نور مطالب مني ولي ددغه ليک لومړی دوه ټکي بايد دافغانستان دلوي جرګي له خوا تصويب سي . په پاي کي دمحمد داود او جنرال ضياالحق داسي موافقه وسوه چي داعلاميو پر ځاي بايد دواړه هيوادونه يو پر بل باندي اعتماد وکړي.

دمارچ دمياشتي په اتمه نېټه داودخان په يوه مطبوعاتي کنفرانس کي برخه واخيستل ،ده ديوه خبريال ددي پوښتني په جواب کي چي آيا د ده او جنرال ضيا تر منځ دډيورنډ دکرښي په هکله خبري سوي دي او که يه ؟ داود خان په جواب کي وويل ،((ما او جنرال ضيأ پر ذيعلاقه ټولوموضوعاتوباندي خبري کړي دي چي هر موضوع به په خپل وخت کي ددواړو هيوادو تر منځ حل سي)) . عبدالصمد غوث هغه اثر 146 مخ

زموږمنلی شاعرګل پاچا الفت وايي : ((ښه سړی چي دبدانوسره منل سي دده فکر دهغو فکر کي حل سي))

زه پدې عقيده يم چي دپاکستان دکورنيو چارو پخوانی وزير جنرال بابر دپژواک دخبري اژانس سره په مرکه کښي دداودخان داخبر ه تکرا ره وي کوم چي خبرلوڅ ته يي کړي ده ممکن هلته يي هم آغاشاهي ته دا خبره کړې وي . داودخان دخپل واک په لومړيو وختو کي دشوروي سره ښه روابط لرل مګر امريکا ته دا دمنلو وړ نه و،له هري خوا يي پر داودخان فشار راوړی چي دروسي سره خپلي اړيکي ضعيفي کړي ، په دې خاطر يي دايران او سعودي پاچاهانو ته دنده سپارلي وه او همدا شان دمصر جمهور رئيس انور السادات پدي ګمارل سوی و چي داودخان له شوروي سره دښو اړيکو نه واړه وي . هغه ددغه کار په سرته رسېدو بريالی سو دداودخان روابط دروسې سره ساړه شوه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دجمهوريت په دوهم کال يي دشوري پلوه ټول هغه کيڼ اړخه کودتاچيان چي دی يې واک ته رسولی و له دولتي څوکيو گوښه کړه ،او دهغو ځاي دامريکا اوغربي اروپا پلويانوته ورکړه سو . داهغه وخت دی چي افغانستان د نړی دمخالفو دو زبرځواکو دمبارزې او سيالی ميدان وگرځېد.

په دې وخت کي دساړه جنگ سړوبادونو سره هرڅه له منځه وړل او نړی ددو زبرځواکو دسياسي اغيزو او اقتصادي گټو دترلاسه کولو په خاطر ټوله نړی په زور يا رضا پر دو برخو وېشلې وه او هغه چي ځانته يي بيطرفه وايه هغه مجبورېده چي يو طرف ونيسي.

زه فکر کوم دډېرنډ دکرښي ددواړو خواو پرتو قومونوداسي تور بخت دی ،کله چي دا کرښه ليکل کېده عبدالرحمن خان يو خو خپل واک ساته او بل دمسيدو او وزيرو څخه خفه و،هغه وخت چي داود خان ددې مسلي دحل تکل وکړ امريکا وتوانېدل د داودخان په مقابل کي دشوروي رهبر بريژنيف دځان غوښتني سياست دښکاره کولو څخه دومره گټه پورته کړي چي هغه هم نور ونه غوښتل له غربي نړی ،امريکا ،ايران او پاکستان سره اړيکي خراب کړي ځکه يې وويل ددواړو هيوادو تر منځ باور اساسي خبره ده او کوښښ يې شروع کړ چي دپاکستان سره خپل اړيکي داوستانه کړي دا چي داودخان به بيا بل وخت څه کول او دډيورنډ دکرښي په هکله يې څه پلان لاره متاسفانه څوک نه دي خبر ،ځکه دخپلو پټو پلانو په هکله هغه دهيچا سره راز نه دی شريک کړی . واک ته ورسېد هغه هم ډير ژر دنورو هيوادو تر سياسي تاثيراتو لاندي راغلی ، امريکا وتونيدلاي سوه دمختلفو لارو هغه هيوادونه چي پخوا يي په افغانستان کي اقتصادي سرمايه گذاري نه کول په پانگه اچونه شروع کړي،او له بلي خوادافغانستان په اړوند دشوروي اتحاد سياسي تگ لاره داسي وه چي بل هيڅ هيواد ته يې اجازه نه ورکول چي دافغانستان سره نږدې سياسي ،اقتصادي او فرهنگي اړيکي ولري ،دپوځي اړيکو په هکله فعلا څه نه وايم چي موضوع اوږده نسي.

دبېلگي په توگه کله چي په 1977زکال کي داودخان مسکو ته سفر وکړ ،په يوه غونډه کي بريژنيف دشوروي مشر له داودخان څخه تپوس وکړ چي آيا دا رښتياده چي تاسو له امريکا څخه مشاورين غوښتي دي ؟ داودخان په متأ ثراو لوړ آواز بريژنيف ته په جواب کي وويل ،زه ديوه آزاد هيواد دجمهور رئيس په توگه هيچاته دا حق نه ورکوم چي زماڅخه داسي پوښتنه وکړي ،او له غونډې ولاړ سو . بريژنيف دداود خان دخداي په امانی لپاره هوايي ډگر ته ورغلی تر څو هلته خپله خبر ترميم کړي ،مگر دغه ليدنه ډيره لنډه يعني پنځه دقيقي وه او هلته دمهمو خبرو مجال پيدانسو. تر دغه وروسته ددواړو هيوادو په اړيکو کي ډير زيات سوړوالی راغلی اوپايله يې داسوه چي داودخان دايران ،پاکستان او دنړی دنورو هغو هيوادو سره چي دروسې مخالف وه په زياته علاقه غوښتل ښې اړيکي ولري ؛دغه وخت دی چي داودخان پاکستان ته سفر کوي ، دسفر جريان مي مخکښي وليکه .يوه خبره غواړم ووايم چي له بده مرغه زموږ په هيواد کښي دهغه غروپر اساس چي افغانان يې لري له عادي خلکو نيولې ،سياسي گوندونو ،دولتي چارواکو او ددولت مشرانو ،(له شاه نه تر گدا) پوري دافغانستان دملي گټو په مفهوم يا پوه سوي نه دي او يايي نه دي غوښتي چي له ملي گټو نه په ميړانه دفاع وکړي ، تل يي وطن تر هغو گټو قربانکړی چي دوي غوښتل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او دډېر غټو مسايلوسره يي داحساساتو پر بنياد برخورد کړی دی . نړيواله وضعه او په افغانستان کي سياسي حالت داسي راجوړ سو چي د مرحوم داودخان حکومت ډېر دوام ونکړ ، تر هغه ورسته په افغانستان کي د1357 ش کال دثور په امه ورځ دافغانستان دخلق دموکراتيک گوند ديو وسله وال پاڅون په پايله کي واک تر لاسه کړ ، څرنگه چي دغه گوند سياسي او اډيالوژيکي اړيکي له شوروي اتحاد سره وې ، او نړی چي پخپله دشوروي او امريکا په خوښه پر دو قطبو ويشل سوې وه افغانستان په شرقي قطب کي واقع سو ،ما مخکښي هم دامريکا دحکومت هغه يوه نظر ته چي دافغانستان په اړونديي ددوي پاليسي ښکاره کول ايشاره کړې وه چي دوي ويل اوس افغانستان موږ ته ستراتيژيک ارزښت نلري اوکه شرايط تقاضا وکړي نو شوري به افغانستان تر خپل کنترول لاندي راولي.

دپاکستان تبر ته خداي لاستی ورکړ ،موقع څکه غنيمت وه چي دپاکستان په دغه شوم پلان کي چي په افغانستان کي ددوي په اصطلاح دکمونستانوسره مبارزه او اسلام دشوروي له تعرض نه په ژغورلو کي اروپايي هيوادونه او امريکا هم خپله تياري او علاقه وښودل . دامريکا لپاره داسلام او افغانستان مسله دومره مطرح نه وه څکه دوي پخپله عيسوي مذهبه دي ،دهيڅ منطقو له مخي عسويان داسلام دپياوړتيا لپاره ځانونه مکلف نه بولي اونه هم ورسره علاقه لري ، داهم بايد ووايم چي پاکستان ته هم داسلام او پر افغانانو باندي دسرولښکرو دتيري مسلي هيڅ ارزښت نه لاره او نه يي پر افغان ولس زړه خوږېدی . دغه افسانه چي روسانو غوښتل دپاکستان له خاوري دهند سمندرته ځان ورسوي دډيرو لپاره څکه دقبول وړنه ده چي شورويانو هيڅ وخت دا نه غوښتل دامريکايي پوځ سره مخامخ په جگړه کي وجنگېږي . پاکستان له ډير پخوا نه په سيمه کي دامريکا دستراتېژيکو اغېزو دمرکز په توگه پېژندل سوی و او شورويان پدې ښه پوهېدل چي په هيڅ قيمت هغوي دپاکستان پر خاوره تعرض نسي کولاي ،دوي البته لکه دافغانستان دتاريخ په اوږدو کي غوښتل چي په افغانستان کي بل هيواد لکه امريکا او يا دامريکا پلوی هيواد غوښن سياسي ځاي ونه لري ؛ په ساده الفاظو افغانستان روسانو هغه پوله گرځولې وه چي له هغي نه بل هيواد دپخواني شوروي په جمهوريتونو کي دنفوذ امکان نه دی پيدا کړی .په دغه وخت کي چي په نړی کي سوړ جنگ اوج ته ورسېد ،د زروي وسلو، دليري او نږدې واټن دويشتلو د پرمختللوتوغنديو او عصري جنگي الوتکو دجوړيدو پر سر رقابت ودمره غښتلی سو چي درونالد ريگن په وخت کي دستورودجنگ په نامه پلان طرحه سو،پر گرينادادامريکا لخوا حمله وسول ،هره لهظه کيوبا ،نيکاراگوا ،جنوبي يمن ،ويتنام ،لاوس او کمپو چيا تر تحديد لاندي وه ،دبي پرې هيوادونو نړيوال سازمان او داسلامي کنفرانس هيوادونو سازمان ددواړو زبرځواکودځان په پلوې داستعمال په خاطر تر فشار لاندي راوستی ؛او له بلي خوا په افغانستان کي دسياسي حاکموکړيو په منځ کي اختلاف ،او دحاکم ځواک عملي تير وتني شورويان وه دې ته وهڅول چي په افغانستان کي دعملي شته والي په صورت کښي دنورو هيوادو دنفوذ مخه ونيسي ،او داسي څوک دواک پر گدی کښېنوي چي بيله قيد او شرطه نه دشورويانو خبره ومني ،دهمدغي موخي دسرته رسېدو په خاطر چي شورويانو په منطقه کښي دخپلو گټو دساتلو يوازنی لار گڼلې وه د1979زکال ددسمبر په اوه ويشتمه نېټه دټولو نړېوالو نورمونوخلاف يې دافغانستان پر حريم دپوځي تيري په پايله کي ببرک کارمل چي هغه وخت په شوروي کښي ودکابل پر تخت کښېناوه . پاکستان دشوروي ددغي تاريخي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیروتني څخه په استفادې سره غوښتل ددغه امکان څخه په ګټه پورته کولو سره خپل شوم پلانونه چي دافغانانو پر سرسیاسي تجارت ، دهیوادورانه ونه او دافغان ولس دابد لپاره کمزورۍ کول و.

دپاکستان داستخباراتو یو جګپوړی چارواکی ډګروال یوسف چي د1980راپدې خوا دآي ایس آي معاون او او دافغانستان دڅانګي د رئیس په توګه دنده لرل په خپل ((فاجعه قرن ما)) نومي کتاب کي د افغانستان سره دپاکستان ددښمنۍ نه ډکو پلانونو څخه چي خپله یې هم په دغه تاریخي خیانت کي برخه درلوده داسي پرده پورته کوي او لیکي:

ما دافغانستان دڅانګي دمسؤل په توګه مجاهدینوته پوځي ښووني تر سره کولې ،همدا شان مي هغوي په وسلو سمبالول ، دهغوي دعملیاتو دځاي ټاکلو او دعملیاتو لارښوونه مي پر غاړه لرل . هغه یو بل ځاي لیکي ،زموږ (پاکستان) موخه دا وه چي اهسته اهسته افغانستان اورته ور وغورځوو .. . . ،جالبه اودپاملرني وړتکی دي ؟ ولي پاکستان او دهغي جاسوسۍ شبکي غوښتل چي افغانستان دجګړي په اور کي وریت کړي ؟

امریکا او دهغه غربي ملګروپه ټوله نړۍ کښي د زیات شمیر اسلامي او عربي هیوادو په ځانګړي توګه سعودي عربستان ،منځني اسیا هیوادو او پاکستان په مرسته دشوروي پر خلاف جګړه داسلام په خطر کي دی تر نامه لاندي چي په 1980زکال کي پیل سوه توده ساتل ؛ددوي اساسي موخه پر شوروي باندي سیاسي،پوځي فشار او هغه د افغانستان په جګړه کي ښکیل ساتل و ،تر څو امریکا له شوروي نه دویتنام غچ (انتقام) و اخلي ، امریکا او غربي هیوادو ته داسلام ددفاع مسله مطرح نه وه او نه ددغو هیوادو دولتي چارواکو ته په قانون کي دا واک ورکړه سوی دی چي داسلام دغښتلتیا لپاره دي په میلیارډونو ډالره مصرف کړي ،افغانان باید دغه اساسي ټکي ته تل پاملرنه وکړي.

داښاغلی وړاندي اقرار کوي او لیکي ما په 1983زکال کي ((لس زره ټنه وسلي او مهمات))تر لاسه کړه ، دوسلو دا اندازه په 1987زکال کي ((65زره ټنو)) ته ورسېده ،ما دا وسله هغه چاته زیاته ورکول کوم چي په افغانستان کي یې زیاتي خرابې تر سره کولې . زه پدغه خبره باور نلرم چي دوي دټولو وسلو او مهماتو څخه چي دپه اصطلاح جهاد داور دلګونکو لخوا دوي ته لیږل کېدې په((سلو کي شل)) دپاکستان دپوځ په نامه اخیستې .جالبه خو دا هم ده چي دوي دا حق پخپله ځانته بیل کړی و ،او ولي شل په سلو کي ؟؟؟.

ډګروال یوسف خان اعتراف کوي چي دوي یوازي د1983زکال څخه تر 1986زکال پوري دمجاهدینو ((80زره)) کسانو ته پوځي ښوونه کړې ده . نوموړی وایي په افغانستان کي داور دلمبو دساتلو ورځنۍ مصرف نږ دې ځلوېښت میلیونه ډالره و که داومنو دې ټکي ته رسېږو چي دافغانستان په سوځولو کي په دا دولس کاله کي تر 150((میلیارده ډالره زیات مصرف سوی دی .پداسي حال کي چي زموږ دا وړوکی هیواد په دغو پیسو څو ځله داروپا تر هر هیواد ښایسته جوړید اي سو !!! . دا چي پاکستاني پوځیانو دخپلو تر بیه سو نوکرانو سره دعملیاتو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دکنترول لپاره دټولو بين المللي نورمو نو خلاف زموږ هيواد ته پر خپل سرسفرونه کول او ياپې جعلي فلمونه جوړول تر څو نړيوالو ته ددوي په خوښه بازي ورکړي ،هغه څه دي چي زيات افغانان ددغه شان غولونکو ننداړو شاهدان دي.

دا معاون صاحب وايي :کله چي شورويانو پريکړه وکړه چي خپل وسله وال پوځونه له افغانستان څخه وباسي امريکا ته دا ډار پيداسو چي اسلامي فنډمنتاليست گلبدين حکمتيار ديوه بل خميني په څير صحني ته رانسي ،په همدې خاطر يي خپلي مرستي پر مجاهدينوو دروليې ،او ديوې نوي طرحي او پلان دپلي کولو په فکر سول . ددغي ليکني څخه دا څرگندېږي چي امريکا له شورويې نه خپل غچ واخيست او هغوي يې دافغانستان څخه دديارلس زرو وسله والو کسانودژوند دلاسه ورکولو نه وروسته وتلو ته مجبور کړه ؛ داوه دامريکا اساسي موخه او ارمان چي تر سره شو. اوهغه چي لس کاله يې هغوي ته دوسلې او پيسو نه نيولې هر څه برابرول او دهميشنۍ دوستۍ او تل پاتو مرستو وعدې په ورکولو سره يې دشوروي په مقابل کي جنگول پر بتې بيابان پرېښودل او ټولو ته يي شا واړول ،او امريکا هم له شورويانو سره يو ځاي تنها روسانو په ناکامۍ او امريکايانو پهدې غرور چي شوروي يې پر گونډو کړ له افغانستان څخه لاس پر سر شول ،په امريکا کي دا څو وم ځل و چي امريکا داسي تير وتنه وکړه ،پر دغه تير وتنه دروان 2005زکال داکتوبر په دولسمه دامريکا دبهرنيو چارو وزيري کاندوليزا رايس دښاغلي کرزي سره تر ملاقات وروسته خبر يالانو ته په ډاگه کړه او ويې ويل امريکا نه غواړي پخوانۍ تير وتنه تکرار کړي او افغانستان پرېږدي.

ډگروال يوسف نور هم وړاندي ځي او وايي ،دسي آي اې افسرانو دپاکستان افسرانو ته پوځي ښووني ورکولي او هغوي بيا دافغاني تنظيمو کسان تربيه کول، هغه وايي يوازي په 1983زکال کي موږ په ځانگړو کمپونو کي دري زره نفرو ته پوځي تر بيه ورکړه.

که سړی پوره او ښه ځير سي او اسناد عميق وڅېړی داسي زياتي بيلگي ليدل کيږي چي ددعربي او اسلامي نړۍ څخه لکه داروپايي هيوادو نه هغه ځوک دغه جگړي ته هڅول کيده چي ټول عمر يي په لاوبالۍ کي تېرېده ، دهمدغوکسانو څخه بيا پدغو کمپونوکي دافغاني جگړي او نړۍ وال تروريزم لپاره تر بيه کيدل.

متاسفانه دپاکستان دا کرغيڼ ارمان داسي تر سره شو چي تر اوسه هم افغانان دپاکستان ودال او چپاټي ته اړدي .او تر اوسه لاهم تر دو ميليونو زيات افغاني کډوال دپنجاپي تورلينگيو تر شلاخو لاندي له يوه ځاي نه بل ځاي ته کډي کوي ،دسپکاوي او تحقير په شرايطوکي دجلاوطنۍ شپې او ورځي تيروي ؛ په زرهاو افغانان ددي انسان دښمنو په زندانو کي بيله کوم جرم نه شپې سبا کوي ،خودافغانستان اوسني مشران هم دپخوانيو پر پله پل ايږدي او له هر څه نه يې ځان بې غمه نيولی دی ، که دغه دطالبانو ټک ټوک نه وي دسړي سره داسي فکر پيدا کيږي چي دافغاني جگړو چارواکو دپښتنو او بلو څو دسرنويشت دستونزي دهوارولومسله چي دا يوسل او دولس کاله يي افغان ولس پر سر زورېدلې دی ،کړېدلی دی اوځانونه يې شهيدان کړي به بيا هم ټول هيرسوه . زما خبر دا معني نلري چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښاغلی کرزی دي هم دعمومي سپر برۍ اعلان وکړي ، په دې هر څوک ښه پوهېږي چې مرکزي حکومت او دولسمشر امر که دمحلي چارواکي خوښه نه وي تر ارګ دباندي دمنلو وړ نه ګرځي دا خو پرېږده چې دبل سره پوځي ډغري ووهل سي،ولي دسولي او خبرودلاري ددغه ناسور دزخم دجوړېدو وخت څکه دی ، همدا اوس هغوي چې دډيورنډ دکرښي زېږېدونکي اويا پالونکي دي دواړه په افغانستان کي عملا وجود لري او داروپايي هيوادو داستازو په ګډون ټوله نړۍ يي ويني چې غوا توره او شيدې سپيني دي.

تر دو لسيزو زيات پدې نامه چې دروسانو په مقابل کي جهاد دی زموږ دولس ((يوميليون او دري سوه زره)) انسانانو خپل خوږ ژوند دلاسه ورکړه او همدا اخس هم هره ورځ افغان او افغانستان ته راغلي بهرنيان دپاکستاني چارواکو ،آي ايس آي او اسلامي بنسټپالودترهګريو قرباني دي، هيواد پداسي کنډوالو بدل سو چې بيا جوړونه بي يې يوه پيړۍ وخت ته اړتيا لري.

زه اوس په تفصيل سره نسم کولاي په افغانستان کي دکورنۍ جګړي داور دلمبو دساتلو لپاره دپاکستان او بهرنيانو دټولو کړنو بيان وکړم ، خو له هغي ورځي نه چې دډيورنډ دکرښي سهيلي پلوته دکډوالو لپاره کمپونه جوړسول او دوسلو داستعمال اوپوځي ښونيزکار لپاره ځانګړ ي کمپونه وټاکل سوه له اروپا،امريکا،عربي نړۍ څخه ډول ډول مرستي پاکستان او ايران ته شروع سوې ،دهغه اختلاف په اساس چې دامريکا او ايران تر منځ موجود و دمالي مرستو او وسلو زياته برخه په پاکستان کي ميشت تنظيموته رسيدل اود پاکستان له لاري يې تر لاسه کول . دا بايد جوته سي بيله هغو عملياتو چې ((سي آي آې)) او نورو استخباراتي شبکو دځانګړو موخو دتر سره کولو لپاره سرته رسولې نور ټول کارونه او عمليات دپاکستان د،آي ايس آې او سي آي آې تر ګډي اومستقيمي لارښودني لاندي تر سره کېدل ،څو څو ځله پاکستاني او امريکاي جنرالانو او دولتي جګپوړو افغانستان ته دوسله والو کسانو سره بيله کومي ويزي سفرونه کړي دي ،پاکستان دافغان جنګياليو لپاره زموږ دهيوادپه مختلفو سيمو کي سمڅي او تونلونه کيندلي دي ،پدې کار کښي بيا تر هر چااسامه بن لادن زيات مهارت درلود . تر 1982زکال پوري اسامه بن لاد څوځلي پاکستان ته دسعودي داستخباراتو په هڅونه راغلی ،هغه په عربي نړۍ کي دافغاني تنظيمونو لپاره مالي مرستي راټولي کړي او په پاکستان کښي يې داستاد رباني ،ګلبدين حکمتيار، رسول سياف ، احمد شاه مسعودته رسولې دي . بن لادن پر وهابي طريقه ډير ټينګ سړی و څکه يې تر هر چازياتي مرستي رسو سياف ته رسيدې . هغه پر مالي بسپنه سر بيره تر مځکي لاندي دتونلونو او نورو مرکزونو دجوړولو کار شروع کړ.

پوهاند ډاکتر کاکړ ليکي : ((ديو امريکا يي ژورنالست رابرت فکس په وينا چې هغه دبن لادن سره دمرکه کولو په منظور په يو داسي تونل کي انتظار ايسته چې شل فوټه لوړ ديوکلک غره په ډډه کي دسل ګونو مترو په اوږدوالي کندل سوی و.اسامه بن لادن دمولوحقاني لپاره خوست ته نژدې په ژوره کي ډير کلک مرچلونه او نظامي مرکزونه جوړ کړه دتوري بوري تونلونه هم دبن لادن په مالي مرسته او ابتکار جوړسول . نه يوازي اسامه بن لادن دتنظيمونو سره مرستي کولې ، په عربي نړې او سودان کښي يې خلک هڅول چې پاکستان ته ولاړ سي او دشوروي سره په جګړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي دتنظيمو ملا وتړي بلکه دغربي هيوادو نو ځيني حکومتونو هم پخپلو هيوادو کي هغه فاناتيک مسلمانان چي پر جهاد مين وه هم هڅول چي هلته ولاړ سي تر څو هلته مړه سي او دوي يې له شر، فساد او ورانکاريو نه خلاص سي . دسعوديانو په برخه کي ښکاره خبره داوه چي هغوي تل حاضر وه افراطي اسلامستان تمويل کړي څو هغوي له سلطنت نه چيرته ليري واوسيږي . په عمومي ډول عربي واکمنو خيال نه کاوه چي شورويان به په افغانستان کي ووهل سي اوله عربي ځوانانو نه به يو هم ژوندی راستون سي .)) پوهاند ډاکتر کاکړ طالبان او اسلامي بنسټ پالنه 274_275مخونه

جنرال ضيا غوښتل چي داسلامي نړی مشرتوب تر لاسه کړی او په منځنی اسياکي دشوروي پر ضد اسلامي مخالفت په حرکت راولي .او واشنگتن بيا غوښتل چي ټوله مسلمانه نړی دشوروي پر خلاف دافغاني تنظيمو تر څنگ ودروي ،سعوديانو موقع ومنده چي وهابيت خپور کړي ،او له خپلو نا راضه افراطيونو څخه ځان خلاص کړي . مگر په عمل کي بل څه وشوه ،اسلامي افرطيان ډير مړه نه سول او هغوي بيرته ژوندي ورسيدل ،دغو رضاکارو دشورويانو تر وتلو او په افغانستان کي دتنظيمي حکومت تروجوړولو وروسته ډيري غټي ستونزي را پيداکړي ، دهغو نه زيات شمير يي پخپلو هيوادو کي ددولت پر خلاف فعاليتو کي فعاله برخه اخيستې او يو زيات شمير يي دهغواړيکو په اساس چي بن لادن هلته ورسره نيولي وې تر اوسه دامريکا اروپا ضد فعاليتو کي بر خه اخلي . د1982زکال نه تر 1992زکال پوري درضاکارو شميردپاکستاني ژورنالست احمد رشيد په وينا پنځه ديرش زرو تنو ته رسېده ،چي دنړی د 43 ملکونو نه يي پدغه جگړه کي برخه اخيستې وه.

د پاکستان په مدرسو او ښوونځيو کي تعليمي نصاب او دمضامينو په منځپانگه کي داسي اووښتون راغلی چي ټول ماشومان يي په اصطلاح جهاد ته هڅول ،درياضي په کتابو کي د دوه جمعه دوه پر ځاي دوه ټوپکه جمع دوه ټوپکه څوکېږي او يا درياضي نوري ساده معادلي ددوسلو دنومو په يادولو سره ماشومانو ته ورزده کېدلې ،په کتابو کي دداشان تغير دراوستلو لپاره په سوېډن کي ديوه عربي اسلامالوگ (اسلام پوه) په وينا تر درې سوه ميليونه ډالرو زياتي پيسي ولگېدې،او ددغه کار لپاره له امريکانه څوتنه پوهان لېږل سوي وه . مگر کله چي په 2001 کال کي ددنړيوال تجارتي مانۍ دتروريستي حملي په پايله ړنگه سوه او امريکايانو تصميم ونيو چي بايد دتروريستانو او دهغو دحاميانو طالبانو درژيم جرړي به باسي ،په پاکستان کي له سره په دغو کتابو کي دنوو اوښتنو او تغيراتو دراوستلو لپاره تر هغه پخوا مصرف سوو پيسي زياتي لگېږي چي دا ځل په ښوونځيو کي ماشومان او تنکي ځوانان دافرطيت څخه د نورمال اومتمدن ژوند پيژندلو ته راوگرځوي . دامريکا ،پاکستان او په جنگ کي دټولو شريکو هيوادو دميلياردو ډالرو دمصرف په پايله کي او دسي آي آې ديوې ځانگړي پروژي دبري په ترڅ کي چي ميخايل سرگيويچ گرباچوف دشوري نظام وړنگولوته وهڅول سو ، دختيځي اروپا سوسياليستي هيوادو ته دشوروي له نفوذ څخه دخلاصيدو لپاره لاره هواره سول ، په نړی کښي دختځي اروپا او يو شمير نور هيوادونه يو په بل پسي دشوروي داغېزې څخه خلاص سول . پر دغو هيوادو باندي دشوروي پلوه رژيمونو دساتلو په موخي پخوا نی مرستي په ټپه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېدلي ؛ طبعي ده چي پدغه شرايطو کي ټوله نړۍ په يوه عجيب او غريب سياسي توفاني حالت کي قرارونيو، هيڅوک نه پوهېدل چي څه کيږي دافغانستان په شان رژيمونه چي دجګړي ددوام په موجب يي بهرنيو مرستو ته حياتي اړتيا لرل دبهران سره مخامخ سول . او له بلي خوا روسي رهبرانو په افغانستان کي هغه پروژه چي پترکبير او نورو روسي مشرانو درلود ،ګويا دلږکيو دحق څخه دفاع چي په واقعيت کښي يې تر همدغه نامه لاندي خپل پلويان او نوکران روزل راوړاندي کړه. دهغه ګوند په دننه کښي چي دوي ورسره په کلنو کلنو ددوستۍ اړيکي درلودې ټول روابط قطع او دامريکا په شان يي هغه ته شا واړول ،دمرحوم نجيب الله دحاکميت په موجوديت کي يې دبرهان الدين رباني اودهغه دپلويانو سره په مسکو کي ددپلوماتيکو نورمونوپه اساس رسمي ملاقات وکړ، او ددغه ملاقات ټول جريان په پراخه پيمانه ددوهيوادو دمشرانو دملاقات په بڼه خپورسو ،دشوروي ټولو جريدو او مجلو دافغاني تنظيم درهبرانوپر دغه سفر سياسي تبصري وکړې . زه هغه وخت ديوه رسمي سفر په موخه هلته وم ،مسکو ته ددوي په راتګ سره دټول سياسي حلقوپه منځ کي دا ګنګوسي چي ډېر ژربه ډاکټر نجيب الله له واکه ګوښه سي غښتلي سوې ،او له وړايه دا معلوميده چي نوردمرحوم نجيب الله دبخت ستورۍ لوېدلۍ دی . څېړنکي پدې باور دي چي په دغه لومړي علني ملاقات کي روسي مشرانو لخوا رباني ته دنجيب درژيم دړنګېدو په خاطردهمکاريو وعده ورکړه سوه ، ددوي دهغه پلان سره چي دګوند په دننه کي به پر نجيب پر خلاف کودتاکوي ملاتړ څرګند کړ . داحمدشاه مسعود په رهبرۍ يي دګوندپه لوړو مقامونو کي دهغو په وسيله چي له ډېر پخوا يې داحمد شاه مسعودسره اړيکي لري حاکم ګوند له دننه ټوټه ټوټه کړ،چي پايله يي مرحوم نجيب الله زنداني کيدل او له وطنه د دغه ګوند د اکثريت غړو جبري فرار شو.په 1992زکال داپريل دمياشتي په اتمه ورځ دولتي حاکميت ړنګ او دپاکستاني جنرالانو سره چي جنرال حميد ګل يي په سر کي و دتنظيمو رهبرا کابل ته رانتوتل . دنواز شريف او نورو جنرالانو هغه ارمان چي په خوب يې نه ليده تر سره شو ،دافغانستان ددولت ،او وسله والو قواو دړنګېدو امر نوازشريف لخوا صادر سو. نواز شريف دپاکستان هغه صدراعظم و چي په خپله انتخاباتي مبارزه کښي يې په ټوله سپين سترګۍ سره دافغانستان دقوي او غښتلي اردو له منځه وړل دخپلو افتخاراتو اودافغانستان په مقابل کي له برياو څخه بلل ،ولس ته يې ويل که تاسو دا ځل ماوټاکۍ افغانستان به په پنځمه صوبه بدل کړم.

دتنظيمو رهبرانو لا دپاکستاني او سعودي عربستان له استخباراتي جګپوړو سره دپاکستان دبري شيريني نه وه خوړلې چي په هډکو او له پخواني حاکميت څخه پاته شوې ملي دارايي يې داسي سره وټکول او توپو سره وويشتل چي دکابل ښکلۍ ښار يې چي تر دغه دمه ودان ساتل سوی و په کنډواله کړ ،دښارکوڅي او واټونه په هديرو بدل سوه ،په حقيقت کښي اوس دکابل دښار هره لويشت ديوه نامعلوم وطنپرست چي دحکومتي څوکيو پر سر دتنظيمي جګړه مارو دګوليوقرباني سوي قبردی . دولتي اداري چور ،ملي موزيم ،ملي ارشيف ،ملي ګالري ،شفاخاني درملتونونه ،بانکونه ،دولتي ترانسپورت ،وسلې ،ښوونځی ،پوهنتون او حتا مسجدونه چور سول او هر څه دپاکستان په بازارونو کي دخرڅلاو لپاره کښيښودل سوه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماته يو وخت يوه سپين ږږي مشر سړي وويل چي له حزبيانو نه مي بدراتلل اودهغو پر خلاف جنګېدم ،کله چي مي دا مجاهد قوماندان صاحبان دواک دتر لاسه کولو وروسته وليدل چي پر څوکۍ،ملي شتمنۍ يې سره جنګ و، هر څه يې يوړه اودپاکستان په کباړي بازاروکي يې خرڅول ،په کلو او بازار کښي يې دترو سروپه بې عزتۍ لاس پوري کړ ، پر ځان مي لعنت ووايه او له ځانه سره مي وويل چي هغوي خو دوطن هډوکي دشوروي په بازارو کي نه خرڅول ،خير که شوروي پله وه.

دپاکستان دښمني له افغان ولس سره پر دغه ځاي پاي ته وه نه رسېدل ،ځکه په هيواد کي داسي لاس پوڅۍ رژيم چي يوازي دپاکستان تر سياسي اغېزي لاندي وي جوړ نسو ،دمجددي صاحب تر دوه مياشتنۍ واکدارۍ وروسته دپاکستان دترون په اساس استاد رباني دڅلورو مياشتو لپاره واک پلاس کي واخيست ،کله چي دا څلور مياشتي پوره کېدي استاد رباني تر زياتو جګړو او افغان وژني وروسته پر دۍ بريالۍ سو چي د1992زکال په اخر داهل حل وعقدشورادايره اوهمدا شوراربانۍ ته داتلسومياشتو لپاره دحکومت کولو وخت ورکړ، ګلبدين ددغي پرېکړي سره مخالفت وکړ ،له ډير پخوا نه ګلندين پر پاکستان ګران وهغه هم ديوه سياسي ګټي او ملحوظ په خاطر چي پښتونو ځکه يي درباني او هغه په اختلاف کي پاکستان په پټه دګلبدين ملا تړکاوه ، روسان په دغه کار دخپلو جاسوسانو له لاري خبرېدل او ددې لپاره چي پر رباني نور هم احسان واچوي او هغه روسانو ته نور هم نږدې سي هغه او احمدشاه مسعود ته يې يو سلسله مسايل ويل ، بلاخره روسې په دولتي واک کښي دتنظيمو څخه په دې نامه چي دافغانستان قانوني حکومت دۍ او دوي په رسميت پېژندلۍ دي خپل علني ملاتړ وښوداوهغوي ته يې هر ډول مالي او مادي مرستي ورکړي ،روسي وکولاي سوه چي دتنظيمونو حاکميت تر خپل سياسي اغېزي لاندي راولي ،دجمعيت اسلامي دګوند او شمالي ټلوالي سره دپخوانيو دوستيو پر اساس دا ځل افغانستان دمجاهد په لباس کښي ددوي پلاس ورغلۍ.

امريکا داسلامي بنسټپالو لخوا ددولتي واک دتر لاسه کولو څخه ډارېده چي حالت بل ډول سو . پيسې او وسله دامريکا او روپا مصرف سوه مګر حکومت دروسې سره دښو اړيکو علاقمندي له هيچا څخه نه پټول ،او دروسي سره داړيکو دټينګولو په منظور نوي پروتوکولونه لاسليک سول ،رباني پخل لومړي سفر کي روسي ته ددوستۍ دټيګېدو وعده ورکړه په مقابل کي روسي داومنل چي دشوراي نظار حکومت به دبل هر مخالف قوت په مقابل کي حمايه کوي او هر اړخيزي مرستي به ورسره کوي . په واقعيت کي روسانو تر 2001زکال دطالبانو درژيم تر ړنګېدو پوري دوي ډير ونازول ددوي لپاره يي دطالبانو په حاکميت کي هم وسلي برابرولي او هم يي پيسې چاپولي او درباني حکومت چي يوازي دبدخشان مرکز يي پلاس کي وپه رسميت پيژانده.

کله چي مؤقته او بيا راوروسته عبوري اداري جوړېدې دروسانو ،ايران او هند په مرسته ددوي برخه تر بل هر سياسي او تنظيمي ډلي تل غوښنه وه ،په اوسنۍ اداره کښي خوبې تاسو لوستونکي پخپله وينۍ فکر کوم تکرار ته يې اړينه نه برېښي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا او پاکستان ددغه حقیقت په پوهېدو سره چي هر څه برباد ولاړل ،دهغي پروژي په عملي کولو پيل وکړ دکوم په خاطر چي يې تنظيمونو ته شا ور اړه ولې وه . له يوي خوا دداړمارو حکومت جوړسوی ود هيچا ځان او مال په امن کښي نه و، پر هر څه ديوه عادي نادان لخوا چي ټوپک يي پلاس کي و تېري قانوني بڼه اختيار کړې وه ،دا حالت دکابل ښاريانو او دهيواد په نورو ښاروکي افغان ولس ته دزغم وړنه و ،زه يې ځکه زيات نه انځورم پدې پوهېږم چي تر اوس لاديوه کوچني ماشوم هم دا وحشيانه کړني نه دي هيري سوي او دکابل دښار دېوالونه دقدرت دتږودجګړې دقربانيانو او دکابل دشريفو اوسېدونکو له وينو څخه دا اوسنۍ ښاروالۍ نه دي پاک کړي.

هغه سياسي پانګه اچونه چي پاکستان دافغانستان دراتلونکي برخه ليک او دهغه په درشل کي دډيورنډ دکرښي دسرنويشت په هکله کړې وه دمجاهيدينو څخه دامريکاد لاس پر سر کيدوسره ټول په درياب کي لاهو سول . دپاکستاني چارواکو هغه خوب که افغانستان پاکستانۍ پنځمه صوبه نسي نو دډيورنډ دکرښي سرنويشت به هرو مرو ددوي په خوښه ټاکل کيږي په رښتيابدل نسو . که څه هم په اخر کي کله چي په افغانستان کي حاکميت دروسانو تر سياسي غښتلي اغېزي لاندي راغلۍ په واقعيت کې دپاکستان او امريکا لپاره غټ سياسي ګذارو ،خو پاکستاني چارواکي ډير مايوسه نشول ؛ دوي دداسي سياسي نابېره ناکاميو دتلافي کولو لپاره خپل بل سياسي پټ واريانت او امکان څخه چي هغه طالبي غورځنګ دی دګټي پورته کولوپروسه شروع کړه؛ دا پټه پروژه يې خپلو سياسي موخوته درسېدو په منظور علني کړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دريمه برخه

طالبان دپاکستان وروستۍ هیله ! یو فلسفي اصل دي چي هر اوښتون دذهني اوعيني شرایطو اماده کېدو ته ضرورت لري ؛ په افغانستان کي هم دپاکستانیانو له ((نیکه)) بخته هرڅه داسي برابر سول . درباني درژیم کړني (له پاټکو نیولې ،رشوت ،دملي اوشخصي شتمنیو چور چپاول، په زور هر څه خپلول،دخلکو پر ناموس تیری،ژبني او قومي اختلاف داسي تازه کول چي داستانونه به یي دقرنونو لپاره به دټولو افغانانوپر ژبو وي اوداسي نور چي تر اوسه لا ده هیڅا هیر ندي ځکه یې راوړل تکرار پرېښي) هغه لاملونه سول چي پاکستان او دهغه پلویانو دلاسته وتلي افغانستان ددوباره تر لاسه کولو په موخه په اصطلاح طالبي نهظت سیاسي ډګر ته راوړاندي کړ.

طالبان څوک وه او له کومي خوا سوه؟ دطالبي حرکت دپيدايښت په اړوند دافغان ليکوالو يو شمير ليکل سوي معلوماتونه چي دهمدې ليکني لپاره مالوستي دي داسي څرګنديږي چي ګواکي ملا محمدعمر دکندهار له سنګيسار نه چي په يوه جومات کي ملا ودخپلي شخصي پرېکړي له مخي،ديو بل خپل ملګري سره دکندهار د((زنګاوات)) څخه يي له چانه موتر سيکل واخيست او يو بل ځاي ولاړی‌او هلته يې څوتنو طالبانو ته وويل چي د خداي دين په خطر کي دي فجارو او فساقو ټوله سيمه ونيول،چورچپاول شروع دی ، پر ډمبر سرک دمسلمانانو ناموس کښته کيږي او. . . .،ملاصاحب بيا بل جومات ته ځي او بلاخره تر پنځوسو زيات کسان پيدا کوي او په سبا يي دوه موټره ،داچي له کومي خوا سول او تر کومي درختي لاندي په خاوروکي پټ وه څوک ندي خبر ؟ او دطالبانوحرکت شروع کيږي . ځيني بيا وايې ملاعمر په يوه کوچني جومات کي ملا و دمجاهدينو دغه ظلمونه چي دعام ولس سره يي کول دته دزغم وړنه وه ځکه يې دنور طالبانو سره په کندهار کي خبري وکړې او هغه يي ددغو مجاهدينو پر خلاف را وهڅول ،همدا شان نور افسانوي دليلونه . ولي دطالبانودحرکت ددغه شان دپيدايښت تاريخ له وقيعتونو څخه ليري برېښي دبشر په تاريخ کښي پدغه ډول داسي يو سياسي اجتماعي حرکت منځته نه دی راغلی . څنګه کيداي سي يو عادي ملا چي دشوريانو په وخت کي کله په يوه او کله بيا په بل تنظيم کي عادي قوماندان وپه 1994زکال کي دي يو دم دومره غښتلی سي چي دبرق پشان يي دافغانستان دخاوري))98((په سلو کي تر خپلي ولکي لاندي راوستل ؟ ډير ساده که فکر وکړو په کندهار کي تر ده نور ډير لوړ عالمان ،پوهان او داسي کسان وه چي پر وطن او ولس يې زړه خوږېده ، داچي له بهر سره يي اړيکي نه لري او داتوان يي په ځان کي نه ليده چي ددغه مجاهدينو په مقابل کي چي دپخواني شوروي اود افغانستان دحکومت ټوله امبار سوي وسله ورته پاته وه ،او له بهر نه هم حمايه کيدل وجنګيږي ؛دغو خواخوږو يوازي ددغه حالت ننداره کول او په انفراد توګه يي خلک له چور ،چپاول او بي ناموسيونه ليري ساتل . رښتيا داده چي پاکستان او دهغه ملګرو هيوادو دداشان حالاتو دتلافي لپاره چي پيسي دوي مصر ف کړې او واک پکښي روسي پلوه ځواکو ته ورسيد له ډير پخوا نه اماده ګي لرل . زيات داسي اسناد سته چي د1981 کال نه شروع دپاکستان استخباراتو او سي آي ايي دپاکستاني ديوبندي ملايانو په وسيله نه يوازي د فناتيکان په روزلو دشورويانو پر ضد په پاکستاني مدرسو کي پيل وکړ ، بلکه دهند په مقابل کي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دکشمير دکشالي پر سر ورسره پاکستان لانجه لري هم ځوانان روزل کيده . دلومړي ځل لپاره دپخواني شوروي دمطبوعاتو په يوه مشهوره جريده کي چي((دليتراتورنايا گزيتا)) په نامه يادېده دشوروي دمشهور ليکوال او ژورنالست ((الکساندرپرخانوف)) لخوا پدغه کال يوه لويه مقاله خپره سوه هغه ليکلي وه چي اوس دشوروي ضد هيوادونه او پاکستان غواړي تنکي ماشومان دجگړي راتلونکي سپاهيانو په توگه په مذهبي مدرسو کي وروزي ،هغه پخپله دغه او نورو ليکنو کي په افغانستان کي دشورويانو دپوځي شتون او مداخلوسره مخالفت څرگند کړی واو دايي ليکلي وه چي دا جگړه به دشوروي لپاره يوه اوږده جگړه ،د ډيروانساني تلفاتو سره ،مالي او مادي لگښتونو ته به ضرورت ولري.

هغه وخت پاکستاني چار واکو دا پلان لاره ،ځکه دوي دا جگړه دومره لنډه نه بلل او له بلي خوا دوي غوښتل چي دافغانستان راتلونکې دمذهبي بنسټپالو په مرسته سمبال کړي . دنواز شريف په وخت کي دپاکستان استخباراتو او اوردو په خپلواکه توگه په افغانستان کي د((ستراتيژيکي جورتيا)) په نامه اجندا پر مخ بيوله چي دهغي په اساس هغوي غوښته دا چي پاکستان د هنداو ايراني شعيه دولت په منځ کي پروت دی دافغانستان له لاري به دهغوي ديرغل مخه نيسي ځکه يي غوښته چي دطالبانو کوټلې ملاتړ وکړي له وسلي تر ډوډۍ پوري يې هر څه پر خپل وخت ورته رسول . پاکستان غوښتل افغانستان ديو شاته پاته اوله تمدن څخه دلير پراته هيواد په توگه تل دوي ته احتياج وي ،او که پوځي فناتيک قوت ته ضرورت سو دوي به لا پخوا لا په افغانستان کي داسي روزلسوی پوځ په خپل واک کښي ولري . ملاصاحب دارزگان ولايت ددهراود دولسوالۍ په يوه کوچني کلي کي داټکل له مخي 1959زکال په يوه غريبه کورنۍ کي پيداسوی او هلته لوي سوی دي ،بيا دسنگيسار په سيمه کي ملا و د1367 څخه تر 1371 دنيک محمد قوماندان په رهبری ددولت پر خلاف جنگېدی . هغه کوم مشهور قوماندان هم نه و او نه يې قومي زور لاره يو عادي سړی و، داسي معلوميږي چي پاکستاني استخباراتي چار واکو هغه ډير پخوالا په نښه کړی و، دا چي پاکستان ولي نوموړی په نښه کړی واو په هغه کي يې کوم ډول امکانات ليدلي وه تر اوسه څېړونکي مکمل معومات نه لري . کله چي دپاکستاني چارواکود((دستراتيژيکي جورتيا)) دمخکي طرحه سوي پلان دپلي کېدو وخت راورسېد په داشان افسانوي شکل هغه ډير ژر موټرسيکل او په سبا يې دوه موټر پيداکړه ، دسړي هغه دسقاو دزوي کيسه دسړي ور په يادېږي ، دسقاو زوي چي له افغانستان څخه تښتېدلی و او هلته يې گويا ديو عادي سړي په توگه ژوند کاوه څه موده وروسته له کوم سموار نه حرکت کوي پر لاري يو جومات کي کوم ملا ورته وايي چي افغانستان ته دتگ پر لار دي يوه درخته مخ ته راځي دهغي بيخ وپلټه څه به پيدا کړې هغه دا کار وکړ او ددرختي وبيخ ته پيسي اوټوپکونه پيدا کړه ...قيصه يې اوږده ده خو انگليسانو دهغه په وسيله دهيواد اصيل بچی غازي امان الله خان له وطنه فرار ته مجبورکړ او پر هغه يې هم دخادم دين رسول الله نوم کښېښود.

لنډه داچي طالبان دپاکستان ،سعودي عرب او مريکا هغه پروژه وه چي دوي دهغوپه وسيله په زيات سياسي مهارت او داستخباراتو دمنظمو مشورو او لارښونوپر اساس لومړی په دي نامه چي طالبان به دگلبدين خلاف داستاد رباني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او تورن اسماعیل په حمایه کي قرار ولري دهغوي څخه پیسي او وسله تر لاسه کړه ،د نصیر الله بابر په ویناد پاکستان استخباراتو خپلو ټولو هغو قوماندانانو ته چي دوي غوښتل طالبانو ته تسلیم سي امر وکړ چي بیله چون وچرا دطالبانوسره یو ځاي اودهغوي ملګرتیا وکړي .کله چي طالبان کابل ته دګلبدین حکمتیارسره د جګړي په نامه رانږدي سوه نو احمدشاه مسعود او استاد رباني ته یي هم التوماتم ولېږه چي ژر تر ژره کابل تسلیم کړي او دکابل دښار دروازي ددوي په مقابل کي پرانستي پرېږدي . طالبانو په 1994زکال دکندهار دسنګیسار دسیمي نه ددولتي واک دتر لاسه کولو په خاطر حرکت پیل کړ په 1995زکال د دمې دمیاشتي په 28ورځ یې دکندهار ټول ښار پخپله قبزه کي راوست ، دکندهار ځینو مشرانواو عالمانو ته یي په یوه غونډه کي ملا عمر خپله لومړۍ وینا چي دتګلاري بنه یې لرل او دایې توضح کړل چي دوي ولي را پیدا سول . د1996زکال دسپتمبر په میاشت دوي کابل ته ننوتل . کابل ته په ننوتو سره تر هرڅه دمخه پاکستان چي له مرحوم نجیب الله سره یي پخوانۍ دښمني لرل په دغه ګیرودار کي چي هیڅ نه معلومیده دټولو اخلاقي او اسلامي نورمونو او انساني کرامت خلاف پر هغه ځاي وځړاوه کوم چي دپاکستان پر خلاف یي دشورویاو تر وتلووروسته دپه افغانستان کي دپاکستان پر خلاف تاریخي وینا کړې وه ؛ پاکستان دطالبانو حرکت هغه وخت شروع کړ کوم چي دملګرو ملتو دسازمان ځانګړ ي استازي محمود مستري دافغانستان په هکله خپله دنده پر مخ بیوله او داستاد رباني نه یي دقدرت دلېږدوني نوي میکانیزم په عمل کي دپلي کولو هڅي کولې ،فکر کوم دغه دقدرت په لېږدونه کي به پاکستان خپل موقف غوښن نه لیده ځکه یې په ډیره عجله طالبي حرکت رادمخه کړ.

کېداي سي پوښتنه وسي،داڅنګه یوخپل سرې له مسجدنه راولاړ سوی حرکت و؟ او ډیر ژر پاکستان په رسمیت وپېژاند ؟ سعودي او امریکا ددوي په وجود کي داولیدل چي دیونیکال دنفتي شرکت به دسعودي دنفتي کمپنۍ((دلتا)) په مرسته دمرکزي اسیا نفت او ګاز دافغانستان له لاري تر پاکستان پوري ورسوي اوهم به په مرکزي اسیا کي ددوي په مرسته خپلي اړیکي ژوري کړي ،دا هغه امید وي چي امریکا یي دغه ته هڅولې وه تر څو په افغانستان کي دطالبانو سره د دولتي واک په تر لاسه کولو کي مرسته وکړ ي . داچي طالبانو پخوا دولت نه وکړی او دلیک لوست خاوند کسان یي نه درلودل ،هر ملا صاحب والي ،وزیر او بل دولتي جګپوړی چارواکي سو او هر چا پر خپل سر ډنګول . ملا عبدالصمد خاکسار دطالبانو دوخت دکورنیو چارو وزارت امنیتي مرستیال دګربت مجلي خبریال سره په مرکه کي ډیر شیان وایي یوله هغو داچي دطالبانو هر چارواکی خپلواک و،ددولتي منظمي اداري په بڼه کومه اداره نه وه، پسله هغو چي دوي کابل ونیو دطالبانو حرکت پر دو برخو وویشل سو ؛ دا سي معلومیږي هغه یو شمیر کسان چي پوه سول خبره څه ده او دوي څه کوي ممکن لږ سوچ یي کړی وي داورته دمنلو وړنه وي ګرځیدلې چي هر څه دي ملاصاحب دکرنیل امام په مشوره تر سره کوي اویادي دنوروبهرنیو استخباراتو فرمانونه پلي کوي ،ځکه ملا خاکسار وایي هغه لومړي شعارونه چي مسلمانانو او اسلام ته خدمت و، ورک سوه او ځاي یې ددولتي واک تر لاسه کولو ونیو . ګوربت پنځمه او شپږمه ګڼه میرمن بوټو دبي بي سي دخبر نګار سره په مرکه هغه وخت ویلي وه چي : دطالبانو ګروپ دامریکا ،انګلستان او سعودي عربستان په مرسته څوکاله پخوا جوړ سوی و،ددوي رهبري

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دپاکستان بنسټپالو مذهبي سازمانو لکه جمعيت علما او نور پر غاړه لرل دطالبانو لپاره وسلي دامريکا او انګلستان لخوا راتلي او پيسي دسعودي عرب وي . دامید اونېزه دامريکا چاپ 235ګڼه.

که په لنده توګه دطالبانو واک ته درسيدو ټول جريان انسان دقيق تر نظر تير کړي چي دوي له شروع کوم شعار پورته کړ ،څنګه يي وکولاي سول دتورن اسمعيل ،رباني ، دوستم اوبيا نورو تنظيمو دمشرانو سره خبري وکړي ، يو او بل وغولوي او هغه ځواک چي دروسيې،ايران ،ازبکستان ،تاجکستان ،هند او حتا ترکيې له سخاوتمندانه مرستو نه يي ګټه اخيسته له واک نه ګوښه کړي ،په ټول پاکستان ،کندهار او بيا په جنوبي ولاياتو کي دا تبليغ وچي دوي داسلام او اسلاميت سپاهيان دي او يوازي عدالت غواړي ،حکومت کول ددوي کار نه دئ ،غواړي چي محمد ظاهر شاه بيرته کابل ته راولي او واک وروسپاري ، اوداسي نور هوښيارانه ځيرکانه حرکتونه . دا ټول دافغانستان دجوماتونو دملايانو تر سويه لوړي خبري وې ، په ډاډ ويلاي سو چي نوم دافغاني طالبانو او ملاعمر اخند و ، خو هر څه پاکستاني استخباراتي او پوځي جنرالانو سرته رسول . دطالبانودحاکميت په ټول دوران کي دطالبانو په پوځي ليکو کښي تر افغانانو پاکستانيان زيات و،داچي څومره عرب او دنوروهيوادو چي شمير يي څلويښتو ته رسېده غولېدلي او فناتيک کسان وه شمير يې تر لسهاو زره زياتيږي .په همدې اساس هيچاته دا دمنلو وړ نه ده چي طالبانو بهرنۍ سياسي ،پوځي ښوونکي نه لرل او په افغانستان کي راپيدا سول.

پاکستان دواک پر ګډۍ دطالبانوپه کښېنولوکي دوي موخي وي ، لومړۍ موخه يي په افغانستان کي دداسي بيسواد حکومت جوړه ول و چي د حکومت غړي يې دوي په مدرسو کي روزلي وه هغوي ته دبل هيچا لاس نه دئ ورسېدلۍ او نه يې ددوي سره داړيکو دنيولو امکان پيدا کړئ دئ ، دهمدغو مذهبي اړيکو پر اساس به تل دپاکستان خبرو او فرمانو ته غوږ نيسي ؛ان دځينو سياسي تحليل ګرو په نظر هغه پخوانۍ دشپږمي صوبي خيالات هم دځينو جنرالانو په مغزو کي راژوندي سوي وه ؛ پاکستان پلان لاره پسله هغه چي طالبان په ټول هيواد کي قدرت ترلاسه کړي په سړه سينه به دتل لپاره دډيونډ دکرښي مسله حل کړئ . دوهم امريکا غوښتل چي په سيمه کي دروسې او ايران داغيزو مخه ونيسي تر څو وکولاي سي دافغانستان له لاري دمنطقي نفت او ګاز لويو ذخيرو ته لار پيداکړي ،دطالبانو څخه دتعهد په اخيستلو سره چي دترکمنستان څخه دافغانستان له لاري ګاز پاکستان او له هغه ځايه چيري چي يي غوښتل دګاز لولي تيري کړي دطالبانو سره يې مرستي ډيري کړې ؛کله چي طالبانو کابل ونيو سمدستي امريکايي نفتي شرکت اعلان وکړ چي دا دسولي او دترکمنستان دګاز دپروژې دپلي کولوپه لوريو مثبت حرکت دئ.

همدا شان امريکاغوښتل هغه ستينګر توغندۍ چي امريکا دشوروي سره دجګړې په ورستيو کي مجاهدينو ته ورکړې وه چي تقريباً شمير يي)) 150 ((ته رسېده او ټول نه وه استعمال سوي دطالبانو په وسيله بيرته راټول کړي ،تر څو دروسي او ايران لخوا تر لاسه نسي . که څه هم روسي ته څوداني ورسېدلي خو ايران پر دغه بريالۍ نسوه چي ستينګر توغندۍ تر لاسه کړي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان دخپلوملايانو په وسیله پروپاګند شروع کړ چي دطالبانو خداي ملګرئ دی ،وګورئ په څومره چټکئ په ټولو سيمو کي واک تر لاسه کوي ، او قوماندان ورته تسليمېږي . مګر ددې اصلي علت چي دوي څومره ژر ټول هيواد تر خپلي سلطي لاندي راوست دپاکستان دکورنيو چارو پخوانې وزير او په پاکستان کي دتنظيمونو مؤسيس نصيرالله بابر پسلاه څوکالو دپژواک دخبري اژانس سره په خپله مرکه کښي بيا له دغه راز څخه پرده داسي پورته کوي : ((... طالبان په افغانستان کي ځکه په تېزئ سره پر مخ وړاندي لاړل چي هلته خلک دجهاديانو له ظلمونو او کورنيو جنګونو څخه پوزي ته راغلي وه او طالبانو په افغانستان کي امنيت راوستئ و ، او موږ هم جهادي قوماندانانو ته وويل چي طالبانو ته تسليم سي . داچي هغوي دسايست او حکومت په چلولو نه پوهيدل ... موږ ورته ډېر وويل چي په افغانستان کي ازبک، تجک ،هزاره بايد له ځانه سره په حکومت کي شريک کړئ او دوي ته پوره ونډه ورکړئ ولي دوي زموږ دا خبره ونه منل او کله چي پر سخته راغلل چا يي ملګرتيا ونکړه)) . واقيعت دادئ چي طالبانو ځني مشرانو ته په پاکستاني مدرسو او دډيپلوماسئ په کورسونو کي ښوني کيدې ،هغو هلته دوسلي له استعمال نه نيولي دبهرنيانو سره دخبرو او اړيکو ټول رمزونه ولوستل . څوک دامني چي دمسجد طالب دي حکومت وکړي ،جګړه دي پر مخ بوزي ،ټول سياسي چلونه دي په کار واچوي ،له بهرنيوديپلوماتانو سره دي روابط ساتي ،ديپلوماتيکي مسايل او په ديپلوماتيکي دفترو کي دي کار وکړي ،دولتي وزارتخاني دي پر مخ بوزي، دا دافغان ولس قسم خوړلئ دښمن بابر وايي : موږ يو وازي دومره کړې چي کله طالبان راپيدا سول ...نو دحزب اسلامي يا نورو کوم پښتانه قوماندانان چي به ددوي مخنيوي يا مقاومت ته راپاڅيدل نو موږ به ورته دجنګ نه کولو او طالبانو ته دتسليمېدو وړانديز کاوه ،ځکه چي موږ نه غوښتل چي په افغانستان کي يوه بله کورنئ جګړه پيل سي . داهم ښکرور درواغ ،لومړئ ده پخپلو خبرو کي پخپله ثابته کړه چي طالبان ددوي پر اوږو او مرسته دنورو هغو قوماندانانو په قانع کولو سره چي دپاکستاني استخباراتو سره هميشنئ پيونددرلود دطالبانوسره دواک دتر لسه کولو په هکله مرسته وکړه . دوهم ، پاکستاني چارواکو يوه بله کورنئ جګړه نه غوښت ، بلې ځکه يي نه غوښته کله چي واک په تش آمر کولوسره بل ته انتقال کيداي سي نو جګړي ته رښتيا هم ضرورت نسته ؛ مګرهغه نورو(شمالي ټلواله او ورسره نوري ډلي) چي له دوي نه يي پرته نور باداران پيدا کړې وه تر اخيره ورسره جنګيدل ، ځکه هغو ي ته بيا بل چا ويل ، جګړه دواک دتر لاسه کيدويوازنئ لار ده ،اوپه همدې منظور يې دوي ته په ميليونو ډالره ،او افغانئ له بهر نه مرسته رسېدلې . غواړم ښاغلي بابر او پرويزمشرف ته يو خبره وکړم هغه داچي په افغانستان کي ستاسو دهميشنيو نوکرانو نه نيولي ، لوي او واړه ،لوستونکي او نالوستي حتي ليوني هم دا در سره نه مني چي دا اته پنځوس کالو تاسو په افغانستان کي کورنئ جګړه نه ده غوښتې او همدا اوس دجګړې اور نه تازه کوئ . ستاسو هير سوه هغه مواقتنامه چي دژنيودتوافقاتوپه نامه يي شهرت پيداکړ اوتاسو دمرحوم نجيب الله دحکومت سره د1988زکال داپريل په 14نيټه دامريکا، روسي او ملګروملتو دسازمان دځانګړي استازي په مخ کي لاس ليک کړه څومره مو عملي کړه ؟ زه به ووايم يو فيصدمو هم پلئ نکړ، او دپخوا په څير مداخلو اولوټمارو رالېږل دوام درلود . تاسو اوس قضاوت وکړئ همداجنرال بابر مجاهدين تر غاښو په وسلو سمبالول او افغانستان ته يې دخرابيو لپاره راليږل چي هلته انسانان مړه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي،پلونه والوزوي ،تعميرونه په خرابو بدل کړي ،ښوونځی له منځه يوسي ،ماشومان بې پلاره ، ميندي بې مړوښو او اولادو کړي ، دافغانستان پر ښارو باندي دا ړاندو راکټونو اورول دده او دده پشان ښاغلو په امر او قومانده سرته رسېدل ، هغه وخت چي دوي يې غواړي انسانان له منځه ولاړ سي بيا ظلم نه دی ، هر مقدس نوم چي زړه يې وغواړي پر ايږدي . همدا ددوي لخوا روزل سوي او په افغانستان کي دحاکميت پر ګډي کښېنول سوي وه چي ددوي په مخ کښي يې دکابل ښار چور او ددولتي څوکيو دتر لاسه کولو په خاطر يې دکابل ښکلی ښار په کنډوالو بدل کړ ، په زرهاو لوي او واړه ،ښځي او نارينه له منځه ولاړل دخلکو په سرو دميخونوټکوهل او په کانتينروکي اچول ، يادعام سرک پر سر خلک ويشتل کېده و پر هغوي نښه ويشتل زده کېده،دهيواد په ټولولويو او ورو ښاروکي پاټکونه جوړ سول ،دکورونو نه دخلکو ناموسونه پر خپل سر له کوره ايستل دااو نوري نارواوي هيڅ وخت دافغان ولس نه هير ېږي . هغه وخت پاکستاني چارواکي ، دامريکا متحده ايالات ،اروپا او اسلامي هيوادونه ارام ورته ناست وه اوددوي دوحشيانه کړنو ننداره يې کوله . حقيقت خو دا وچي دپاکستان جنرالانو زړونه دهيواد او کابل دښار په خرابيو نه و سوړ سوی ، غوښتل يې د کابل دښار دسوځېدولمبي په خپلو سترګو وګوري ؛ دافغان ماشوم او کړېدلي مور چيغي چي دباروتو داور په لمواو دود کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي په خپلو غوږو واوري ، پر هغه خوند واخلي . دپاکستان په لاس جوړ سوو طالب ډلي ته افغان ولس دپخوانيو په اصطلاح مجاهدينو د ظلمو ،ناروا اوزورونو له يوي خوا ،دهيوادپر ژبو ،قوم ،مذهب اوسيمو ويشلو ډار چي عملا دافغانستان دټوټه کيدو لپاره په چټکی کارروان دغه حالت حتي روڼ اندي مجبور کړه چي دطالبانو په مقابل کي موقتا مقاومت ونه کړي او چوپه خوله پاته سي،تر څو هيواد دټوټه کيدو څخه نجات ومومي ، بله چاره هم نه وه افغانستان دشمال او جنوب دطوتيو دقربانی کيده په حال کي قرار درلود.

طالبانويو ډول سوله چي پايلي يې تر جګړي خطرناکي وي ټينګه کړه خو وطن يې دسمدستي ټوټه کيدوڅخه وساته ، امااددغه په قيمت کي افغان ولس ډير څه دلاسه ورکړه.

افغان ولس ديو تباه سوي اقتصاد،له منځه تللي پوهي ،ويجاړ زراعتي سيستم ،او ړنګ شوي فرهنګ پر وچه غونډې ولاړ پاته و، ديوهوښيار او مدبر قوت لار يې څارل ،چي څښتن تعلا به کله پر دوي رحم وکړي . مکار پاکستان داحالت تر هر چاښه درک او دطالبانو دغورځنګ په نامه يې چي يوازي دوي دظالمانو ، لوټماريواو بې ناموسيو دله منځه وړلو،هيواد دابادی او ولس دسوکالی جوګه دی راوړاندي کړه ؛په لومړي سر کي دهغو مجبوريتونو له مخي چي ما پورته ورته اشاره وکړه دوي دافغان ولس دهر کلي سره مخامخ سوه.

هغوي د1995زکال تر مني کابل ته ځان راورساوه ،استاد رباني او احمدشاه مسعود دپنجشير په لور وتښتيدل، دکابل په ښار کي دطالبانو لخوا اسلامي امارت اعلان سو . پلازمېنه کابل و مګر امرونه دکندهار څخه ورکول کېده دا ځکه چي ملا عمر دقدرت تر ورو ستی ورځي ارګ ته رانه غلی . کابل ته په رسيدو سره طالبانو ډير ژر هغه څه شروع کړه چي چا فکر نه کاوه ،دنجونو دمکتبو دروازي وتړل سوي ،راډيواو تلويزيون کي پر موسيقي ږغولو،دښځو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر کارو او هغوي بيله محرمه دکورنه وتلو باند بنديزاعلان شو ، دمنځنيو پېړيو په دوددلاسو او پښو پرې کول ، وژل ،اعدامول ټولو انسان ضد عملونو داسلامي شريعت تر نامه لاندي ددوي لپاره قانوني بڼه اختيار کړې وه ، دکابل په سپورتي لوبغاړی دسپورتي لوبو پر ځاي دانسانانو دوژلو او سنگسارولو په ميدان بدل سو ،ښاغلي متوکل يوه بهرني خبرنگارته ددغي پوښتني په ځواب کي چي تاسو ولي په سپورتي لوبغاړي کي ښځي او نارينه وژنی په زيات غرور ووېل تاسو موږ ته يوبل ځاي جوړ کړی بيا به موږ دلته خلک نه وژنو ... ، امر بالمعروف و... هغه اداره وه چي افغانانو يي له نامه سره حساسيت پيداکړ ،دځوانانو سرونه وچ خرېيل کېده ،اود ږيرو اندازه کولوته خط کشونه جوړ سوه ،لنډاچي يو وحشت پر ملک مسلط و.پاکستان دوي د داسي کارونو تر سره کولو او فتواگانو صادرولوته وهڅول کوم چي پايلي يې په ټوله نړی کي دبهرنيانو په ذهنيت کي له افغانانو او په ځانگړې توگه دپښتنوڅخه نفرت و، له هغوي سره داسي عقيده پيدا سول چي افغانان دنړی وحشي قوم دی ،دا هغه تاريخي جفا او خيانت دی چي دبې گناه پښتنو او افغان ولس سره په تاريخ کي چانه و کړی . په دغه هم پاکستانيانو اکتفا و نکړه دهغو پر شا يي لاس ورتير کړ او هغوي يي دهيوادد تاريخي او فرهنگي شتمنيو له منځه وړلو ته وهڅول لومړی يې په موزيمو او گالريو کي هر څه له منځه يووړه او په 2001زکال کښي يې دباميانو مشهور بتان چي دافغان ولس فرهنگي ميراث و دافغانانو په گډون دټولي نړی دولسونو او نړيوالو سازمانو دارادې او غوښتنو او وړاندېزونو خلاف دهغو په لاس والوزول ،دا بله تاريخي دښمني وه چي پاکستاني چارواکو دپښتنو اوافغانولس سره دهغوي دبدنامه ولوپه خاطر تر سره کړه ؛ کله چي امريکايانو طالبان دواک نه راوپرزول بيانو ددوي مشر استاد او هميشنی ملاتړی مولانا فضل الرحمن وايي ((طالبان پخپله بې عقل او ناپوه کسان وه، موږ دوي ته دهيڅ کوم داسي کار مشوره نه ده ورکړې ، مولانا وايي موږ جمهوري ائين لرو)) . دغه يوازنی خبره مولانا رښتيا کوي ، بلې په پاکستان کي ښځه حق لري چي دصدارت مقام ته ورسيږي ،په فابريکو ،او نورو مؤسسو کي کاروکړې ، په ښوونځی کي تعليم او پوهنتون کي تحصيل وکړي ،حتا دمولانا فضل الرحمن دلور په شمول زياتي پاکستانی ښکلي پيغلي په بهر ملکونو کي تحصيل کوي ،په تياتر ،سينما او نورو فرهنگي کارو کي فعال گډون لري ،په روغتونو او کلينيکونو کي ډاکتري او نرساني سي بيله جنسي توپير نه دمريضانو سره مرسته کوي او هغو ي ته دارو درمل ورکوي ، ديو اړخ نه يې پر بل اړخ رااړوي ،دا ټولو ته دپاکستانی ښځو لپاره اجازه شته ؛ مگر افغاني ميرمني او پيغلي ته دهيڅ کار اجازه نشته بايد په کور کي ناسته وي، بدبختي داده زموږ بيچاره خلک يي مني چي پاکستاني ملايان ډير ښه خلک دي او هر څه رشتيا وايي ؛ زموږ اوسني ځني چارواکي خو ځکه ددغو پاکستاني ملايانو سره دتصديق سر ښوروي چي هر څه ددوي په خوشحالی کي ويني او دوي هم نه غواړي چي دا ولس رابيدار او پوه سي . يو عربي مشهور ليکوال دښځو سره دطالبامو دغلط چلند په خلاف په 2001زکال داگست په مياشت کښي دالحيات په جريده کي ليکي ((گرچه موقف طالبان در قبال زن پديده جديدي در فقه نيست،ليکن انچه ابها بنام اسلام بر زن افغان روا ميدارند،درحقيقت ((تطبيق حرفي))موا فق قيهان متحجر کهن است،که همواره در برابر مشارکت زن در امور حيات اجتماعي جامعه ايستاده اند. به قول محقيق از اصحاب رسول اکرم ((ص)) بيش از بيست مقوله درمورد عورت ونقش زن موجود

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

است اما چنین معلوم میشود که طالبان افغان فقط بر یک مقوله از عبدالله بن مسعود اتکا کرده،که گفته بود ((زن همه اش عورت است)) . ایا طالبان دیوبندي مي دانند ابن عباس و ابي یوسف قدمي گفته بودند که ((بازوان وموي افشان زن عورت نیست))... به قول نویسنده تعداد از امامان اجازه داده اند که زنان میتوانندوظایف مهمي در مقام وزارت وقضاوت در حیات اجتماعي جامعه بدست آورند . نویسنده به نقل از کتاب به قلم الحافظ المقدسي ارقام را ارائه میمکند، عایشه بنت ابو بکر براي 399شاگرد تدریس میکرد که در بین ان 67زن و232مرد بودند،حفصه بن عمربه 20شاگرد درس مي دادکه در بین انها سه تن مرد بودند...)) جریده آمید شماره 487.

ولي پاکستاني بنسټپال مولاناصاحبان بیا زموږ په وطن کي ټول هڅوي چي محمدي شریعت په افراطي بڼه پلې کړې او بس . ډیر په دې نظر دي چي پاکستاني مولویان دکوم بهرني قوت په لمسون او له هغو نه درشوت په تر لاسه کولو سره غواړي په دغه شکل اسلام بدنام کړي.

یوې مسلي ته غواړم دټولو پام راوګرځوم ، طالبان په افغانستان کي دهیڅ قوم نماینده ګان نه وه او نه هم اوس دپښتنو دستر قوم نماینده ګي کولاي سي ، نه هم کوم قوم دوي خپل استازي ټاکلي دي طالبان لکه دانور تنظیمونه په پاکستان او ایران کي رازېږېدلي ،هلته لوي سوي ،وسله وال سوي اودپاکستان ،امریکا ،سعودي عرب او یو شمیر نورو زبر ځواکو په اراده یي جګړې ته وردانګلي دي تر څو دولتي قدرت تر لاسه کړې ،داچي دطلب په نامه دپښتنوپه ادرس سپکي سپوري ویل کړي له انساني اخلاقو او ادب نه لري او ملي یووالي دروحیي نه لیري کاردې . دایوه پوځي ډله وه چي په پاکستان کي روزل سوې ، پر افغانستان دپاکستان ، سعودي عرب او امریکا په مټ مسلطه سوه ، دایو غیر روڼ اندې حرکت و ،ښاري روښنفکرانو او پوهانو پکښي ونډه نه درلوده په عصري پوهو سمبال کسان پکښي نه لیدل کیده او نه هم خپله طالبانو غوښتل چي دا ډول کسان دځان ملګري کړي . یو شمیر متعصب کله چي یې زړه وغواړي پښتانه روڼ اندي وټکوي او یا په پښتنو پسي څه ووایي بیانو سمدلاسه په خپلو لیکنو او وینا وکي د ((طالب پلوه ،طالبي سیاست وال او داسي نور القاب ،دادب له چوکاټ او انصاف نه لیري مختاړي او وروستاړي دپښتنو په اړوند لوروي)) ، پداسي حال کي چي دطالبانو په حرکت کي نه یوازي د پښتنو بلکي دنورو قومونو روڼ اندو ،دعصري پوهي خاوندانو، ډاکترانو ،استادانو ،انجینرانو ،لیکوالو ،شاعرانو ادیبانو او دنورو قشرونو لوړو او پېژندل سوو شخصیتونو، فرهنګیانو او فرهنګپالو ځاي نه درلود . هرڅه دپاکستان او سعودي عربستان دچارواکو له خوا اداره کیدل ،دطالبانو په حکمرانۍ کي د عربي او اوردنومونوغوره کول ،مثلا دخپل نشراتي ارګان نوم یي ((خلافت)) او ورځپاڼي نوم یې ((شرعیت)) ، راډیو افغانستان ، راډیو شرعیت دا اوداسي نوري بیلګي دا ښکاره کوي چي دطالبانو په وخت کي هم دسعودي عربستان او پاکستان دفرهنګي تېریو پر اساس دپښتو ځاي آهسته آهسته عربي او اوردو ژبو ته خوشي کېده ؛ دپلازمېني کابل او دولایتونو په ښارونوکي دهټیو او رستورانونو دنومولو لپاره اوردونومونه کارېدل . پدې باید هر څوک قناعت وکړي چي که دطالبانو په لیکو کښي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هوښيار پښتانه او يادنورو قومونو روڼ اندو ځاي لرلې واي پاکستان او دهغه پلويانو په طالبانو دالوبي او ملنډي نسواې وهلاي.

زموږ دهيواد په دغه سياسي او جګړه ايز ګيرودار کي اسامه بن لادن چي دسي آي آيې په مرسته دساړه جنګ په دوران کي دشوروي پلوه رژيمو په مقابل کي په اسيا، عربي نړی اوافريقايي هيوادوکي ښه ځلېدلی و يو ځل بيا افغانستان ته راغلی ،البته دا هغه وخت دی چي طالبان لا واک ته نه دي رسېدلي په کابل کي حاکميت داستاد رباني پلاس کي دی ، هغه دننګر هار له لاري افغانستان ته راځي لومړی دجلال آباد دښار ظاهر شاهي مانۍ ته نږدي کور ورکړه سو ،خو ډير ژر له ډار نه دهډي سيمي ته دمولوي خالص يوې کلا ته کډه سو او تر يوي مياشتي ورسته دسپين غره هغه سمڅو ته چي دوسلو دزيرمتون په خاطر جوړي سوې وي کوچ وکړ ، زه دده په هکله زيات بحث ځکه نه کوم چي ټول په خبر دي چي نوموړی له هغه وخت نه چي په پاکستان کي دمجاهدينو سره له 1981زکال راپدې خوا اړيکي لرلې ، افغانان يي جګړي ته هڅول ، له هغوي سره يې مالي ، مادي او دلوژستيکي مرستي کولي ټولو ته څرګندي دې ، په 1988-1998زکلونوکي کله چي شورويان ووتل او دجهاد کليمي کرار کرار خپل مفهوم دلاسه ورکاوه هغه افراطي اسلامي ډلي او کسان چي دجهاد لپاره راغلي وه ددوي په منځ هرج مرج راپيدا سو او ځينو يې دسترپيا خبري کولي په دغه وخت کي همدا اسامه بن لادن ديوکوټلی پوځي لښکر دجوړېدي په فکر کي سو او دده دپلويانو په وينا هغه ديو لوي جنګ لپاره ديوه نړېوال بنسټپال پوځ دتنظم په جوړېدو پيل وکړ اوهغه يې په غالب ګمان دعبيده البنشيري په ملګرتيا جوړ کړ.داحمد رشيد پاکستاني ليکوال او ژورناليست په ويناد ((1982زکال نه تر 1992زکال پوري په افغانستان کي دجګړي دګډون لپاره دمنځني اوليري ختيځ ،شمالي اوختيځي افريقا ،منځنۍ اسيا او نورو هيوادو څخه چي شمير يي 43 ته رسېده ((35زره)) زيات رضاکار مسلمانان راغلي و)) ،طبعي ده داټول مړه نه سول ډير يي ژوندي پاته سول ددغو ټولو سره اسامه بن لادن نږ دې اړېکي پيدا کړي وې ،دا هغه امکان و چي په افغانستان کي دشوروي او امريکا تر منځ داغېزي دسيمي دپراختيا جګړي د بن لادن په واک کي ورکړ .کله چي طالبانو کابل تر لاسه کړ بن لادن هم څه موده وروسته کندهار ته راغلی او دملا محمد عمر سره يې دوستی ډيري کوټلي اړېکي ټينګي کړې ،تر هغه وخت چي امريکا دطالبانو په وجود کښي سيمه ايزي ګټي ليدلي دبن لادن او ملا عمر په دوستی يې بي تفاوتي ښکاره کول ،مګر کله چي نړېوال وضعيت تغير وخوړ ،دطالبانو کړه وړه نور دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه وه او پاکستان په هغوي هغه څه کول چي افغانانو زغملاي نه شوه ،دترکمنستان څخه دګاز دلولي مسله هم ځنډمنه سوه ، ديونيکال کمپنۍ مشران په دې باور سوه چي دطالبانو په وجود کي دوي دا پروژه لکه څنګه چي دوي اټکل کړی و پلي کېدل يې ناشوني دي،طبعي ده کله چي ګټه نوي زبرځواک هر قوت او ګورپ چي وي قرباني کوي .له بلي خوا بن لادن ځان داسي احساس کړ چي په رښتيا سره دی کولاي سي داسلام څخه پخپله دپيسو په زوراو دغو فاناتيکانو په وسيله دفاع وکړي . هغه په افغانستان کي هم داسي اکټ کاوه لکه دی چي ددغه هيواد اصلي اوسېدونکی او برلاسی چارواکی وي او طالبان يې دامريکا په مقابل کي هڅول . دغه او هم به نور دلايل موجود وه چي دبن لادن او امريکا تر منځ توره پيشي تيره سوه آن ددښمنی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر سرحده اختلاف پیداسو . په لومړي ځل پسله هغه چي په 1990زکال امریکا د کویټ څخه دعراقي عسکروتر ایستلو وروسته شل زره امرکایي عسکر په سعودي عربستان کي میشته سول ،دبن لادن دامریکااو سعودي چاروا‌کو لخوا دا کار داسلام پر مقدسو ځایو لکه بیت المقدس تېری وباله او له دغه عمل سره يي خپل مخالفت څرګند کړ . دسعودي حکومت له ډار چي ځان يې په خطر کي ولید په 1992زکال په خپله شخصي الوتکه کښي له پاکستان څخه چي په دغه وخت کي ګویا دطالبانو او جمیعت دپخلاینې لپاره تللی و سودان ته ولاړ، او په 1994 زکال دده سره دشاهي کورنۍ مخالفت اوامریکا په غوښتنه او مشوره له هغه نه دسعودي تابعیت واخیست . بن لادن په 1992زکال په مګه دیشو او یمن کي دتروریستي حملو په تور تر تورن وپېژندل سو . بن لادن کله چي د1996زکال په سپتمبر افغانستان راغی دمجاهدینو دمشرانو سره لکه رباني ،ګلبدین ،احمدشاه مسعود او مولوي خالس سره يې ښې اړېکي ټینګوي ،طالبانو ته بیا دومره نږدې کېږي چي له افغانستان څخه دده دایستلو په قیمت تر اوسه افغان ولس اوپه خاصه توګه پښتانه او نړیوال جزاويني.

له طالبانو څخه دنورو ناامیدیو په څنګ کي دبن لادن او امریکا تر منځ دښمني او دهغه لخوا دافغانستان څخه دامریکايي استخباراتو په قول په (1998) زکال داګست د میاشتي په اومه دکینیا په مرکز نایروبي او تانزانیا په مرکز دارالسلام کښي دامریکي په سفارتونو کي دنهو، لسو دقیقو په تفاوت غټي چاودني چي)) 219 ((افریقایان او))12 ((تنه امریکایان پکښي تلف سوه ددي باعث وګرځېدل چي امریکا دطالبانو څخه رسمي غوښتنه وکړي تر څو هغه امریکا ته وسپاري اویايې له وطنه وباسي . کله چي طالبانو دپاکستان په مشوره دهغه دتسلیمېدو سره مخالفت وکړ ، پدې نامه چي ګویا هغه مجرم نه دی او زموږ میلمه دی له افغانستان څخه دبن لادن دایستلو پر سر سره جوړ نه سول ؛که څه هم پسله هغه چي پر افغا نستان اقتصادي بندیزونه ولګېدل او دافغانانو حالت خراب سو په داخل او بهر کي ټولو افغانانو له ملا عمر نه غوښتنه وکړه ، دا نابللی مېلمه چي موږ ته زموږ دملي ګټو او افغانستان دویرانۍ په قیمت تمامېږي له افغانستان څخه وباسي ، متاسفانه طالب چارواکو یوازي دپاکستان منل د افغان او نورو پر خبره يې غوږ نه نیوی.

پاکستان هم امریکا داوس پشان غولوله څو ځله کلینټن نواز شریف نه په تلیفون کي له هغه نه غوښتنه وکړه چي پر طالبانو فشار راوړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته تسلیم کړي او یا يې بل هیواد ته دمحکمي لپاره ولېږي ،نوازشریف به هغه ته وعده ورکول مګر په عمل کي يې هیڅ نه تر سره کول . پاکستان پدې ښه پوهېده چي امریکا دپاکستان په مقابل کي دسخت اوغوڅ دریزنه کار نه اخلي ځکه امریکا پاکستان ته په منطقه کي دپلانونو دپلي کولو په منظورتل اړتیا لري ،کنه دبن لادن دنیولو یا وژلو لپاره څومره پروژي جوړي سوي ،لومړی پنځه او بیا پنځه ویشت میلیونه ډالره جایزه وټاکل سوه ، د مرکزي اسیاته دنفت او ګاز دترلاسه کولو په منظور دطالبانو سره مرستي عبث ولاړې،دیونیکال او دلتا دکمپنیو ټول پلانونه په اوبو کي لاهو سول ،دا ټول تاوانونه امریکا ومل ، خو یوه ورځ امریکا يې جګپوړو پاکستاني چارواکو ته ونه ویل چي تاسو څه کوئ؟ او پر کومه لار روان یاست ؟، فکر کوم دا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا لپاره هغه نازولې دې چي ټوله نړې يې تر قربان کړې ده ، داسي يو نظر هم دعام ولس سره سته چي ممکن دامریکا استخباراتي سازمان په منطقه کي دامریکا دسیاسي ،اقتصادي او پوځي نفوذ تر ټینګولوپوري نه غواړي داسامه بن لادن ،القاعدي دسازمان او طالبانو جنګي سیریال ته دپاي ټکې کښېږدي . زموږ افغانانو سره هم دا ډار زیات سوې دې پداسي حال کي چي دامریکا په ګډون دنړې))37 ((هیوادونه له افغانانو سره دامنیت په راوستلو کي يو ځاي خپل ځوانان دلاسه ورکوي ،او آهسته آهسته يې د نړيوالو په سترګوکي اعتبار ته ضرر رسیږي داسي نشي چي يو ځل بیا افغانستان دپاکستاني جرنیلانو تر ناولو غوښتنو قربان کړي ؟ که داسي نده نو ولي امریکا دادنړې سوپر زبر ځواک پاکستان ته سپینه او لنډه خبره نه کوي او ورته نه وايي چي پر ځاي دي کښېنه ،افغانان نور مه زوره وه . کوڼ او ړوند په دې پو هېږي چي دافغان ولس دټولو بد مرغیو اساسي عامل پاکستان دي اوبس ،څنګه داومنل سي امریکا ،انګلستان ،اسرائېلو،روسې ،چین ،هند ،فرانسي ،المان ،ایټالیا اونورو هیوادونه چي همدا اوس عملا دافغانستان په لانجه کښي دپاکستان دخاوري څخه دالقاعدي دسازمان ، بن لادن او طالبانو سره ښکیل دي نشي کولاي دهغوي ځالګې پیداکړي ؟.

بن لادن هم ځاي ګرم او ګدا اسوده ولید، دادې تر اوسه پاکستاني جنرالان وايي په افغانستان کي دې،او افغاني چارواکي ادعا کوي چي هغه په پاکستان کي دې ،دغه حالت چي په دغه سیمه او قوم کي به دده پیداکېدل تر ډیره وخته دټولولپاره ستونزمنه وي بن لادن په خپله هوښیارې ډیر ښه درک کړې و . دا چي دا ډرامه به کله پاي ته رسیږي تر اوسه څوک نه پوهیږي.

د امریکا دغوتلاښو چي دطلبانو مشران راضي کړي تر څو هغوي بن لادن امریکا ته دمحاکمي لپاره وسپاري له ناکامې سره مخ سوه ،که څه هم امریکادطالبانولپاره وروستې نیټه د1999دفبروري په میاشت وټاکل مګر ډیر ژر طالبانو اعلان وکړ چي اسامه بن لادن ورک دې . دملګرو ملتو امنیت شورا په 1999داکتوبرپه 15 نیټه دپریکړي په ترڅ کي دطالبانو نه وغوښتل چي پخپله خاوره کي دترهګرې مخه ونیسي او هغه کمپونه چي شته وتړي او . . . ، دامنیت شورا بل کال (2000)ددسمبر په 19 نیټه په خپل بل 1333 لمبر پرېکړه لیک کښي پر طالبانو باندي خپل پخوا ني بندیزونه په ټینګار سره تاید کړه ،اما طالب چارواکو په دغه پرېکړه لیکو نو عمل ونکړ،نه يې بن لادن وسپاره او نه يې دالقاعدي دروزني کمپونه و تړل . د 2001زکال په پیل کي دامریکا نوي ولسمشر بوش ته دمنځنې اسیادهیوادو نو دنفت او ګاز مسله چي دچین او روسې دګډ قرارداد په اساس به دهغوي پلاس کي لویدلي واي جالبه وبرېښېده او له بلي خوا دامریکا لپاره داسي يو تړون هم دمنلودمنلو وړ نه و،خپلو اقتصادي موخو ته درسېدو خاطر امریکایي چارواکو پرېکړه وکړه دطالبانو سره يو ځل بیا دخبرو له لاري مخ ته ولاړ سي دخبرو چاري دبهرنیو چارو په وزارت کي ((کرستین روکا)) ته وسپارل سوي هغه دطالبانو سره شپږ ځله او دوه ځله يې په برلین کي نوري پټي غوندي جوړي کړې ، دغونډو کومه نتیجه ورنکړه ،په دوهمه غونډه کي دطالبانواستازي برخه وانه خیسته ځکه دوي بندیزونه غندل او دملګرو ملتو پر سازمان يې نیوه کي لرلي . دجولاي په میاشت کي ((دشراپ شایر))په وسټن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پارک کي چي دانګلستان په لوديځ کي يوه ډيره ښکلې سيمه ده ديويشت هغو هيوادوداستازو په ګډون غونډه وکړه کوم چي دافغانستان له موضوع سره علاقمند و ،دغه غونډه دملګرو ملتو په مشرتوب دانګلستان دباندنيو چارو دوزارت لخوا په غير رسمي توګه رابلل سوي وه ، هلته دا وړانديز چي په افغانستان کي دي د پخواني پاچا محمدظاهر په مشرۍ يوه ائتلافي اداره جوړه سي مشوره وسوه ، دمسله دشمال ټلوالي لخوا استقبال سوه او پدي ډير خوښ سوه ،خو هغوي دا دکار پيل باله اويل يې بيا به وروسته ګورو چي څه وشي ،دهغوي لپاره ظاهرشاه هدف نه بلکه هدف ته درسېدولپاره يوه وسيله وه . تر دغي غونډي لړ وروسته دپاکستان استازي ((نياز نيک)) په فرانسه کي داپه ډاګه څرګنده کړه چي دامريکي دهيئت يوه غړي ويلي و که طالبان دبن لادن په هکله په خپل دريز کي تغير رانه ولي پر خلاف به يې دزور نه کار اوخيستل سي . هغه داهم وويل چي ددوي پر ضد به دتاجکستان له اډونه کار واخيستل سي ، هلته پخوا امريکا يي مشاوران ځاي پرځاي سوي و ،ازبکستان هم خپله اماده ګي وښودلې وه روسي يولس زره پوځ دامادە ګۍ په حال کي قرار درلود. دپاکستان دغه چارواکي دا خبره ديوه پلان په اساس چي دوي يي لري افشاکړه ،غير مستقيم يې طالبانواو دهغوي پلويانو ته څرګنده کړه چي امريکا او دهغې ملګري هيوادونه څه پلان لري ، که طالبان دامريکا خبره ونه مني دهغوي پر خلاف حمله کوي ،پاکستان تل ((غله ته وايي غلاوکړه او دکور خاوند ته وايي بيدار اوسه)) سياست پلي کړی دی.

((فرانسس ويندرل)) لا دمی له مياشتي نه راپدې خوا په روم کي له پخواني پاچا سره افغانستان ته دتګ په هکله ليدني کولې ، دجولاي دمياشتي نه راوروسته ظاهر شاه ته داسي کتل کيده لکه دافغان واکمن چي وي.

په دغه وخت کي دطالبانو مشرانو ته دامريکا لخوا دوه پيغامونه واستول شوه چي په يوه کي يې غوښتي وه چي دبن لادن دنيولو لپاره دي عمل وسي ، اوبل دظاهر شاه په مشرۍ ديوي ائتلافي اداري دجوړېدو په هکله د خبر دپيل مسله وه . دپردي شاته حالت داسي معلوميده چي دوي نوره دتل لپاره دطالبانو سره وداع کول ، خو تر هغه دمخه يوه بله لويه حادثه پېښه سوه چي هر څه يې پر دابله خوا راواړول . دا څرګنده معلومېده چي پاکستاني چارواکو او استخباراتي سازمان يې په افغانستان کي دملي پخلايني پر اساس دحکومت له جوړېدو سره مخالف وه،هغوي تر وروستيو شيبو تلاښ وکړ چي طالب چارواکي په افغانستان کي پردولت واک وساتي.

په امريکا کي داسي پېښه وشول چي دپاکستان ټول پلانونه يي تر يوه حده په اوبو کي لاهو کړه، په بربنډه توګه په افغانستان کي داسامه بن لادن داوسېدو او طالب چارواکو دقدرت کمبله مخ پر ټولېدو سوه ، وايي خداي دي داسي شر پېښ کړي چي زموږ پکښي خير وي ،موږ ددغي پېښې دقربانيانو سره ځانونه په غم کي شريک بولو ځکه تر هر چا افغان ولس ته معلومه ده چي کله څوک دفاميل غړی دلاسه ورکوي څومره درد لري . د2001زکال ددسپتمبر په 11مه 19 ترهګرو چي پنځلس يي دسعودي عربستان وه په نيويارک کښي دنړېوالي سوداګرۍ مرکز دوه غبرګوني))107 ((پوړيز ي مانۍ اوپه واشنګتن کي دملي دفاع پر وزارت يا پنتاګون دملکي الوتکو په استعمال حمله وسوه دريمه الوتکه چي غوښتل يې پر سپينه مانۍ حمله وکړي دسورليو دفشار په اساس دپنسلوا نيا ښار ته نږدي پر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مځکه ولویدل ،تجارتي مرکز اور واخیست او مانۍ ونړېدي تر دریو زرو زیات په مختلفو قومونو پوري تړلوداور په لمبو او دتعمیر تر دېوالو لاندي خپل ژوند دلاسه ورکړ. هیڅا فکر نه کاوه چي په امریکا غوندي هیواد کښي دي داسي لویه پېښه وسي ،او دومره خلک دي دیوې ترهګري حملې په پایله کي مړه او په ملیاردو زیان دي ورسېږي . که څه هم د کتي کلارک په وینا ((دسپتمبر له تراجیدی نه څو اونۍ مخکښي دطالبانو دبهرنیو چارو وزیر متوکل دکوم مرستیال په لاس په پېښور او اسلام اباد کي دامریکې قونسلګری اود ملګرو ملتودسازمان اداري ته خبرداری ورکړی و ، چي بن لادن په امریکې باندي دډیر غټ برید کوونکی دی په دغه مقصد چي په زرګونو امریکائیان له مینځه یوسي خو دهغه اخطار ته چا غوږ ونه نیوه شاید له دې امله چي مرستیال یې دخبر سرچینه نه وه ښودلې)). مولانا ابو العلي مودودي نقل قول ،چویري 106

دامریکا سنا ولسمشر ته دومره پیسې او واک ورکړ چي چا تصور نشو کولاي ، تر څو ولسمشر دامریکا دښمنان هر چیري چي پټ دي ورک او نابودکړي . ددغي زړه بوږنوونکي پېښي دورځې په ماښام دامریکا ولسمشر جورج بوش دامریکا خلکو ته په وینا کي وویل : موږ به دهغو تروورستانو او هغو تر منځ چي هغو ته یي پناه ورکړې فرق ونه کړو . کانګریس دسپټمبر په 14ولسمشر ته دغه واک ورکړ چي دهغو ملتونو،موسسو ،یاکسانو پر ضد له ټولوضروري او مناسب زور نه کار واخلي ... کانګرس ددغه موخي دترلاسه کولو په منظور حکو مت ته د څلویښتو میلیاردو ډالرو دمصرف اجازه ورکړه.

جورج بوش دسپتمبر په شلمه دکانګریس په یوه غونډه کي بن لادن او دهغه سازمان په دغه پېښه کي تورن کړه ، اود طالب چارواکو ته یې داسي التیماتوم اعلان کړ : ((دامریکي چارواکو ته دالقاعدي ټول هغه مشران وسپارۍ چي ستاسي په هیواد کي دي ... سمدلاسه او دتل لپاره په افغانستان کي دتروریستانو دروزني کمپونه وتړۍ ، تروریست دهغو روزونکی او ملاتړ کوونکی اړونده مقاموته وسپارۍ ، ددي لپاره چي مونږ باور وکړو چي هغوي نور نو عمل نه کوي امریکا ته دترهګرۍ په کمپونو کي پوره لار ورکړۍ . دا غوښتني دخبر یابحث لپاره نه دي . طالبان باید سمدلاسه عمل وکړي .دوي باید ترهګر وسپاري یادي دهغو په برخلیک کي ځانونه ګډ وشمېري)) بي بي سي او امریکا ږغ راډیو . دا لومړۍ ځل و چي امریکا طالبانو ته داسي ګواښ وکړ ،کاشکي داسي ګواښ یي دپاکستان ولسمشر ، استخباراتي او پوځي چارواکو ته هم کړۍ واي نوبه یي ثمر عملي او ګټې به یې زیاتي او تاریخي واي .که ریښتیا وویل سي او امریکا حق ته غاړه کښېږدي پاکستاني چارواکوته داشان التوماتوم به نه یوازي افغانستان بلکه دامریکا په شمول ټوله نړۍبه دترهګرۍ او لاس وهنوله شرڅخه خلاصه سوې واي . داپاکستان دۍچي ددوي په خاوره کي رزول سوي تروریستان په مصر ،هسپانیا ،فرانسه ،جرمني او انګلستان کي دترهګرۍ دعملونو دتر سره کولو امکانات تر لاسه کوي ،ځکه همدا اوس دپاکستان په مذهبي مدرسو کي چي شمیر یي تر لسزرو زیاتېږي دآي آیس آي تر بشپړي حمایي او کنټرول لاندي دي ترهګر روزل کیږي ، په افغانستان او دنړۍ په نورو هیوادو کي دهمدغو مدرسو روزل سوي خلک ترهګریز ي کړني تر سره کوي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسوداګرۍ دمرکزو تر ړنګېدو وروسته دامریکا خلکو ته دجورج بوش دلومړۍ وینا څخه دورایه څرګنده سوه چي دهغه هدف بن لادن او طالب چارواکي دي ،کله چي دامریکا حکومت دکانګرس ملاتړ تر لاسه کړه دځو ديپلو ماتیکوسفرو څخه وروسته امریکا دنړۍ په کچه دامکانات برابر کړه چي دطالبانو دغه ځواب او بي ځایه مقاومت ته چي بن لادن مسول نه دی ،او یا يې څرګندول چي امریکا دي دبن لادن دمجرمیت اسناد دوي ته دي ښکاره کړه کي او داسي نور دلایل چي منطقي نه برېښېدل ، دوسلې داسعتمال په زوردطالبانو حکومت را وپرځوي . داکتوبر په اومه ورځ يي دبمونو اوراکټونو،مډرنو پوځي الوتکولخوا دافغانستان پر پاکه خاوره دطالبانو دځپلو په موخه حمله او تعرض شروع سو،امریکا دغي موخي ته درسیدو لپاره دروسي چارواکو په مشوره پر شمالي ټلوالي تکیه وکړه ، دا هغه ځواک و چي ددوي دظلم او وحشت په پایله کي دپاکستان روزل سوي طالب قوت ته افغانانو په دې منظور چي دشمالي ټلوالي او هغوي دملګرودځواکونو له تیریواو ظلم نه خلاص سي هرکلۍ ویل سوی و . زموږ په هیواد کي داد یوې بلي غمیزي شروع سوه ،په پاکستان کي په بربنډه توګه مولانا سمیع الحق او مولانا فضل الرحمن او نوروفاناتیکو بنسټپالو ډلو په وسیله دټولو مدرسونه ځوانان دپاکستاني داستخباراتواو ملیشو په لارښودنه او ملګرتیا دامریکا په مقابل کي دطالبانو په دفاع کي دجګړي لپاره دافغانستان په لور جوپي جوپي روان سول ،افغانستان ته په رسېدو سره طالبانو هغودهیواد شمال ته ولېږل ،چي هغوي هلته ایسار او زیات يې ووژل سوه . په پاکستان کي يې دامریکا دبیرغونو په سوځولو سره هره ورځ مظاهري پیل کړي ، پاکستاني پوځیانو دموقع نه په استفادې سره دېښتنو په سیمه ورننوتل او دلومړي ځل لپاره يې دډیورنډ کرښي ته ځانونه ورسول . جالبه او دپاملرني مسله خو داده چي پاکستان دامریکا نږدې او نازولۍ دوست دی مګر ددوي په حضور کي دامریکا پر خلاف شعارونه ورکول کېده ،دولسمشر جورج بوش عکسونه او بیرغونه دبنسټپالو او فناتیکو مسلمانو ځوانانو او احساساتي خلکولخوا په مظاهروکي سوځول کېده . له دغه حرکت څخه په ګټه پورته کولو سره دپاکستان اساسي هدف داو چي امریکا او نوري نړۍ ته ښکاره کړي چي په پاکستان کي مذهبي ډلي ډيري قوي دي، ددوي دځپلولپاره زیاتو پیسو اوکوټلي ځواک ته ضرورت سته ،ځکه امریکا دوي ته دېخواني قرض دبخښلو په ګډون تر دریو میلیارډو زیات ډالره پیسي او یو په بل پسي نوي جنګي الوتکي او موډرني وسلې ورکړې ، تر څو پاکستان تروررستان په وځپي ،خو دا هغه خوب دی چي دپاکستان په مقابل کي داوسني سیاست په تعقیب سره به هیڅکله رښتیا نسي.

دامریکا دبمباریو پایله داسوه چي داکتوبر له اومي څخه ددسمبر تر اتلسمي ورځ پوري دنږدي))10915 ((کسانو دژوند دلاسه ورکولو په ارزښت ، ددسمبر په دوهمه نیمایي کي دطالبانو دواک هغه مانۍ چي دوي ورته عمارت وایه ړنګه او ملامحمد عمر اخند چي پر موټر سیکل يې دواک تر لاسه کول شروع کړي وه د همدغه موټر سایکل په سوارۍ يي دکندهار ښار او دعمارت تخت وتاج پرېښود. دپاکستان هغه پلان چي ددوي په وجود کښي به دډیورنډ لعنتي کرښي برخلیک دتل لپاره ټاکي يو ځل بیا راتلونکي مهال ، دنوو پلانو دجوړولو او پلي کولو ته معطل پاته سو . ملا محمدعمر اخنداو طالب چارواکي په رښتیاسره دخپل بي بنیاده غرور،دهیواددبرخلیک ټاکلو دساده ارزوني، او پاکستاني استخباراتو دنووګټو قربانیان سول . داسي معلومېږي چي دوي لا اوس هم په دې نه پوهېږي چي پاکستاني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چارواکي ددوي اوګران وطن اصلي او اساسي دښمن دی . تر څو چي دډیورنډ دلعنتي کرښي په هکله اساسي پرېکړه نه وي سوې افغان ولس به دپاکستان اودهغوي دنړیوالو دوستانو د سیاسي لوبواودرغلیو قرباني اودقدرت پر سر جنګي سیالیومیدان وي .افغانان به دکورسوځوني په جګړه کي خپل خوږ ژونددلاسه ورکوي . زموږ زورېدلي ولس به دبهرني پوځیانو تر پښو لاندي دتحقیر او توهین شپي او ورځي سباه کوي . ځوان کنړي شاعر فرهادجان دشعر په ژبه داحال ښه تمثیل کړی دی هغه وایي:

ماپکي خپل قاتل ونه پیژانده ----- راغځېدلي وو بلا لاسونه

دا اوسنی افغان وژنه او ټاټوبی ورانونه چي دپاکستان د دیوبندي بنسټپالو دتشویق او فتواګانوله مخي افغانان هڅوي او ورته وایي ، وجنګېږی له خپلي خاوري امریکایان او نور اروپایان وباسی ددغي غمیزي دحل لاره نه ده . دا ددوي اوددوي دبادارانو ددسیسو، او دډیورنډ دکرښي پر سردخپلو تاریخي عقدو او دښمنیو دتر سره کولو پایلي دي چي زموږ په هیواد کي پردي وسله وال ځواکونه پراته دي ، کاشکي موږ دا تعقل درلوداي چي هر څه مو دخپل هیواد تر پرمختګ او افغان ولس تر بسیاینې او ښېرازی قربان کړي واي . له بده مرغه یو تریخ ولي رښتیا حقیقت باید ومنل سي چي افغانانو تل یوه او بل ته دقناعت سر نه دی ټیټ کړی ،قناعت یې بل ته تسلیمي او تسلیمي یې عار بللی دی . داچي خپل هیوادوال او عزیز ته دماتي پر سر یې پردي ته لاس اوږد کړی او یا یې دهغه په پوځي مرسته د ځان لپاره برياوي ترلاسه کړي ، دهغوناوړو او شرمونکو پایلو ته یې هیڅ وخت پاملرنه نده کړې ،او د پردۍ پوځي ځواک راوستل یې د ځان حق بللی دی . په هره اندازه چي بهرني پوځیان په افغانستان کي پاته کېږي په هغه اندازه زموږ دخاوري قسم خوړلي دښمنان سیاسي ،مالي ،پوځي او مادي ګټه ځیني پورته کوي .همدا علت دي چي پاکستاني چارواکي او جنرالان امریکا او نړی والو ته دتروریستانو په ځپلو او نیولو کي ډوکه ورکوي . دا جګړه ددوي لپاره هغه چرګه ده چي طلایي هګی اچوي . فکر وکړی !!! دااوسنی خپل منځی تاوتریخوالی ،دعلماو ،بیګناښځو او ماشومانوو ژل په ځان پوري بمان ترل او ژوند دلاسه ورکول زموږ دبیچاره خلکو هیڅ درد نسي دواکولاي . پدې ټول باید پوه وي هغه کسان په هرنامه چي غواړي دمنځنیو پیړیو په دودتنګ نظره افراطي رژیمونه پر افغان وتپي ولس ته به دقبول وړنه وي . داډول کړني داستونزي او زموږ دهیواد څخه دپردیو پوځي ځواکونو دوتلو دحل لاره نه برېښي . ځوان شاعر فرهاد وایي:

اوس راته وایه چي ټول زړونه غاټول زړونه چا وګټل

ستا سره ماشه وه او زما سره ګلونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو!

دا لاندي عکسونه د پاکستاني نجونو دي چي غواړي په اردو او هوايي قواو کي کار وکړي ،پوښتنه داده چي دديوبندي ملا يان په ځانګړي توګه مولوي فضل الرحمن دغو نجونو ته دکوم روايت له مخي اجازه ورکړي چي دځوانانو سره يو ځاي پوځي ډښوونه سرته ورسوي ، يو ځاي پوځي تعليمات او عمليات تر سره کړي ؟

زه ددغه کار ملاتړ کوم زما لپاره ښځه او نارينه دبيولوژيکي جوړښت په تفاوت يوشان ارزښت لري ،دواړه دخداي بنده ګان او انسانان دي ، دټولني په وړاندي يو شان حقوق او مکلفيتونه لري . عکسونه مي ځکه راوړل چي همدغو دپاکستان بنسټپاله مولويانو له مجددي څخه نيولي تر رباني او طالب پوري ټولو ته ويل ښځه بايد په کور کي وي ،ښځه ټول عورت دی ،دښځي مخ بايد بيرون څوک ونه ويني او اواز يې وانه وري ،هغه ښځه چي دا نه مني بايد سنګسار سي . پوښتنه کيږي چي مولانا صاحب ! دانجوني به څوک سنګسار کړي ؟

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلورمه برخه

په نوي تاکتیک دپاکستاني چارواکو هلې ځلې

دطالبانو دواکمنۍ پر خلاف دامریکا لخواد جګړې پیل دوې برخي درلودې .یوه یې دوسله وال تیریو لپاره دپوځي پلانونو جوړول ،او بله دطالبانو پر ضد دمیډیاله امکاناتو څخه په استفادي سره دهغوي پر خلاف دنړیوالو ذهنیت اماده کول و . امریکا دمطبوعاتو ،راډیو ،ټلوېزیون او انټرنټ له لاري په نړیواله کچه دوحشت،بربریت،تروریزم او انسان وژنو اصلي ترسره کوونکې یوازي طالبان او دالقاعدي سازمان معرفي کاوه ، امریکا ډیر ژر وکالاي شوه نړوالو ذهنیت دخپلو راتلونکو پوځي او سیاسي کړنو سرته رسولوپه موخه اماده کړي ؛ دهمدغو تبلیغاتو پایله وه چي ټوله نړۍ دطالبانو دحکومت دپرزولو او القاعده سازمان دله منځه وړلو غوښتونکی سول.

دامریکا حکومت دسي آي آې دکارمندانو په وسیله دافغانستان په دننه او بیرون کې دځینو افغانانو سره اړیکې ونیولې دهغه جملې نه دشمالي ټلوالې په څنګ کې یې د مرحوم حاجي عبدالحق جبارخیل چي په خپل قوم کي دلوي اعتبار خاوندو او حامد کرزی چي دپوپلزو په قوم کي دخپل مرحوم پلار دشناخت او اعتبار څخه په استفادې سره یې کولاي شوه دطالب چارواکو پر ضد خلک راوپاروي ،او پخوانی پاچا محمد ظاهر شاه وچې امریکا دهیواد په راتلونکي برخلیک کي د ونډې خاوند ګاڼه او دسولي په راوستلو کې یې دده ونډې ته زیات ارزښت ورکاوه . امریکا داسي انګېرلې وه چې داکسان کولاي سي خلک دطالبانو پر خلاف راوپاروي . ډیر په دې نظر دي تر کومه ځایه چې پاکستان په دغه پلان خبر و او دحاجي عبدالحق دسفر مقصد او لار ورته معلومه وه دطالبانواوالقاعدي دسازمان په وسیله وتوانېده چې حاجي عبدالحق جبار خیل افغانستان دتګ پر لار مخکي له دینه چي کابل ته ورسېږي بیله کومي محکمي ناځوان مردانه اعدام کړ . د هغه په مرګ زیات پښتانه خفه سول اوددګه دمرګ په غندلو سره یې پر طالبانو یې ډیري سختي نیوکې وکړې . پدې ډول دطالبانو په مقابل کي دپښتنونفرت لانور هم زیات سو،او دا هڅ چي پاکستانپه هیڅ صورت په افغانستان کې دیوغښتلې حکومت دجوړېدو سره علاقه نه لرې په پښتنو کې نور هم غښتلی سو. حامد کرزی تر دهراود ولسوالۍ ورسېد او هلته دیوه نفر لخوا چي په مطبوعاتو کي یې ځان معلم اشرف معرفي کاوه حمایه کېده،دته دامریکا یانو لخوا ډاډ ورکړه سوی و چي دطالبانواو یا بل چا دحملې په مقابل کي به هغه ساتې . کرزي ونه سوه کولاي دارزګان خلک دطالبانو په مقابل کي راوپاروي ،یو خو طالبانو تر کرزي هلته زیات نفوذ درلود او بل کرزي په ارزګان کي کومې شخصي دپېژندګلوۍ ښې اړیکي نه درلودې .فکر کوم کرزي هلته یوازي پدې خاطر لېږل سوی وچي دطالبانو دحکومت دراپرزېدو څخه وروسته هغه دملا عمر دزېږېدو له ځایه دملا عمر څخه پاته شوېتخت پر کښېنستو لپاره کابل ته رولې ،دا شان ژیستونه اوکړنې دسیاست په ډګر کې رواج لرې . ځکه کرزی تر هغه وخته هلته پاته سو کوم چي بیا دامریکایي چورلکي پوسیله دبن دکنفرانس ترموافقي وروسته دبګرام هوايي ډګر ته په کابل کي دمؤقتي اداري دریاست دواک دتر لاسه کولو لپاره راوړسو،دبګرام هوایې ډګر ته فهیم ، یونس قانوني او شمالي ټلوالي نور غړي مخته ورغلي وه.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامریکا متحده ایالاتو دانګلستان په نیغ ملاتړ او همکارۍ دطالب حکومت دوسلوال ځپلوپه خاطردسي آی آپ جګپوړي کارمندان دروسې په مرسته دتاجکستان او ازبکستان له لاري په چورلکو کي پنجشیر ته راغلل او هلته یي دفهیم ،یونس قانوني ،دعبدالله دبهرنیو چاراوسنۍ وزیر سره دکتلو په ترڅ کي ددوي سره دراتلونکې په هکله خبري وکړې ،شمالي ټلوالي دنده تر لاسه کړه چي دطالبانو پر خلاف دامریکا یانوسره په عملیاتو کي برخه واخلې ، شمالي ټلوالې پدې خاطر په راتلونکی کښي دامریکا په مرسته غښتلې موقف پیدا کړي دامریکا یانو دغه خدمت ته یې غاړه کښېښوده ،که څه هم امریکا یانو به همدا درک کړې وې . روسیه چي دتروریزم پر ضد مبارزه کې دامریکا ملګرې سوې وه دشمالي ټلوالي څخه دامریکا داستفادې په هکله خوښي ښکاره کړه او هغه یې دروسي او منځنۍ اسیا په ګټه وبلل . متل دی وایې ((ما پر آسمان غوښته خداي پر مځکه راکړه)) .روسانو دا انتظار نه درلود چي امریکایان دي بیا داسي تېروزې او شمالي ټلوالي بندنامي ډلي ته چي په سیمه کي دروسانو یوازنې دوستان وه داامکان پلاس ورسې چي دا ځل دامریکا د B52 او C130 ډوله الوتکو دبمباریو په مټ دي کابل ښار هغه ښارته چي اوسېدونکو یې ددوي له نامه سره حساسیت پیداکړی و یو ځل بیا داخل سې.

توماس والکوم پخپله مقاله ((ائتلاف نامقدس)) کي چي دافغان رسالي په 23-24ګنه کي خپره سوې ده لیکې : ((دامریکا په نظر شمالي ائتلاف په حقیقت کي هیڅ ائتلاف نه دی او باور وربانديې نشي کېداي،لیکن پرته له دوی نه امریکا بل انتخاب نه درلود ،.... ځمکني پو ځونو ته دزیاتي اړتیا له مخي په کار وچي دشمالي ټلوالي له ملېشو څخه دطالبانو پر ضد کار واخیستل سي ،نه دامریکا او لوېدیځ دځمکنیو ځواکونو څخه)) امریکا له دې ډارنه چي په ځمکني جګړه کي به د زیات تلفاتوسره مخ سي پرېکړه وکړه چي د شمالي ټلوالي څخه چي دطالبانو سره کوټلې دښمني هم لري استفاده وکړي .دیادولو وړ ده چي دامریکا ولس هم ددې سره مخالفت کاوه چي دجګړې په پېل کې دي په ځمکنیو عملیاتو کې امریکایي سربازان برخه واخلې.

ددي لپاره چي دشمالي ټلوالي نړیوال اعتبار غښتلی سي دروسي مشر ولادمیر پوتین هم ددي حقیقت نه پرده پورته کړه او دژورنالستنو سره یې په خبرو کې دابربنده کړه چي روسې دتیرو پنځو کلو په دوران کي دطالبانو پر ضد دشمالي ټلوالي اود هغوي قوماندان احمدشاه مسعود سره دوسلو او پیسو زیاتي مرستي کړي او دادۍ اوس دغه مرستي نوري هم زیاتوي . فکر کوم د2005زکال دسپتمبر په میاشتي څوټنه مواد او توکي چي دپنجشیرولسوالۍ (ولایت) ته دمسکو دوالي جنرال ګروموف لخوا راولېږل سوه هم دهغه پخوانیو دوستیو دیوځل بیاډاګیز کېدو او پخلې په خاطر به وه ،که نه تر پنجشیر نورې زیاتې مستحقي سیمي وي ،او بل داچي ولې دیوي خاصې منطقي په نامه ؟ ځکه هلته خداي مکړه کومه طبعي ټکه نه لوېدلې.

امریکا دتروریزم سره دمبارزي په نوم داروپايي هیوادو ،روسې ، ببله ایران څخه دافغانستان همسایه هیوادو ملاتړ تر لاسه کړ او داکتوبر په میاشت کي یي دیویشتم قرن دموډرنو الوتکو او بماوریوپه زور دطالبانو او دالقاعدي دسازمان دپټېدوپر ځایوشپه او ورځ مرګوني ګذارونه شروع سوه،امریکا په دغو بم اوریو کي وچ او لانده یو ځاي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسوځول .او دپښتنو داوسېدو پر سیمه په دې نامه چې طالبان پښتانه دي او دطالبانو سره به مرسته وکړي هم تر بمبارد لاندې ونیول ، په دښت کې چوپان او په کلي عادي خلک وویشتل سوه . کلي ،کورونه ، ،ژرندي ، کارېزونه اودکوچیانو خېمې ،پر لارو دسوارلیو ګاډې د بم اورونکو الوتکو او توغندیولخوا په نښه سول ،په زرګونو کورنۍ يې کلیو او ښارونو پرېښودلو ته مجبورکړه ،دولسونو دژوند اډانه يې خرابه او تباه کړه . په کابل ښارکښې يې هم دښار سهیلې او شمالي برخې ،دتلوېزیون غر (انتن)دبالاحصار او مرنجان تپه او یو مسجدپه بمانو او توغندیو کلک وویشتل ،په سلهاو انسانانوو ژول سوه .که څه هم دامریکا داشان کړنه په داخل او بهر کې دافغانانو داعترضونو او احتجاجونو سره مخ شول ، دامریکا وحشیانه خپل سري بمبارۍ يې وغندلې مګر دامریکا او دلوېدېځو هیوادو مشرانو ورباندې غوږ هم ونه ګراوه . دسویډن دمالمو په ښار کې دسویډن افغانستان دکمېټې او افغانانو په ګډون مظاهري وشوې ،په همدغو مظاهرو کې هغو افغان ماشومانوسره دمرستې په خاطر چې دامریکا دوژنکواو ړندو ګذارونوپه پایله کښې يې دژوند هر څه دلاسه ورکړي وه مالي مرستې راټولې سوې ، دمالمو دښار په هغه تعلیمي موسسه کې چې ما سویدني ژبه لوستل دسویدني استادانو په همکارۍ مې تر 8000 زیات سویډني کرونه مرسته ټوله کړه ټولي پیسې چې دمالمو دافغانانو لخوا ټولي سوې تر دېرشو زروزیاتي وې . دامریکا او هغوي دمتحدینو له پوځې کړنو او عملیاتو څخه دا سې څرګندېده چې شاته کوم پښتون دښمنه قوت وو ،او امریکایانو ته يې غلط راپورونه ورکول او هغوي يې دپښتنو داوسېدو پر ځایو بم اوریو ته هڅول ،تر څو له یوې خوا پښتانه وځپل سې او له بلې خوا دپښتنو په زړونو کې دامریکا په مقابل کې کرکه او دنفراحساس راپیداسې ، تر څو امریکا او اروپایي هیوادونه دتل لپاره دپښتنو په مقابل کې حساس اوسې اودوي ته دشک په سترګه وګورې.

دا عملیات دومره درانه وه چې دلوېدېځو مطبوعاتو او ان دامریکا د CNN ټلوېزیون یو تن مفسر((فیشر)) وویل :دامریکا بمبارۍ دویتنام له جګړې نه وروسته ډېري درنې او زیاتي سختي وې ،ځکه شپه او ورځ په پرله پسي توګه يې دوام درلود.

په هغه وخت کې چې پر کابل او کندهار د بمانو او توغندیو باران ودروسې دولت اعلان وکړ چې شمالي ټلوالي لپاره يې پنجشیر ته ټانکونه ،توغندۍ او کلاشینکوفونه رسولي دې ،روسې غوښتل دموقع څخه په ګټه پورته کولو سره دنظار شوراتر غاښو په هر ډول وسلو سمبال کړي تر څو داړتیا په وخت کې وکولاي سي له ځان او روسې دګټونه دفاع وکړې ،همدغه مهال ازبکستان هم دجنرال دوستم څخه خپل ملاتړ اعلان . البته دا باید هېره نشي چې ترکیې تل خپلي ګټې دشوراي نظار په څنګ کې ددوستم په وجود کې لټولې دې او دهغه څخه يې تل ننګه کړې ده . همدا دلیل و کله چې دوستم دطالبانو له خوا ځغلول کېده سمدستي به ازبکستان او له هغه ځایه ترکیې ته تلۍ .دترکیې په تلویزیون کې ډېر ځله په پوځي لباس کې راښکاره سوی دی او کله کله دده څخه پداسې حال کې چې هیڅ دولتي واک يې نه درلود دیوه رسمي شخص په بڼه استقبال سوئ دی . د2001زکال داکتوبر په 20ورځ یو روسي پوځي جګپوړي جنرال ((پاپوف)) و ویل :موږ دشمالي ټلوالي سره په کافي اندازه کومکونه کړي ، دافغانستان شمال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ دسیاسي اغېزې دنفوذ سیمي بولو ،او دافغانستان دراتلونکي دولت لپاره ښاغلی رباني یو مناسب شخص ګڼو.((امریکا ږغ راډیو)) دغو څرګندونو دا فهمول چې روسیه په هیڅ ډول حاضره نده په افغانستان کې پاکستان پلوه حکومت ومنې.

دکابل دښاریانوپه ګډون د ایران ،پاکستان او ملګروملتو دسازمان سره داتشویش پیدا سو چې دطالبانو تر وتلو وروسته به څوک په دې ښار کې واکمن کیږي ،ځکه درباني دحکومت دپخوانیو ناوړه اعمالو په اساس نه دکابل خلکو او نه هم ملګرو ملتو غوښته چې شمالي ټلواله دې په کابل کې حاکمه سې . کله چې دطالبانو ماته یقیني سوه ملګرو ملتو ،امریکا او لوېدیځو هیوادو پرېکړه وکړه چې هیڅاته باید حق ورنکړه سې کابل ته پر خپل سر ننوزي.

دملګروملتو دسرمنشي ځانګړي استازي لخدر ابرهیمي او دهغه مرستیال فرانسیسوندرل لخواپه افغانستان کې دنوي حکومت درامنځته کولو په هکله پر پلان او طرحي جوړولو کار شروع سو . دبیلو ډلو ټپلو سیاسي او جهادي ګوندو او تنظیمو سره تماسونه ونیول سوه ، په دې جمله کې ددقبرس او روم جریانونه هم شامل وه . له بلې خواشمالي ټلوالي دموقع نه په ګټه پورته کولو سره ځانونه سره منظم او په شمال کې یې دامریکا تر هوایي بمباریو وروسته ولایتونه او کابل ته دننوتلو په هیله یو په بل پسې نیول . برهان الدین رباني چې دکابل تر تخت دلاسه ورکولو یې په تاجکستان ،ایران او روسیه کې شپې او ورځې تیرولې دنوامبر په 21 یې په تاجکستان کې دداکتر عبدالله سره دراتلونکي حکومت په هکله خبري وکړې . هغه دامریکا دهوایي حملو او شمالي ټلوالي ته دلاري دخلاصېدو په هکله معلومات ورکړ. په دغه وخت کې روسي یو ځل بیا په ګوته کړه چې دطالبانو تر سقوط وروسته باید استاد رباني دجمهوري ریاست واګې پلاس کې واخلې . دروسې ددغه وړاندیز نه تاجکستان،ازبکستان او ایران ملاتړ وکړ ،مګر پاکستان دروسې له دغه نظر سره خپل مخالفت وښود . له بي بي سي اومسکو راډیو څخه زما شخصي یاداښتونه . دپاکستان لپاره هم دا دقبول وړ نه وه ،یوځل بیا هغه کسانو ته ددولت واګې پلاس ورسې کوم چې ددوي په زور یې دافغانستان دورانۍ او افغان ولس دسر په قیمت چې دتلفاتو شمیر یې تر یو میلیون اوړې واک تر لاسه کړ، خوهغوي دقدرت دتر لاسه کولوسره سمدلاسه پاکستان ته شا وګرځول ، دروسې ،ایران او هندوستان سره یې دوستانه اړیکې ټینګې کړې . په امریکا کې هم جمهوریت غوښتونکواو دموکراتانو سناتورانودبوش له اداري نه غوښتنه کول چې شمالي ټلوالي ته اجازه ورنکړي تر څو کابل ته ننوزي ،دبرطانیې صدراعظم توني بلیر هم علاقه نه لرل چې دا بدنامه ډله یو ځل بیا دکابل دښا دفاتح په توګه دغه ښار ته داخله سې.

دملګروملتو استازی لخدر ابراهیمي دشمالي ټلوالي له مشرانو سره خبري وکړې او هغوي ته یې دنړېوالو دا تشویش چې نه باید کابل ښارته داخل سي څرګند کړ ،ولې حالات دومره ګډوډ وه چې دامریکا دلیونیو راکټونو او توغندیو په اورولو مصروفه وه ،یو شمیر هیوادو لکه المان ایټالیا او انګلستان په دې هکله کار کاوه چې ډیر ژر دافغانستان دبرخلیک دټاکلو لپاره غونډه جوړه سې . له بلې خواافغان ولس دوحشي بمباریو له امله هک پک پاته واو دخپلو نازولو په ویر سرګردانه او فرېشانه وه ، دا دقدرت لیوالو وخت غنیمت وباله پر خپل سر دنومبر په 13ورځ دماذدیګر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر شپږ بجو په هغه روسي پوځي لباس کې چي ځو ورځي پخوا يې روسي چارواکو شمالي ټلوالی ته دګنډلو او ددوي په ا ختيار کي دورکولو خبر خپورکړی و)) 12000 ((وسله وال کسان دکابل په وينو لړلي او زخمي زخمي ښار ورننوتل او دکابل زورېدلو ښاريانو يو ځل بيا هغه مخان وليدل کوم چي له لېدو نه يي نفرت درلود . په هغه لهظه چي دا ټلواله دکابل په ښار ورننوتل سمدستي فهيم ځان ددفاع ،يونس قانوني دکورنيو چارو او عبدالله دبهرنيو چارو وزيران اعلان کړه ،دمالي وزارت چاځکه وانه خيست هلته هر څه په ګډه چورسوې وه . ددغو مقامو دتر لاسه کولو پر سر يې دبن په کنفرانس کي هم دومره چنې ووهلي تر څو همدا مقامونه همدغو ښاغلو ته ورسپدل . برهان الدين رباني يو ځل بيا دکابل په ښارکي دمطبوعاتو او راډيو ګانو په وسيله خپل ږغ دارګ له مانۍ نه پورته کړ . فقط څلور ورځي وروسته تر هغه چي دا ښاغلې په کابل ور ننوتل دروسې دبهرنيو چارو وزير سرګې ايوانف اعلان وکړ ، چي يو نفر پوځي او بل دسياسي چاروجګپوړي کار پوهان کابل ته ولېږل سوه تر څو په کابل کي دهغه حکومت دچارواکو سره چي اوس پر وضعه مسلط دی او هغه په رسميت پيژنو ليدنه کتنه وکړې او دخپل مينځي مناسباتو دټينګولو په هکله بحث کوي . روسي پدغه د تلوارې سياسي حرکت کولو سره امريکا او نړېوال ديوه تر سره سوې عمل سره مخامخ کړه او داسي يې وښودل چې دحکومت درياست مسله ختمه ده ، هغه دی رباني پردولت مسلط دی اداره يې جوړه.

دشمالي ټلوالي کابل ته داخلېدل ، او پر خپل سر حکومت جول داروپا او امريکايي چارواکو دخوابدی سبب وګرځېده،کابل ته دشمالي ټلوالي ورتګ ديوي شورا تر جوړېدو وروسته چي امريکا پلان درلود په نظر کي نيول سوې وه .درباني داسي خپل سری ته امريکا او انګلستان داسي ځواب ورکړ چي دبن تر کنفرانس وروسته يې هغه ته يوازي د ((X))پريزيدنت لقب ور پرېښود او بس.

ملګرو ملتو،امريکا،برتانيې ،جرمني ،فرانسي دافغانستان لپاره د راتلونکې حکومت دجوړېدو ،اساسي قانون ،دمؤقتي او عبوري ادادرې ددندو او نورواړينو مسايلو دڅېړلو په منظور دالمان په وړانديزدهغه هيواد دبن په ښارکي ددوې دخوښي افغانانو په ګډون ديوې غونډې دجوړيدو لپاره ګامونه ګړندي کړه سوه.

دملګرو ملتو د سازمان دسرمنشي استازی لخدر ابراهيمي په ايتالياکي دمحمدظاهر شاه ،دهغه دکورنۍ دغړو او هغه له سلاکارانو سره وکتل په خبرو کي موافقه وسوه چي دبن په کنفرانس کي به دپاچا استازي برخه اخلي . په دغه وخت کي چي دظاهر شاه سره دنړېوالو په ګډون دافغانانو ليدني کتني زياتي شوې ،موږ په اروپاکي ديو شمير فرهنګي ټولواستازې دتليفون په مټ سره سلا شو چي يو هيئت دي دافغانستان دمسلېدعادلانه حل په هکله دپاچا سره دکتلو لپاره روم ته ولاړ سي . دفرهنګي ټولنو پلاوی روم ته ولاړ له پاچا او دهغه دکورنۍ دڅو غړو سره يي دافغانستان دراتلونکي سرنويشت دټاکلو ،افغان ولس دغوښتنو زموږ دوړانديزونو او يو شمير نورو دعلاقي وړ مسلو په هکله خبري وکړې ، دښاغلي زرين انځور په ويناداومرې ځل لپاره همدغه پلاوي يو ټوک پښتو کتاب دپخواني پاچا کورنۍ ته ډالی کړ.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان او له هیواد نه بهر ټولو افغانانو ددې لپاره تلاښ کاوه چې دا ځل دبهرنیو هیوادو په مرسته او افغان رون اندو په مشوره او ګډون داسي یوه اداره جوړه سي تر څو افغانولس وکولاي سي خپل سرنویشت په خپله خوښه او دولس له ارادې سره ورته وټاکې . ددې کار لپاره زیاتورونې اندو افغانانو منډې تر ړي وکړې ،مګر له بده مرغه دتل پشان زموږ دهیواد دبرخلیک دټاکلو په هکله د هغو څخه چې دهیواد دودانېدو او ښېرازۍ سره یې علاقه لرل چا پوښتنه ونکړه، دافغانستان راتلونکۍ سیاسي سرنوشت یوځل بیا دابرقدرتولخوادافغانستان په راتلونکې اداره کي دغوښن ځاي دتر لاسه په خاطر د 2001د نومبر (27څخه دسمبر تر5) نیټې دالمان د بن د ښار د پترسبورګ دتاریخي هوټل دکنفرانسونو په تالار کې تر سختو امنیتي تدابیرو لاندي دګوتو په شمارڅوهغو کسانو په ګډون چي دوي غوښتل دتړلو دروازو شاته په جوړسوې کنفرانس کې و ټاکل سو. دکنفرانس کار او ټول جوړښت او افغانې مشروعیت دهیوادزیات شمیر نظر خاندانو او سیاسي څېړونکو لخوا تر سوال لاندې ونیول سو،او زیاتي نیوکي پري وشوې چي دا سلسله تر اوسه اوږیره وخته به دوام ولري.

دا ځل بیا دافغان ولس ټولي هیلې په ناهیلو بدلې سوې ،همدا دپردیو لخوا دحکمتونو دجوړېدو پایله ده چې اوس هم دمیلیاردو ډالرو په رالېږلو سره افغانانو دآرامۍ ګوله نه ده په خوله کړې.

د دکنفرانس کارچې دافغانستان په چاروکې دملګرو ملتو د سازمان د عمومي منشي استازي لخدر ابراهیمي او ددغه سازمان دویاند ښاغلي فوزي په مشرۍ پر مخ بیول کېده دامریکا دولسمشر ځانګړی استازي ښاغلي خلیلزاد ، دامریکا او روسیې دبهرنیو چارو وزیرانو کولن پاول ،ایګور ایوانوف او شپږو همسایه هېوادونو دبهرنیو چارو وزیرانوچي د (6+2) هېوادو په نامه هم یادیږی ،المان ،برتانیې ، ایتالیې،هالند اوجاپان استازو دکتونکو په توګه حاضر وه .دافغاني لورې نه په غونډه کي دشمالي ټلوالي استازي زیات واو هغوي داحمدشاه مسعود یو لوي عکس هم دغونډې تالار ته له ځانه سره وروړی ۀ،لوستونکي خبر دې چي دهمدغه کال دسپتامبردمیاشتي په نهمه نیټه احمدشاه مسعود دخواجه بهاالدین په ولسوالۍ کي دناپېژندل سو کسانو لخوا ووژل سو . خو داچي د شمالي ټلوالې استازو له ځانه سره دهغه عکس تالارته راوړ ټول حیران سول چي دا دڅه لپاره؟؟؟

دبن په کنفرانس کې دګډون لپاره دغو ډلو ته دامریکا له خوا بلنه ورکړه شوې وه.

-1د روم دسولې دجریان استازي 9 نفره.

-2د قبرس دسولې دجریان استازي 3 نفره.

-3د اسلامي متحدې جبهې استازي 11 نفره.

-4دپېښاور دسولی له جریان څخه 3 نفره.

-5دمشاورنو او څارونکو په توګه 44 نفره.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا باید جوته سي چي داډلې په هيڅ صورت دافغان ولس داستازيتوب جوګه نه وي، ددوي دعوت دغه شان سرنويشت جوړونکې غونډې ته کاملا د بهرنيوهيوادونوداړيکو پر اساس تر سره شوی و . دا هغه اساسي جفاوه چي زموږ دهيواددبرخليک دټاکل په وخت کي په دې نامه چي وخت حساس دی ژربايد هر څه تر سره سي دافغان ولس سره وسوه .ددغي لويې تير وتني اويادځينو لخوا دقصدي او له دښمنيو څخه ډکي کړني دروند پېټی اوس دافغانانو ملا ماته کړېده.

دبن دکنفرانس ژبه فارسي وه ،اوهم دهغي غونډې ګډون کونکې کوم چې دافغانستان دراتلونکی په هکله يې پرېکړي کولې غوڅ اکثريت دهيوادد لړه کيو قومواستازي وه،په ټوله دنيا کي دامعمول دی کله چې د يوهيواددسرنويشت او يانورو ورته سترومليې مسلو په هکله بحث کېږي نو دهغه دډېرکيو سره تر هر چا زيات خبري کيږي او دهغوي ګډون دشمير په تله ضروري برېښي ،ځکه دهري پرېکړي په پلې کولو کې په طبعي ډول ډيره کې ډير رول او نقش لري ،مګر دلته دهغه دښمنيو له مخي چي دنړی يو شمير هيوادونه يې له پښتنو سره لري ونه غوښتل دغونډې اکثريت دپښتنواستازي او په کل کې روڼ اندي او اهل خبره خلک وې . دغه حالت چي له يوي خوا پښتانو استازې لږ او له بلې خوا دکنفرانس ژبه فارسي وه پر پښتنو استازو بد تاثير وکړ او هغوي له غونډې سره بايکاټ کولو په هڅه کې شول ، دتالار نه ووتل دغي مسلي ته تر هر چا زيات مرحوم حاجي عبدالقدير متوجه سو و ، هغه دملګرو ملتو داستازو سره دکنفرانس دژبي په هکله زيات جروبحث کړی وبلاخره هغه داحتجاج په توګه له غونډې دوتلو اعلان کړی و ،دهمدي ورځې دماذديګر پنځو بجو شاوخوا وه چي ماته له جرمني څخه ښاغلې زرين انځور چي موږ دنورو سره په ګډه دغونډې کار څاره تليفون وکړ او دا جريان يي راته ووايه ، ماته يي وويل چي دحاجي صاحب قدير سره وږغيږه او هغه پخپل نظر پوه کړه ،ماورته وويل چي زه دحاجي صاحب سره بلد نه يم زه به څنګه ورسره وږغېږم که ورسره بلديې ته خبري ورسره وکړه ، داسې پوه سوم چي انځور صاحب هم خبري ورسره کړې ،ماته يې په ځواب کې وويل هغه تاپه غياب کي پيژني دا((0049 171 549 1822 ((دده دموبيل نمبر دی ويې ليکه او ورسره خبري وکړه . ما سم دستي نمر وليکل او دمرحوم حاجي صاحب سره مي خبري وکړې په خبرو کې راته معلوم سوه چي وطن او افغانان ټول له يوه مخه په هر قوم اوهره ژبه چي خبري کوي پرګران دي هغه ماته په دغه غونډه کي ديوشمير استازو دسپين سترګيو او شرارت لنده قيصه وکړه ،تر کومه ځايه چي زه پوهېدم مااوهغه خبري سره وکړې او هغه ته مي وويل چي موږ دبن دکنفرانس دجوړېدو پلويان يو خو په دې شرط چي دکنفرانس دجوړېدو موخه په افغانستان کي داوسنی کشالي دسياسي عادلانه حل لاره لټول وي ،ولې که هدف دا ځل بيا له بن څخه پر افغانولس ديوې داسي پرېکړي او لاس پوڅي اداري تپل وي چي افغانستان ته نوې بدمرغی‌په خپلو زړو او پېژندل سوو څېرو له ځانه سره راوړي ښه داده چي دا کنفرانس هيڅ داير نسې . په اخير کي مي ورته وويل موږ په غونډه کي دټولو هغوکسانو سرسخت پلويان يو کوم چي دوطن دعمومي مصالحو او ګټو دساتلوپه خاطر په کنفرانس کې خپل اواز پورته کوې ، تاسو ډاډه اوسی موږ هم حالات څارو،ستاسو له معقول او هغه ملي دريځ څخه چي په هغه کي دوطن او خلکو ګټي نغښتي وي په ټول قوت ملاتړ وکوو،په پام کې لروپه ارواپا کي دافغاني روڼ اندو په ګډون پدغو نږدې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځوکښې په فرانکفورت کې غونډه جوړه سي تر څو هلته ټول افغانان دهیواد دراتلونکې په اړوند خپل نظر څرګند کړې . په همدغه ورځ ډېر ژر دهغه سره دبي بي سي راډیو مصاحبه جوړه سوه او هغه په مرکه کي ټولي خبري نړېوالو ته بربنډې څرګندي کړې ،له هغې ورځي دشمالي ټلوالي اومرحوم حاجي قدیر تر منځ مناسبات تاریک سول .دهغه تر مرګه ماهغه سره دهغي شپې په ګډون چي دده په ویناله تورخمه دوروستي ځل لپاره را اوښت دهمدغه موبیل تلیفون په وسیله څو ځله دمسایلو په هکله خبرې کړې اونظرونه موسره شریک کړې دي . اوس دي هغه خداي وبخښي او روح دې ښاد وي

غواړم یوه ټکي ته ایشاره وکړم ، ټولو فرهنګیانو او فرهنګپالو په افغانستان کې د تکنو کراتانو ،ملي اوسیاسي شخصیتونو او هغو چي کولاې یي سول هیوادته له جګړې په میراث راپاته بدمرغیو څخه نجات ورکړي په دولتي اداري کې دګډون غوښتونکي وه.

په جرمني کښي دفرهنګیانواو روڼ اندو لخوا دبن دکنفرانس ځاي ته نږدې درنده غونډه دایره سول دهیواد په راتلونکې اداره کي دتکنوکراتانو اونورملي شخصیتونودګډون څخه ملاتړ او دجنګسالارو یو ځل بیا واک ته رسولو پر ضدشعار دغونډې اساسي موخه وه ،دبن دکنفرانس دتالار نه مصطفي ظاهر او پاچاخان ځدراڼدغونډې برخه والوته راغلل او دهغوي دغوښتنو او وړاندیزونو تر اورېدووروسته یې هغوي ته وعده ورکړه چي دیو افغان په توګه به دوطن ملي ګټې په پام کي نیسي . دمخکښې پلان له مخې په اروپاکي دفرهنګیانو او فرهنګپالو په زیاردجرمني دفرانکفورت په ښارکي ددسمبر په لومړۍ ورځ دتر ((نهه سوه)) زیاتو روڼ اندو په ګډون چي دامریکا او ټولو اروپایې هیوادو دفرهنګي ټولنو استازو او نورو علاقمندانو برخه درلوده ستره غونډه جوړه سوه.

دیادولو وړ یې بولم چي ددغې درنې غونډې لګښت دځوانو وطنپالو نثار احمدشېریندل او خالد احمددیاني په مالي مرسته برابره سوې وه ، غواړم ددوي دنومو نو په ذکر کولو سره وښیم چي ښه او دوطن لپاره چوپړ دهیچا نه هېرېږي .

دهمدغه کنفرانس د پرېکړو په اساس دغیري متجانسو او مختلفو نظریاتواو عقایدو لرونکو په ګډون چي اکثریت یې افغان ولس ته د قبول وړنه وه یوه اداره د ((موقتي اداري)) په نامه جوړه شوه او ښاغلی کرزی ددغي اداري دمشر په توګه وټاکل سو. دهمدغې مؤقتي اداري په وړاندې پس له هغه چې اوبه تر ورخ تېرې شوي و ې دومره ستري او دېرې مودې دندې په نښه شوې چې له هغه لمړۍ ورځې هر هوښیار او پوه سړی پدې پوره پوهېده چې دا اداره او دا دندی ډېرى سره لیري دي . له بلې خوا ددغودرنو دندو سرته رسول هغه چاته سپارل شوي وه چې داټولې بدمرغۍ دغه ملک ته دهغوی لخوا ډالۍ سوي وې . په هر صورت دبن دپرېکړو په اساس دموقتي اداري په دوران کي یوه استراري لویه جرګه د((2002 دجون په 22)) نیټه جوړه سول . دجرګې پاله ښاغلې کرزي ته دعبورې اداري مسؤلیت په غاړه ورکول اودحکومت نوې وزیران ټاکل و. عبوري اداري هم همداشان هغه څه کول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي دوي غوښتل . پدغه دوره کې دبن دکنفرانس دپرېکړو له مخي داساسي قانون لپاره کميسيون جوړ سو ،دمطبوعاتو او سياسي گوندونو قوانين دښاغلې کرزي دفرمان له مخي اعلان سول ، ددغه قوانينو اعلان ، دولسمشرۍ او ملي شورا ټاکنې پدا پځوکلو کي يوازنۍ لاسته راوړنې دي .په عبوري اداره کي جنگسالارو او تنظيم سالارو غوښن مقامونه تر لاسه کړه کوم چي دهمدي لپاره ئی شپه او ورځ تلاښ کاوه ، په دولتی ادارو کښی پوهو او لايقو کسانو ته گمارل يو ځل بيا هير شوه. پر دغو ټولو سر بيره يې دحکومت له نوۍ تشکيل سره ناخوښي ښکاره کول ،البته دليل يې داو چي دغو ښاغلو غوښتل هر څه پخپل واک کي ولري، په پښتو کی يو متل دی وايی :�کونډی هم ژاړی رنډی هم ژاړي ، هغه چی نن ئی راودکړې هغه په ناورين ژاړي� . دهمدوی په واکدارۍ کښي په لسهاوو زره وړ مسلکی او دپوهی خاوندافسران ،کارپوهان،معلمان، ملکی مامورين، انجينران ، ډاکټران نر اوښځې له کاره گوښه شول،هغوي دخپل اولاد لپاره ديوې گولې ډوډۍ دپيداکولو پخاطر دکابل نه تر پښاوره،ايران ،ډوبۍ او مسکو بازارونوته پلنډيتوب ، ورځنۍمزدورۍ او خټگرۍ په خاطر ورسول.

دعبوري اداري ددندوپه اساس داساسی قانون دتصويب لپاره لويه جرگه راوغوښتل شوه ،داجرگه دتيرې جرگې په پرتله دقدرت پر سر دسياليو اوهيوادسره ددښمنۍ په کچه ډيره تاريخی وه . تر شلو ورځو زيات ئی د وام وکړ ، ځکه پدی جرگه کی زياتی چني ووهل شوي،پرخوله مهرونه ولگيدل،هر چا غوښته خپل واک ا وقوت دافغانانو او بهرنيانو ننداري ته وړاندی کړی، نړدي ؤ چی جرگه بيله کومی پريکړی پاي ته ورسيږي ، د بهرنيانو ئی کور ودان چی خپلولاس پوڅو ته يې غاښونه و چيچل او هغوي ئی يو ډول جوړجاړي ته وهڅول ترڅوجرگه د يو پايلې په لرلو سره پاي ته ورسيږ ي ،هير بايد نشی چې په همدې جرگه کښی دافغان ولس دلوي اکثريت دروا او مسلمو حقو قو پر خلاف پريکړې وشوې او داسی اساسی قانون تصويب شو چي تر هيڅ ښه ولې دپلی کولو پايلی به ئی زيات ناندريز وې

په 2002زکال دجنوري د مياشتي په21نيټه دجاپان دتوکيو په ښارکي دمرسته کوونکو امريکايي،اروپايي هيوادو ،نړېوال بانک،داسيادپرمختيا بانک ،دملگرو ملتو وجهي صنوق،جاپان ،سعودي عرب ،روسې هند او ايران په داستازوپه گډون لويه غونډه جوړه سوه ، دنړۍ زياتو هيوادو دهر اړخيزو مرستو وعدې وکړې ،په مليارډو ډالر افغانستان ته راغلل . په 200زکال دمارچ په 31نيټه د پنځوسو هيوادو دبهرنيو چارو دوزيرانو او استازو په گډون په برلين کي دافغانستان سره دمرستو کولوپه خاطر بل کنفرانس داير سو ،پدغه کنفرانس کي کرزي د 28ميليارډ ډالرو مرستو دتر لاسه کولو وړانديز وکړ ، وروسته پرېکړه وسوه پر پخوانيو وعده سوو مرستو سربيره دي د افغانستان سره نور 8,2 ميلياردډ ډالره مرسته وسې . خو متاسفانه افغانانو ته کوم څه پکښي وه نه رسېدل ،غټه گټه يي چي هره ورځ يې چارواکې يادوي دکندهار کابل سړک دی ، هغه هم پسله شپږمياشتوبيا جوړونې ته ضرورت پيداکړ ،او يادا چي ځيني چارواکي وايي موږ هر کلي ته نږدي ديرش زره ډالرو په ارزښت دبيا رغوني لپاره په مصرف رسلې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

،ماته څه موده مخ کي يو افغان چي تازه له وطنه راغلی و قيصه کول ،ويل يې کله چي په راډيوکي دولتي چارواکي ولس ته دخدمت خبري شروع کړي پخوا به يې پرې خندل مگر اوس راډيو گوله وې ،موږ نه پوهېږو چي ددغو پروژو ثمره ولي سيلابونه يوسې ؟؟،او ولي په کال کې تر يو ميليارډ زيات دپلاستيکي شيانو درانيولو لپاره پاکستان گټه تر لسه کړي ، داچي ايران ، چين ، ډوبۍ او نور هيوادونه ته ځومره پيسي دهمدي تجملي شيانو درانيولو لپاره لېږل سوي که يې سرۍ حساب کړي پر بدن يې وريښتان جگ جگ دريږي . موږ هر څه لرو خو هيڅ نلرو او تر غوږوبه که خير و دهمدغو نا عقبت انديشو مسؤلينو دکار په برکت په بهرنيو پورونو کې ډوب سوا!!!

څرنگه چي دافغان ولس دبرخليک خښته دبن په کنفرانس کي کږه ايښودل شوې ده ،درون اندو او خواخوږو په عوض ټوپکمار او جنگسالارو ته دولتي واک پلاس ورکړه سو ،او پر قدرت باندي ددوي پاته کېدل دوام لرې نو هرومرو به تر څوچي داکسان او همداتنظيمونه وي په هيواد کي به دهر اوښتون دمانۍديوال کوږ وې . هغه دلوي شاعر شعر دی چي وايي : سنگ اول چون نهد معمارکج تا ثر ياميرود ديوار کج

دمطبوعاتو قانون تصويب د يوازنې نسبي مثبت اوښتون په توگه دهغو نيمگړتياو پر اساس چي لرې يې په عمل کی پلی کول ستونزمن شول، مثلادمطبوعاو آزادی يو وازی دا معنا نلرې چی په سلهاوو ورځپاڼی نشرات وکړی ،مختلفي تلويزيونی او راډيوې دستگاه وې فعاليت ولری، مهمه دا ده چی داخپرونی په هيواد کښی دآزادۍ، دموکراسۍ ،سولی او امنيت دټينگښت ،ځوان نسل دعلم او تخنيک په برياوخبرول اوافغان ولس يوپر مختللي متمدن او معقول ژوند ته هڅول وې . له بده مرغه اوس دغه دډله ايزي خبرونی وسيلې دحقايقو دانعکاس توان نه لري ،هغه کسان چه هغوي عملاً دافغان ولس دگټو پر خلاف کړني سرته رسوې ،رشوت خوري ،دخلکو پر ملکيتو تعرض کوې ،ملي شتمني لوټوې ،دتارياکو او هيروئينو تجارت کوې په هيڅ ډول ځانته دهغوي دافشأ کولو جرات نسي ورکولاي . دوي دبنسټپالو جنگسالارو او تنظيم واکو،دپلانونو دپلي کولو ناوړه پايلې نسې برملا کولاي ، تر اوسه په هيوادکې څوک خپل نظر اوعقيده نسې څرگنده ولاي ،هر څه چي دچارواکو ،جنگسالارو او تنظيم واکانو خوښ نه وې تر سره کونکې يې سمدلاسه په کفر او داسلامي احکامو څخه په سر غړونه تورن کېږي . همدا اوس ددموکراسۍ څخه ددوي په گټه دتعبير په اسا س هر لهظه ليکوال،خبر لوڅ ،هنرمند، فرهنگيان اود خپلواک اند خاوندان تر جدي دتهديد او توهين لاندي شپي ورځي سباه کوي ، دهغوي خبرو او وړانديزو ته څوک غوږ نه نيسي او نه يې هغوي له ډاره اظهارولاي سې.

بلې په هيواد کي ولسمشر وټاکل سو ،دادۍ نن سباه دملي شورا دټاکنو پايلې چي دپيسو او درغليو و تهديد په زور دهمدغو دموکراسۍ او ملې گټوخلاف کسانوونډه به پکې زياته وي پداسي حل کې روښانه کيږي ،چي دافغانانوغوڅ اکثريت له ولسمشر نه خفه اوملي شوراته دټاکنو بهير په مختلفو بڼو دگټونکواوبايلونکولخوا دلاس وهنو او درغليوتر نيوکو لاندي دی . بيچاره او دربدره ولس اوس پوهيږي چي دوي به دکوم ډول پارلمان درلودونکي وې .په رښتيا سره هغه ارزوگاني چې ولس دبن دکنفرانس دپريکړوله پلي کيدو څخه لرلې يو په بل پسې په ناهيلو بدلي سوې.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبن دکنفرانس دپریکړوله مخي دعبوري ادادرې چي دپارلمان تر لومړۍ غونډې پورې يې معياد اوږد دی۔ اساسي دندي په افغانستان کې بیله قیداوشرط نه دوسلو ټولول ،دملي اردو،ملي پولیسو اوملي امنیت ادارو پر سمبالتیا سر بېره پدغو اداروکي دتشکيل له مخي دپوهو اومسلکي افسرانو ګمارل ،هغه چا ته چي لاسونه يې دافغانستان دبې ګناه خلکو په وینو سره او دعامي شت منۍ په لوټولو او ملي خیانت متهم وي له حکومت څخه شړل ،دښځي او ماشوم دحقوقو تظمین ،دکوکنارو دکرلو او هیروئینو دسوداګرۍ مخنیوی ، دبهرنیو مالي او مادي مرستوڅخه په استفادې سره دهیواد په ښارو او کلیو کې دبیارغوني کار،دښوني او روزنې رواج ، دهلکانو او انجنو لپاره وښوونځۍ اوعالي تحصیلاتو مؤسسو ته دتګ امکانات برابرول،روغتیایي خدمتونه ،دیوې سالمې دولتې ادادرې جوړول ، کار دکار واهل ته سپارل ،په دولت کې دافغان ولس له ستوني څخه دپخواني قوماندان ،پاټکوال ،تنظیم سالار او جنګسالار لاسونه لنډول په ګوته شوی وه،له بده مرغه دایوه دنده هم چي افغانستان به يې له همدا اوسني حالت او بې امنیتیو څخه ژغورلۍ واي تر سره نه شوه.

ددواړو لویو جرګو جوړېدل اواساسي قانون تصویب دافغان ولس دګټو پر خلاف د مصلحتونو پر بنأ تر سره سول ،جنګسالار په نوي بڼه ،پاټکوال او محلي قوماندان په دولتي جامه ،ددموکراسۍ او متمدني ټولنې دجوړېدو،دښځې او ماشوم دروا حق ،دبیان او عقیدې دآزادۍ مخالفین دقضاوت کونکوپه توګه ،داړمارو او چپاول ګرو ددولتي کارپوهانو په نومونو پر دغه زورېدلي ولس دانږدې پنځه کاله حکمرانې کوې،او څوک يې مخه هم نسې نیولاي . دکوکنارو کرل ددولتي جګپوړو چارواکو دبربنډې او نیغي لاس لرنې اودهېروئینو دپټې دسوداګرۍ نه دګټې ترلاسه کولو په خاطر ددي پر ځاي چي کم سي ورځ په ورځ زیاتیږي دنړۍ په سلو کې 87 تارياک زموږ په هیواد کې تو لېدېږې،افغانستان اوس دتارياکو او هېروئینو دتولید کونکو هیوادو له جملې څخه لومړنۍ هیواد دی چي په دومره پیمانه انسان وژونکې توکي توليدوې ،ددې ګټه په ميلياردونډالره ده مګر دا پيسې هیروئنوسوداګرهیواد ته نه راوړې دخپلو نازولو او یا له دې ډاره چي ممکن کومه ورځ ددغه کړېدلي ولس دصبر کاسه ډکه سې او ديو ملي پاڅون په نتېجه کې يې له هیواده ورک کړې په بهرنیو بانکو کښي ساتې . ځکه هم داښاغلي نه غواړي چي افغان ولس دي په نس موړ سي او يادي دلته زراعت ،صنعت او مالداري پیاوړې سې . د افغانستان دخلکو بې وزلي ددوي په ګټه ده ، دنړیوالو دمعلوماتو پر اساس افغانستان دنړۍ د 187هیوادوله جملې څخه 173هیواد دی .دادۍ دهېروئینو اوکوکناروددخرڅلاو او تولید له درکه افغانستان ته دزیاتو پیسو برکت.

د2001زکال دسپتمبر دیولسمي نه بیا تر ننه پوري زموږ دولس تاریخي دښمن پاکستاني چارواکو له دغوناخوالو، نیمګړتیاو اوددولتي چارواکو نه دافغانانو دخوابدۍ څخه پوره ګټه اخیستې تر اوسه په برى دالقاعدې دتروریستي سازمان ،په پاکستان کې دنورو بنسټپالو سازمانو دمشرانولکه مولانا فضل الرحمن پشان خلکو په مدرسو کې هغه کسان چي مغذونه يې مینځل سوي او فناتیک ځیني جوړ سوي وې د افغاني بنسټپالواو طالبانو په وسیله زموږ په وطن کې دبې امنیتۍیو او نا ارامۍ یو داور لمبې تازه ساتې . له 1972زکال نه راپه دې خوا دپاکستان آي آیس اې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پوځي استخباراتو په افغانستان کې دومره ریښې ځغلولې چې نور سل کاله به لاهر حکومت چې په افغانستان کې جوړیږي پاکستان به په هغه حکومت کې هرو مرو خپل کسان ولري . پدې باید هر هغه څوک چې په رښتیا ځان افغان بولي پوره پوه وې چې پاکستان دتاریخ په اوږدو کې له هغه ورځې چې له انگلیسي مور نه دهند په خاوره کې زیږیدلی دی د افغانستان او افغان په مقابل کښې یې دبیطرفۍ او دوستۍ د سیاست پر ځاي زموږ په خاوره کې دبې شرمانه سیاسي او وسلوالو لاس وهنو او دسیسودپلې کېدو څخه ندی سترې شوی .په زیاته خوښۍ سره یې ددوستۍ تر نامه لاندې دافغانستان دبربادۍ او ویرانۍ ننداره کړېده ، پر افغان وژنه ، ربړېدنه او ژړا یې خوند اخیستی.!

پاکستان تل ددوستۍ او اسلامي اخوت تر نامه لاندې خپل کرغیړن سیاسي ،اقتصادي او فرهنګي دښمنانه پلانونه دافغان ولس پر خلاف متاسفانه دافغان په وسېله پلي کړي او دا لړۍ په زیاته هوښیارۍ همدا اوس هم روانه ده.

یو فلسفي اصل دي که دولت او حکومت ونسې کولاي دخپل رعایت یعني عام ولس غوښتنو ته مثبت ځواب وواېې ،ولس ناراز او خوابدی وې په هغه صورت کي هر مخالف ځواک په ډیره اسانۍ سره کولاي سې ولس دخپل دولت پر خلاف راوپاروې . پاکستان ددغه ټکي په پوهېدو سره دخپلو استخباراتې شبکوپه وسیله چي په افغانستانکې یې کمۍ نسته اوس دخپلو لاس پوڅو په وسیله دامریکا او امریکا پلوه دولت سره دجهاد په نامه افغانستان ته دترهګریاوو وسله والو بریدونو دسرته رسولو لپاره را استوې ، دلته علاوه پر دغه چي امنیتې حالت یې له سخت ګواښ سره مخامخ کړی دی بې ګناه افغانان وژني . همسایه هیوادونه دهغه جملې په ځانګړې توګه ایران هم دخپلو سیاسې مذهبي او ژبنیو اړیکو او هغو تنظیمو په وسیله چي په ایران کي دافغانستان لپاره جوړ سوي وه دخپلو سیاسې او اقتصادې موخو ته درسېدو لپاره دوامداره مداخلې او لاس وهني تر سره کوې چي دعامو خلکو له نظره پټې نه دې پاته . ایرانې اخندان غواړې د امریکا سره خپله دښمنې دلته زموږ په هیواد کي دافغان معصوم انسان دژوند په قیمت تر سره کړې هر څومره چې امریکاپه افغانستان کي ښکیل پاته وي په هغه اندازه دایران په ګټه ده تر څو ایرانیانو ته وښې وګورۍ امریکا په افغانستان کې څه وکړه چي له ایران سره به یې وکړې په یوه خبره دافغان ولس په بدبختۍ کې ددغو اخوندانو داقتداردوره اوږدېږې.

کله چې دامریکا لخواطالبان اوالقاعدي سازمان وځپل سوپاته شونې یې له افغانستان څخه پداسي حال کې چي ټولو لیدل پاکستان ته وکوچېدل او یاپخپله په هیواد کې دڅه مودې لپاره غیرې فعال پاته سول ، هغه چې ولاړل هلته یې پسله څه مودې ځانونه دوباره منظم کړه او دپاکستاني استخباراتو لخوا ورته دپټېدوټاکلې ځایونه په ګوته سول . ماته دوه کاله پخوا یو افغان چې دپاکستا څخه راغلیږوویل ((د طالبانوله کښته نه تر پورته ،عرب او نور ټول هغه چې په افغانستان کې دامریکا پر ضد جنګ ته راغلي وه ،کله چې یې ماته وخوړه پاکستان ته راغلل ټول دپاکستان په ښاروکي چکري وهې ،کورونه ، دفترونه لري او تبلیغات کوي . باید وویل سې چې دطالبانو اوالقاعدي جګپوړې همدا اوس هم ټول په پاکستان کې اوسې . د یولړزیاتوبېلګوله مخې دا باور پیداکیږي چې پاکستاني چارواکې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره درواغ وايې او دوه مخی سیاست چلوي ،امریکا او نړیوالو ته وایې موږ ته پیسي او وسلي راکړی چي تروریستان په وځپو مګر دوي هغه پیسې او وسلې بیا تروریستانو ته ورکوې او افغانستان ته یې زموږ سره دډیورنډ دکرښې پر سر دتاریخي دښمنی‌سرته رسولو لپاره رالیږي.

دپژواک دخبري اژانس سره جنرال بابر په یوه مرکه کښې دخپل رهبرضیاألحق څخه په سر ټکولو سره چي ګواکې تر دغه زیات یې باید دافغانستان په کورنیو چارو کې مداخله کړې واي له پټو رازونو پرده داسي اوچتوې وایې : ((زموږ له ټولو مشرانو سر ښې اړیکې وې،،له استاد رباني سره مو هم د1973زکال څخه اړیکې درلودې،خو کله چي په 1992زکال مجاهدینو داستاد رباني په مشری په کابل کې واک تر لاسه کړ ،نو له پاکستان سره یې اړیکې ښې نه وې چي لامل یې دپاکستان دپخوا نې ولسمشر ضیأ الحق ناکامه پالیسې او پلانونه وو،افغان مهاجرین یې په اوو تنظیمو ووېشل او په خپل سر یې له عربو او نورو مسلمانو هیوادو څخه دمرستو په راټولولو پیل وکړ ،بله داچې ضیأ الحق باید دپروفیسر رباني په مشری کې له افغانستان څخه بهر دافغانانو یو عبورې حکومت جوړ کړې واي،خو ضیأ الحق دا کار ونه کړ)). بلې جنرال بابر باید خفه وې ځکه لومړی خو همدغو دتنظیمو رهبرانو ضیأ الحق ته دستر مجاهد خطاب کاوه او بابر یې هېر وو،دوهم دا چي بابر او هغوي چي بابر یې استازیتوب کاوه غوښتل کله چي استاد رباني دوي دکابل پر تخت کښېناوه هغه دډیرو پخوانیو اړیکو له مخې چي پاکستانیان په خبر لانه وه دروسانو پلوی حکومت جوړ کړ ، ضیأ الحق باید یو ځل بیا لکه دمرحوم نجیب الله په وخت کې ، له افغانستان څخه بهر دتنظیمو درهبرانو څخه یو جلا وطنه حکومت جوړ کړی واي ،او هغوي یې په افغانستان کې واک ته رسولی واي ،چي بابرخیلو بیا دضیأ تر مرګ وروسته دا کار وکړ .اساسې خبره داده چي دپاکستان دداټولوهڅاو تلاښو محور دادی چې په افغانستان کې داسې ډله او یا تنظیم په حکومت کې واک ته ورسوې تر څو دهغوي په مټ دډیورنډ دکرښې په رسمیت پیژندلو او برخلیک ټاکلو مسلي ته دپای ټکی کښیږدې.

یو امریکا یي پوځي چارواکی دآزادي اروپاله راډیو سره په مرکه کښي وایي : . . . پاکستان او دهغه امنیتي سازمان (آي آیس آي) اوس مستقیم دطالبانو پاته شوني ،دالقاعدي سازمان او ګلبدین حکمتیار حمایه کوي . زموږ دراپورونو له مخي داډلي په پاکستان کي پټي سوی دي ،اوپه افغانستان کي دپاکستان په اشاره تخریبکارانه کړني کوې . ښاغلي کرزي د2002 دسپتامبر په میاشت کي پر پاکستان رسمي تور ولګاوه چي هغو ګلبدین ته پناه ورکړې او همداډول دالقاعدې سازمان دپاکستان له خاوري دطالبانو په وسیله زموږ په جنوبي او جنوبي غربې سیمو کي دافغانستان او ائېتلاف دقواو پر خلاف وسله والي غلچکی حملې کوي.

دامریکا دپوځونو نطاق په همدغه کال اعلان وکړچي طالبان او دالقاعدي سازمان دبیا جوړوني په درشل کې دې او دحکمتیار سره یي یو ځاي دامریکا او افغانستان دحکومت پر خلاف جهاد اعلان کړی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځرنګه چې دافغانستان په کورنیو چارو کې دګاونډیو هیوادو لاس وهنې دطالبانو دله منځه وړلو په موده کې ډیرې زیاتې سوې د2001زکال ددسامبر په میاشت کې دهمسایه هیوادو سره دنړیوالو نورمونو په فام کې لرل ، یودبل په کورنیو چاروکې دمداخلو او لاسوهنو دبندېدو په خاطر یو سند چې دکابل داعلامیې په نامه یاد سو دافګانستان او ګاونډیو هیوادوتر منځ لاسلیک سو . مګر دزمان واقیعتو یو ځل بیا وښودل تر څو په بهرنیو پورې تړلې له واکه بې واکه نسې داسې او دافګانستان په اړوند دنه لاس وهنو موافقه دسوپر پاور امریکا او ملګرو ملتو دامنیت شورا تر مستقیمې څارنې لاندې نه وې دګاونډیانو،لیرېې پرتو هیوادواو پاکستان مداخلې او لاس وهنې به دوام ولرې.

که له هغه نه وروسته چې په افغانستان کې دښاغلې کرزي په مشرۍ مؤقتې ادارې په کار پیل وکړ او پاکستانې استخبارات وتوانېدل په خپله خاوره کې د طالبانو ، القاعدې سازمان او ګلبدین حکمتیار تر منځ اسلامې متحدې جبه جوړکړې . پاکستانې استخبارات او بنسټپاله مذهبې ځینې رهبران په دې نامه چې بهرنیانو افغانستان اشغال کړی او هلته اسلام ته توهین کېږي ، امریکا داسلام دښمن هیواد دی،په افغانستان کې امریکا پلوه کسان حکومت کوې ،دخپلو تر بیه سوو په وسیله په وسله والو حملو او بریدو پیل وکړ، تر اوسه په افغانستان کې یوه ورځ هم نه ده تېره سوې چې څو تروریستې حملې دې نه وې اجراسوې ،که دپنځوکالو ورځې وشمیرو 1825ورځې کیږي که هره ورځ په اټکل توګه ځلورنفره مړه سوې وې نو شمیر یې ((5900 ((تنو ته رسېږي دا په دې معنې چې دپاکستان سره زموږ ګاونډېتوب افغانستان ته بیله جګړې داعلان څخه ددومره انسانانو دژوند په قیمت تمامېږي، دا چې نور به څومره افغانان په خپل وطن کښې ددې لعنتې کرښې دسرنویشت دټاکلو قربانیان سې تر اوسه څوک نه پوهېږې . وکرزي ته لاد مبارکۍ ویلو مراسم نه وه خلاص سوې چې د 2002ز کال دجنورې دمیاشتې په ځلورمه ورځ ګردیز ته نږدې پر افغانې او بهرنیو ځواکونو حمله وسوه چې په هغه کې پر افغان سربیره یو نفر امریکایې عسکر هم ووژل سو، دا لومړۍ امریکا یې عسکر و چې په افغانستان کې یې ژوند دلاسه ورکړ.

دهمدغه کال دفبروري په 25ورځ محمد خاتمې دکرزي نه دموقتې اداردې دمشر په توګه استقبال وکړ مګر تر دغه دولس ورځې مخکښې یعنې دفبروري په 10 مه ورځ افغانې سر تېرو په شینډنډ کې دایرانې ګارد جنرال داتو نفرو سرتیرو سره یو ځای ونیول او امریکا یې ځواکونو ته یې وسپارل ،دهمدې میاشتې په 22نیټه دکابل ښار په غرب کې پر برتانیایې عسکرو حمله وسوه ، دفبروري په 19 نیټه په خلم کې دتر هګریز بریدپه نتیجه کې ځلور افغانان او یو دمرستندویه ټولنې کارمند ووژل سوه.

د2002زکال داپریل دمیاشتې په پنځمه ورځ دکورنیو چارو وزارت او امنیت اداري لخوا160نفره دګلبدین دطرفدارانولخوادولت پر ضد دکودتا په نامه ونیول سوه.

پاکستان له یوې خوا دافغانستان سره ددوستۍ خبرې کوي او ائیتلافي قواوته دروغجنې وعدې ورکوې چې ګویا دوې دتروریزم او په اافغانستان کې دناارامیو دعامیلینو پر ضد مبارزه کې هر اړخیزه تلاش کوي ،کله چې لومړۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځل 2002زکال داپریل په دربیمه پرویز مشرف افغانستان ته دیوي لنډي کتني لپاره افغانستان ته راتلی ژورنالستانو ته وویل : پاکستان به هیڅ وخت دافغانستان په چارو کي مداخله ونکړي .داپه داسي حال کي وايې چې دطالبانو یو مشهور قوماندان ملا جانان یو ژورنالست ته په خبرو کي وویل ،اوس موږ تر بل هر وخت منظم یو او تر((40زرو زیات کسان دتیارسی په حالت کي لرو که ضرورت سي هغه لهظه جنګ ته وردانګو ،دا کسان اوس افغانستان ته نږدې دپاکستان په غرونو کي اوسېږي ،موږ له هغوي نه کوچنی ډلې افغانستان ته دعملیاتو لپاره لېږو.

یو وازې په 2003زکال دجون په 29مه په ننګرهار،جولاي په دوهمه ، پنځمه او اتمه ومهمندو په سیمه ،دجولاي په 13مه دمهمنداجنسی ته نږدې ،داګست په 17مه چمن ته نږدې دافغانستان او پاکستان دسرحدې قواو تر منځ وسله والې نښتې ځکه وسوې چې هر ځل پاکستانیانو تیری کړی و. دسپتمبر 13نیټه ښاغلې کرزې په خپله یوه وینا کې دپاکستان او په پاکستان کې د مذهبې رهبران دطالبانو په حمایه او افغانستان ته

دهغوي په رالېږلو ترن کړه.

دافغانستان حکومت څو ځله ددطالبانو دمشرانو او قوماندانانودنومو لیست پاکستاني چارو ته لېږلی دی خو هغوي دتل پشان غوږونه کاڼه اچولي دي ،یوازي که دامریکا او نړیوالو تر زیات سیاسي فشار لاندي راسي بیانو هغه کسان چي نور یي دوي نه شي ساتلاي قرباني کوي او دنیولو اعلان یي کوي لکه لطیف الله حکیمي او نور ،دا په واقیعت کي هغه کسان دي چي نور دوي بایدپاکستان قرباني کړې . وایي ((درواغجن دي درواغ وایې او هوښیار دي قضاوت کوي)) ،دابه څوک ومني چي لطیف الله حاکیمي دورځې لس ځله دپاکستان له خاوري په غټ ګمان له خپله دفتره چي دآیس آي اي کارمندانو ته ښه معلوم و په افغانستان کي به په هر بریداو تروریستې عمل خبرېده او دنړی ټولو خبري اژانسو ته یي په زیاته دلاوری دطالبانو لخوا ددغو حملو دپړي پر غاړه اخیستلو خبر ورکاوه ،ولي پاکستاني استخباراتو تل ویل موږ ته دهغه دپټېدو ځاي ندی معلوم او هګه په پاکستان کي نهاوسي،ددوي درواغ تل ښکروروې هغه په پاکستان کې اوسېده ځکه یي هلته ونیوه .که هغه معلومات چي دطالب جګپوړو چارواکو او القاعدي دسازمان مربوطو کسانو دنیولوپه هکله خپاره سوې دې وڅېړو دا به څرګنده سي چي 85 په سلو کي دا کسان دپاکستان په خاوره او یا له پاکستان څخه افغانستان ته دراتګ په وخت کي نیول سوي دي ،د2005زکال دمی دمیاشتې تر پنځمې نېټې پورې تر)) 700 ((زیات کسان چي دالقاعدې دسازمان سره یي تړاو درلود امریکا ته سپارلې دي ،ولي بیا هم له پرویزمشرفه نیولې تر ټولو پاکستاني جنرالو نو پورې په زیاته سپین سترګی سره دنړیوالو په سترګو کي خاوري اچوي او څرګندوې چې طلبان ،القاعده او نور ترهګر په پاکستان کي نشته او نه به دلته ځاي ولرې . په افغانستان کي دامریکا سفیر دبي بي سي سره په مرکه کښي واضح څرګنده کړه چي بن لادن او ملا عمر په افغانستان کې نسته ،هغه دپاکستان کې دې هغه دیوې تلویزیوني شبکې ((ژئو))سره دطالبانودیووتلې قوماندان ملا اختر عثماني سره مرکې ته ګوته ونیول او څرګنده یې کړه څنګه ومنل سې چې یو خصوصې تلوېزیون کولاي سي دیو قوماندان ادرس ولري مګر دپاکستان حکومت دهغوي داوسېدو له ځایو نه ځانونه بې خبره ښې . دروان کال

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددجولاي دمياشتي په شپږمه ورځ امريکادCIA دسازمان درئيس ((پورترگوس)) ديو خبري اژانس دسوال په ځواب کي ويلي يي وه امريکا ډير ښه پوهيږي چي اسامه بن لادن چيري پټ دی ولې دبل هيواد دحريم دمسلي په اساس دهغه محاکمه ستونزمنه ده . پرويز مشرف ABC دخبري شبکي سره په مرکه کښي وويل : ممکن بن لاد تر اوسه ژوندی وي ،که بن لادن په پاکستان کي هم وي‌ې دبل هيواد مامورين دهغه دنيولو حق نه لري ،هغه ايضافه کړه زه فکر کوم هغه دافغانستان او پاکستان دسرحد په منځ سيمو کي اوسيږي . هغه ديوبل سوال په ځواب کي چي که پاکستان بن لادن پيدا کړي امريکا ته به يي وسپاري ،وويل هغه شرايط به گورو. خو هغه زياته کړه ارزو مي داده چي امريکا اسامه بن لادن په افغانستان کي ونيسي . جا لبي خبري تاسو قضاوت وکړی دا جنرال صاحب يو ځل په غرور وايي موږ به چاته اجازه ورنکړو چي زموږ په خاره کي پردي عمليات وکړي ،اوکه بن لادن موږ ونيسو پخپله به يي محاکمه کړو ،مگر کله چي دامريکا نوم مطرح سي بيا داجنرال دسرباز مقام ته راټيټ سي او وايي هغه ساعت او مصلحت . خو ددي لپاره چي بن لادن او مذهبي بنسټپالي له پرويز مشرف نه مخ وانه ړوي او دهغه سره مخالفت ونه کړي وروسته وايې ،داچي امريکا او لندن يانور پاکستان دتروريستانو په ساتلو او حمايه کولو تورن کوي دا غلطه خبره ده ،هغه وويل د ادتروريزم څخه حمايت نه ده دپاکستان خلک دامريکا دسياست مخالف دي او اسامه بن لادن هغه کس بولي چي دامريکا پر ضد مبارزه کوي . دا هغه رښتياوه چې پرويز مشرف دبنسټپالو دخوشحاله کولو لپاره وويل او هم يې امريکاته دا ښودل چي زه داسي ستاسو مخالف ولس اداره کوم کنه نو ټول ستاسو دسياست مخالفت کوي . ولي داچي پاکستانيان دامريکا دکوم سياست مخالف دي دا ښاغلی هغه نه رسواکوي ،نو ځکه افغانان وايې دامريکا او يابل هيواد ددوي په وينا دغلط سياست قرباني ولې افغان ولس سې؟د پاکستان حکومت ولې تر هگروته اجازه ورکړي چي زموږ په خاوره کي دامريکا سره دښمني تر سره کړي؟ بلې که رښتياهم بن لادن لومړی درجه تروريست دی او امريکا پسي گرځي بيانو ولي پسله هغه چي داستخباراتي معلوماتو دشريکولو او گډو عملياتو پروتوکول يي له پاکستان سره لاسليک کړی دی امريکا يي پوځيانو ته اجازه نسته چي بن لادن په پاکستان کي ولټوي ؟داپه دي مفهوم ده چي پاکستان نه غواړي ټولي هغه افراطي او تروريستي زالي چي دا ديرشکاله يي جوړي کړي نړيوالواو امريکا ته رسوا او ددوي نوکران يو په بل پسي ونيول سي . دا هم جالبه ده چي امريکايان په دبن لادن او نوروتروريستانو پسي دگرځېدو او نيولو په ډنډورودنړيوالو غوږونه کاڼه کړه اودلته پرويز نشرف وايي هر څه زه په خپله کوم او بل چاته حق نسته . دامعلومه ده چي دطالبانو او القاعدي دسازمان په برکت به پاکستان نړيوال لوښي او ډالر به تريي تر لاسه کوي ، په افغانستان کي به خپل تاريخي کرغېړن هدف يعني دډيورندپرکرښې باندي خپله خپته اچوي ،او پدي بهانه چي دترهگرو مخه ونيول سی پر په اصطلاح سرحدباندي داغزيو لرونکې ديوال دغزولو حق په جانبه وړانديز هغه هم دملگروملتو دسازمان په شپېتمه غونډه کي دامريکا دبهرنيو چارود وزيري ته ،جالبه لانجه له افغانانو سره ولي دحل وړانديز يي بهرنيانو ته ؟؟؟ . همدلته پوښتنه کېږي .ښاغلی پر ويزمشرف دادومره پوځايان ،دپاکستان اتباع ،او په پاکستاني مدرسوکي روزل شوي کسان چي په افغانستان کي نيول سوي دي له کومه شوه ؟ له اسمانه راکښته سول ؟دا په ميرام شاه کي دمنبع العلوم او حقانيه مدرسې چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مولوي جلا الدين پورې اړه لري څوک او دڅه لپاره روزي ؟ ایا ستاسو استخبارات ددغو مدرسو په موجودیت نه دې خبر؟هرومرو خبر دی . هغوي چې ستاسود استخباراتو او هغو افراطیونو چې ستاسو دنیغ ملاتړ نه برخمن دی ، غواړي ستاسو له دولتي امکاناتو څخه په استفادې سره ځانونه داسلام ټیکداران وښيې او پر موږ دخپلې خوښې حکومت تپې دا څوک دی ؟ داچي کله دامریکا الوتکي دکرښي پر غاړه دتروریستانو په ځپلو پسي عملیات شروع کړې او یا ستاسو پوځ چي دبهرنیو دفشار له مخي ګویا دالقاعدې او طالب چارواکو پر ضد عملیات شروع کړي د I.S.Iالمبر پليټ لرونکو موټروکي تاسو څوک بل دامن ځاي ته رسوی ؟ او ستاسو په دغو موټروکي اياطالب او دالقاعدي کسان چکرې نه وهې؟ دغه وسلې له کلاشینکوف نه نیولې تر راکټه دهشکې ،هوان،لاسي بمونه ماینونه ،موټر سایکلونه او نور وسایل دوي له کومه کړه . زه پوځې نه یم ولي دومره پوهیږم تر څو چي یو قوت ته وسله په دوامداره توګه ونه رسیږي هغه جنګ نسي کولاي ، داوسله ودي له کومه پیدا کوې ؟ په 1382زکال ستاسو اجنټانو او استخباراتي کارمندانو بریکوټ،ناري،اسمار ،وانګام،مروری، سرکانو،دخاص کنړ ولسوالۍ ،یعقوبیو،لعل پورې په سیمو کي څه کول ؟او دخلکو سره مو په څه خاطر پټي او ښکاره لیدنې کتنې کولې ؟ او دڅه شي وعدې مودڅه په مقابل کي روکولې ؟ زه هغه ننګرهارته څیرمه سیمو، یا کنړ او خوست کي ستاسو دوسله والو پوځې تیریو پوښتنه نه کوم !!! چي دکوم حق له مخي تاسو زموږ پر پاکه خاوره تېرۍ کړۍ و؟ او زموږ په هیواد کي مو زموږ دوسلوال پوځ سره جګړه کول هغه دڅه پر سر جګړه وه ؟ او څوک ملامت و؟ داچي مولانا فضل الرحمان وایي : لکه څرنګه امریکاپه عراق کي ونسول کولاي امنیت راولې همداسي په افغانستان کي هم حالات ښه نه دې . دا او دحافظ حسین احمد ویناوي دبل هیواد په کورنیو چارو کي مداخله نه بولۍ ؟ دا اوپه سلهاو نوري پوښتني دې چي ځواب يي یوازي پرویز مشرف ، دهغه پوځ او استخباراتي لعنتي اداره ویلاي سي . دهیڅ منطق له مخي دیو هیواد عادې خلک په بل هیواد کي نه اسلام ګټي او نه هم دچاپه دفاع کي دربیږي.

پاکستان غواړ ي افغاني چارواکو او دهغوي بهرني مرستندویه هیوادو ته څرګنده کړي چي دوي بیله پاکستان دمرستي څخه نشي کولاي په افغانستان کي امنیت ټینګ کړي . کله چي سږکال په افغانستان کې دبن دتوافقاتو په اساس انتقالې اداړې ته دورکړه سوو دندو له جملې نه دوروستۍ دندې په توګه دملې شوراو ولایتې شوراګانو لپاره دټاکنو ځانګړې جرګه ګۍ ته دولسمشر کرزي لخوادفرمان په اساس دنده وسپارل سوه ،اودټاکنو کمېسیون په کار پیل وکړ ، پاکستان هم سمدستې دطالبانو په وسیله دملې شورا او ولایتې شوراګانو پر خلاف دتبلیغاتي کمپاین په څنګ کي داورپکو په وسیله دهیواد په یوه او بل ځاي کي تروریستي بریدونه او ترهګرۍ ته زور ورکړ.

پنځمه برخه

دملې شورا دټاکنوپه درشل کې دپاکستانې لاس وهنو پراختیا:

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدې ورستيو کې چې افغانان ملې شوراګانو او ولايتې شوراګانو ته دوکيلانو دټاکلو لپاره په اماده ګۍ مصروف وه تر هر وخت زيات دطالبانو او القاعدې دسازمان دسله والو حملو لمن پراخه سوه ،دافغانستان په مختلفو سيمو کې دټولټاکنو دکميسيون غړي، ملې شورا اوولايتي شورا کانديدان دبريد له ګواښ سره مخامخ سول . له بدمرغه يوشمير کانديدانواو دکميسيون غړو دهمدغوتروريستي بريدو په پايله کې ژوند دلاسه ورکړ . همدا شان په کندهار ،خوست ،هلمند او نوروځايو کې يو شمير دولت پلوه عالمان دووژلوپړه طالبانوپرغاړه واخيستل . دغه بې ثباته حالت دافغانستان او پاکستاني چارواکو تر منځ مناسبات خړ پړ کړه، افغانستان دټولو نړېوالو امکاناتو څخه په استفادې سره پر پاکستان فشار وارد کړ تر څو دافغانستان په چاروکې دلاس وهنواو اورپکودرالېږلو نه منصرف شې . حامد کرزي لندن ته تر تګ دمخه خبرنګارانوته په ډاګه وويل : په افغانستان کې امنيتې بې ثباتې دګاونډيانو دلاس وهنو پايله ده . دروان کال دسپتمبر په مياشت کې يې يو ځل بيا اعلان وکړچې امريکا او نور هيوادونه دې دتروريزم پر ضد مبارزې پر ميتود او شکل نوی نظر وکړې .هغه وړاندې علاوه کړه بايد عمده او اساسي پاملرنه هغو سرچينو ته وسې کوم چې هلته ترهګر رزل کيږې او له هغونه الهام اخلې . ټول څېړونکې پدې نظر دې چې دکرزي هدف په پاکستان کې دهغوې روزنتونونه او دمذهبي افراطينو مدرسې وې . دااول وار وو چې کرزی دافغان ولس دفشار په نتيجه کې مجبور سو امريکا او نوروا ړونده هيوادوته ووايې چې دوې دتروريزم سره دجګړې لار غلطه کړې ده . دبن دتوافقاتو راپدې خوا دلومړې ځل لپاره دافغانستان او پاکستان تر منځ په څو هفتو کې يو دبل پرخلاف ويناوې وسوې د امريکا ولسمشر مجبور سو دوځله يې دټليفون په مټ ددوې تر منځ دپخلايني په خاطر ددواړو مشرانو سره خبرې وکړې.

سره له دې چې پاکستان په خپله خاوره کې دطالبانو دمنظم پوځي ځواک ، سياسي جوړښت او القاعدې سازمان ته دپراخ تر هګريزفعاليت دامکاناتوپه واک کښې ورکولو څخه سترګې پټوې او دهغوې موجوديت په خله خاوره کې نه مني ، په سلهاو داسې انکار نه منونکې شواهد سته چې دپاکستان دبر بنډې لاس وهنې او بې شرمانه مداخلو څرګندويه دې ، دبيلګې په توګه دامنيتي اداروله خوادافغانستان په مختلفو ښاروکښې دتروريستي بريدونو دسرته رسولو په وخت کې او يا دا چې په وسلو سمبال افغانستان ته راځې ډير کسان چې دبهرنيو هيوادو او پاکستان اتباع دې نيول سوې دې ،دا نيول سوې څوک دې ؟

په پاکستان کې د1980زکال راپدې خوا دپاکستاني بنستپالو او مذهبي افراطيونو په وسېله دآې ايس آې ، CIA،او سعودې عربستان په وسيله لومړۍ دشوروي پر خلاف جګړه کې دفانتيکانو دروزلو لپاره يو په بل پسې مدرسې جوړېدل شروع سول چې شمير د))2000((زکال تر اخير پورې)) 6761 ((مدرسو ته رسېده او د سپتمبر ديولسمې تر حادثې وروسرته يې شمير تر((لسو زرو)) اوړې . ددغو مدرسو له جملې نه په د ريو زرو (3000 (مدرسو کښې دافغانستان لپاره تنکې ځوانان روزل کيږې او افغانستان ته دترهګرۍ لپاره رالېږل کېږي ،او ډير يې هغه دې چيپه افغانستان کې دشورويانو دموجوديت په وخت کې دشورويانو او شوروې پلوه رژيم سره دې ګړې او ترهګريزو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریدونو لپاره روزل سوې وه ،اوس داددوي په لاس تر بیه سوې ددوي لپاره ستونزې جوړوې ،جالبه ده څو میاشتي دمخه دپاکستان صدراعظم شوکت عزیز دسل میلیونه ډالرې مرستي سره کابل ته راغلی او په کابل کښې یې دلر اوبر افغانانو سره دخورا ژورې خواخوږی خبري کولې ،مګر دا ښاغلی لاتر جنرال مشرفه نه ورسېدلی چي دکورنو چارو وزیر افتاب شیر پاو او استخباراتو یې دوې پښې په یوه موزه کې کړې او افغانان یې دکچه آبادی له مشهور پنډغالي اونوروځایوڅخه چي هلته دادیرش کاله اوسېدل وتلومجبورکړ ه،او اعلان یې وکړ چي په افغانستان کې امریکا او اروپایې هیوادوپوځیانوامنیت راوستلی خپل هیواد ته ولاړ سی . دغو تور مخو او افغان دښمنو دا تبلیغ ددې لپاره نه کاوه او نه یې هم اوس کوي چي دوې غواړې افغانان په آرام زړه خپل هیواد ته ستنېدو لپاره وهڅوې ،بلکه موخه یې داده چي د افغان په وسیله د افغاني جګپوړې چارواکو خبرې رد کړې او ووایي کوم امنیت ؟ او چیرې امنیت سته ؟یعنې دافغان په وسیله پر دولت فشار راوست چي دهغوي تبلیغات دروغ ښکاره کړې . پاکستان تل افغانې چارواکو او امریکایانو ته داښکاره کړې ده چي نسي کولاي بیله پاکستان له همکاری اومرستې نه په افغانستان کې امنیت تأمین کړې . زه هم په دې عقیده نه یم چې په افغانستان کې امنیت سته ولې هغه دپاکستان دوسله والو لاس وهنو تر څنګ نورلاملونه هم لري . دمثال په توګه ددولتې ټولو ارګانو غیر مسولانه برخورد،دجنګسالارو پر واک پاته کیدل، په محلاتو کي دقوماندانانو له خواپر غریبو خلکو ظلم او دهغوي زورول،ددولت لخوا دورکړه سوووعدونه پلې کول ،په دولتي اداروکې رشوت،فساد،اختلاص اونور!.........

سوال دادی که په مدرسو کي ترهګر نه روزل کیږي بیانو ولي کله چي دانګلستان صدراعظم پرویزمشرف ته غاښونه وچیچل که څه هم مشرف د ABC دخبري اژانس سره په مرکه کښي یواکېځ وکړ اوڅرګنده یې کړه چي هیڅ مدرک نسته هغه ترهګر چي په لندن کي یي عملیات کړیې وه پاکستاني اوسې ، لندن یې په دي تورن کړچي هغوي څه کړې دي ؟ خپل امنیت دي پخپله ونیسي . دا تر ټولو جالبه وه . ددي لپاره چي پاکستان ځان بې ګناه وښې دپاکستان دکورنیو چارو وزیر آفتاب احمد خان شیرپاوخبریالانو ته وویل چي موږ لاډیر پخوا په لندن کي دترهګری دپېښېدو خبر ورکړی و. یعني دوي خبر وه چي داسي کارکېږي ولي چي څوک یي تر سره کوي نه پوهېدل . دتونیبلیر تر غاښ چیچنې وروسته پرویز مشرف داستخباراتو او پولیسو دچارواکو سره غونډه وکړه ، هغوي دیوې هفتي په جریان کي دالقاعدې دسازمان سره په تړاو کي 150نفره دمسجدو خطیبان ونیول .درنو لوستونکو دا ددې ښکارندوي ده چي دپاکستان له مدرسو نیولې دجوماتو ټول ملایان یي هم دتروریستانو سره تړاولري کنه نو انګلستان وایي دتروریستانو مخه ونیسی ، پاکستان سمدستي ملایان بندیانوې ، اویادمدرسو دکنترول امر صادر کړي . پسله ډیر بهرني فشارنه دران کال دسپتمبر په 29 مه ورځ دپاکستان ولسمشر ددیني دمدرسو څخه دنړدې00 14بهرنیوطالبانو دایستلو امر ورکړ ،مګر واضح یي نه ویل دکوم هیواد طالبان ؟ خوا دایې په جرات اعلان کړه چي دافغانستان اتباع طالبان نه باسي ځکه هلته هیڅ نسته او امنیت ویجاړدې . که له پنډغالو کډوال باسې چې په هغو کې ښځې ،ماشومان ،سپینږرې او سپین سرې شته ،او په هیواد کي داوسېدو ځاي نه لرې په هغه صورت کې لکه مخ کې چي مې وویل خیریت دی ،باید له پاکستان څخه ووزې ، ولې افغان طالب دي ځکه نه ځې که هغوي ولاړ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سي ترهگرې به څوک زده کړي ؟ حقیقت دادئ چي دبهرنیانو شمیر په دغو مدرسو کې تر دغه ډېر زیات دئ ،دپاکستان په لسزره شاوخوا مدرسو کي د((26 ((هیوادونو ځوانان گویا په مذهبي ولې په واقعیت کې (دانسان وژنې او دهشت اچوني) لپاره په روزنه مصروف دي.

دپاکستان مشهور لیکوال احمد رشید په خپله یوه مقاله کي چي سږ کال دجولاي په میاشت کې دبي بي سي دانترنیت پاڼي لخوا خپره سوه دطالبانو دفعالیتونو په رابطه واضح لیکې :((. . . دک چینی دامریکادولسمشر مرستیال او پورتر گوس دامریکا داستخباراتو دسازمان رئیس ویلي دي چي دوي دبن لادن دپټ تیادځاي په هکله اطلاعات لري اوښه پوهېږي چي هغه په افغانستان کي نه دئ . دالیکوال وړاندي لیکې پسله هغه چي په 2001 ز کال طالبانو شکست وخوړ ټول پاکستان ته ستانه شول هغوي ته پاکستان کي ځاي ورکړه سو او دهغوي څخه خپل ملاتړ ته دوام ورکوي . مگرپرویز مشرف په دې عقیده دئ چي داکار دپاکستان دوسله والو قواو په گټه دئ ،ځکه پدې پو هېږي چي دپاکستان ائتلاف دامریکا سره دتروریزم دریښو تر ایستلو ممکن دوام وکړي)).

که زه دپاکستان ټولې مداخلې دلته ولیکم کتابو نه به ځینې جوړسي لنډه یادونه مي ځکه وکړه چي دټولو پاکستاني بي شرمانه لاس وهنو اومداخلولومړۍ موخه د افغان ولس په اور کې کړول او دوهم په افغانانوددیورنډ دکرښې منل دي . ددوي سیاست دافغانستان په اړوند دیو نړیوال نورم سره هم برابر نه دئ ، یوځل وایې موږ په افغانستان کي مداخله نه کوو او نه به چاته اجازه ورکړو دبلي خوا په زیاته بېشرمې په همدا خوله وایي :افغانستان دي پر خپل سرحدکټاره جوړه کړي چي څوک ورنسي،پاکستان نسي کولاي دهغومسولیت پر غاړه واخلي چي په غیر قانوني عملیاتو کي برخه اخلي . ددوي دولتي چارواکي برعلا وایي موږ په افغانستان کي دناارامیو مسولیت ځکه نلروچي کرزي ونسوه کولاي خلک راضي وساتې ځکه یې طالبانو ته مخه کړېده . بلې متاسفانه کرزې ونه شول کولاي افغان ولس ته څرنگه چې لازم وه خدمت وکړي ځکه افغانان اوس له هرڅه نه ناامیده دې ،مگر یو همسایه هیوادته چې ددوستۍ او همدردۍ خبرې کوې نه باید افغان ولس دکورنې ناورین او ناخوالو څخه دخپلو سیاسي او اقتصادې گټودترلاسه کولو په منظور ظالمانه استفاده وکړي . پرویز مشرف پدې ورستیو کښې وایي ممکن پسله لس کالو په ډېر زحمت په افغانستان کې سوله راسې ،نه پوهېږم چي ولې پرویز مشرف په افغانستان کي دسولې راتگ امکانات پس له لس کاله ویني ؟ ممکن پدغه لس کاله کي پاکستان دالقاعدې ،طالبانو اوامریکایانو په اړوند نور نوې پلانونه ولر ي ؟ او لکه امریکا په سیمه کي پاکستان هم په دغه موده کي خپل هغه پټ پلانونه چي تر اوسه چاته نه دې معلوم پلې کړي او خپلې موخې ته ورسېږي ؟ یا غواړي تر هگر لس کاله نور وروزې ؟افغانستان او نړۍ ته یې ولېږې تر څو پاکستان وکولاي سې دنړۍ دسوپر پاوراو نورو اروپایې هیوادوڅخه په میلیارډوډالر دتروریزم سره د مبارزې په نامه تر لاسه کړي.

پاکستان غواړې تر څو دنړیوالو په مرسته وکولاي سي پر افغانستان دا ومني چي سرحد باید وتړل سې .زه دسرحد دتړلو مخالف نه یم ،سوال دادئ چي دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدمسله لومړۍ باید حل سي او بیا یې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دتړلوپر سر خبره وسي . پوښتنه پیدا کیږي کله چي طالبانو په افغانستان کي حاکمیت درلود،هلته دپاکستاني جنرالانو نه نیولې بیا تر عربو او عجمو نابلل سووټولو میلمنو زموږ په هیواد کي دطالب په نامه خپل شوم او کرغېړل اهداف پر مخ بیول هلته ولې په دغو سیمو کي چي اوس جګړه روانه او هره ورځ افغانان وژل کېږي ، ارامي وه ؟ ځواب به یي دا وي چي هلته پاکستاني جنرالانو نه غوښتل چي دطالبانودحاکمیت په سیمه کښي دي وضعه بې ثباته او نا ارامه وي ،په همدې خاطر داسې امنیت ټینګ و چي چاپې تصور هم نه کاوه.

په یوه ټکي بایدامریکا ،اروپا ،عربي شیخان ،داسلام ټېکداران ، پاکستاني بنسټپالي ،دپاکستان دآی آس اي ټول له یوه مخه بایدپدې ښه پوه وي چي لوي خو پربړده آن یو افغان ماشوم هم په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ناارامیو ،ورانیو ،انسان وژنو ،مسجدو ورانه ولو، عالمانو وژلو یوازنۍ عامیلین پاکستاني چارواکي او دپردې شاته دهغوي ملاتړ کوونکی دي . هرهغه څوک چي وجدان ولري په دې پوهېږي چي ددغو ټولو ټګیو برګیو او دوه مخي سیاست ،او نړۍ وال غولونې ټاکلې موخه داده چي پاکستان غواړي په خپل بغل کي یو غلام افغانستان چي هلته یوګوډاګی حکومت چي هر څه دکرنیلانو په اشاره سرته ورسوي غوښتونکی دی . پاکستان یو غښتلی پر ملې بنسټونو او دملي ملاتړ خاوند حکومت اوپرمختللی افغانستان چي دهرې درغلۍ دمخنیوي جوګه وي هیڅ وخت نسی منلاي .دخپلو خبرو دپخلي لپاره به یوازي یو مثال راوړم : دروان کال داګست په نهمه ورځ دشپې بي بي سي راډیو اعلان وکړ چي افغان دولت دمولانا فضل الرحمن خبرو په کله غبرګون ښودلی . مولانافضل الرحمن دپاکستان په پارلمان کي داپوزیسیون مشر او دجمیعت العلماي اسلام رهبردافغانې بنسټپالومظبوط ملاتړی ؤ نه پوهېږم چي پر څه یې دحاکمو چارواکو څخه خوا بده شوې وه دپاکستان له مداخلو نه پرده پورته کړه اودپاکستان په حکومت یي تورولګاوه چي دپاکستان له خاورې نه افغانستان ته داورپکوداستولو په تړاوهم امریکا ،هم لویدیځ او هم پاکستان خپل ولس تیرباسې . مولانا په څرګندونو کي وویل اورپکي له وزیرستان څخه دزده کړو لپاره په ((منسهره)) کي پوځي کمپونوته ځي او پسله هغه افغانستان ته استول کېږي . مولاناپه دغو کارونو کې دپاکستان دلاس لرونکو کسانو او دا ډول افغانستان ته داستول کېدونکو کسانو دنومونو دډاګیز کولو ږغ هم وکړ . دا څرګندوني پداس وخت کي وسوې چي له یوې خوا افغان چارواکي په دې ورستیو کي دپاکستان څخه داورپکو پر راتګ نیوه کې کوي اوله بله پلوه امریکا هم ظاهرا په دغه جګړه کې پاکستان او دپاکستان ولسمشر خپل ملاتړی بولې . دمولانا داڅرګندونې دژورنالیستانو دعلاقي وړ وګرځېدې دهغه جملې دافغانستان دیوشخصي تلوېزیون ژورنالیستانو وغوښتل دموضوع دسپیناوي لپاره له دمولانا سره مرکه وکړې ،دوعدې سره سم هغوي پاکستان ته ولاړل اد دمولانا دکور په دروازه کې تر زیات انتظار وروسته دکوره یوعسکر راووت او هغوي ته وویل مولانا وخت نه لرې ستاسو سره مصاحبه وکړې مختہ موښه ،له دغه نه داسې څرګندیږي چي مولاناته دهغه تر څرګنده ولو وروسته ددولت لخوا اخطار ورکړه سوې او هغه یي دژورنالیستانو سره دلیدو کتو نه منع کړی دی ، تر څو دا ډاګیزه نشي چي پاکستان نه یوازي دافغانستان پر خلاف بلکه دمنطقې او نړیوال تروریزم مرکز دی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هر حال پاکستان دامریکا ولسمشر او کرزي ته دهمکارۍ وعده ورکوې ،کله کله چي افغانستان ته راشي او یا کرزی پاکستان ته سفرو کړی ددواړو هیوادو تر منځ ځیني دګډې همکارۍ او مرستو پروتوکولونه هم لاسلیک کېږې . خو زموږ په هیواد کې لاسوهنه او لمسونه په هیڅ ډول پاي ته نه ده رسېدلې،دروان کال دسرطان دمیاشتي په پنځمه نیټه دپاکستان داطلاعاتو اوکلتور وزیرشیخ رشید احمد دسرحد ایالت دبنو په ښارکې یوې غونډې ته وویلي وو: ((پښتانه په افغانستان کې اکثریت لري خو بیا هم دوي سره ښه چلند نه کېږي او نه ورته دشمیراو اهلیت سره سمه موقع ورکول کېږي .)) پژواک خبري اژانس 2005.06.28 ، اوس تاسو قضاوت وکړۍ دغه شان څرګندونې که زموږ په هیواد کي دپښتنو پارونه او لاس وهنه نه ده نو څه ده ؟ کوم وخت دافغانستان دولتې چارواکې ویلې دي چي په پاکستان کي پنجاپیان دیوکوچنی اقلیت په توګه بیله استحقاقه په ټول پاکستان حکمراني کوې . په دا))58 ((کاله دپښتنواو بلوڅو په سیمه کي ولې په هغه پیمانه بدلون او اوښتون رانه غلی‌لکه په پنجاپې سیمو کښې؟ که رښتیا وویل سي تر اوسه دهغوي ژبه دانګلیسي له ښکیلا ک څخه نه ده خلاصه سوې ،ډیر یي دمنځنیو پیړیو په دود ژوند لري ،پښتانه او بلوڅ تر اوسه دوهم سورت خلک دي ،دتاریخ جبر مجبور کړي چي پاکستاني تذکره او پاسپورت واخلي خوامتیاز یي بیانسې تر لاسه کولاي .دغه بربند پښتون دښمنه زموږ په کورکې دپښتنو سره دروغجنه خواخوږې ښکاره کوي . که تاسو درواغ نه وایاست پخپلو کړنو یي داسي ثابته کړۍ چي یو عادي افغان وواپي پاکستان زموږ دوست هیواد دی، اوس خو بیله دېنه چي څوک او یادولت ورته وواپي هغه په وسلو سمبال سړې چي ستاسو په خاوره کې روزل کیږې او دلته یي دافغانستان له ورانۍ لپاره رالېږۍ هر څوک دسر په سترګو وینې ،که ښاغلی کرزۍ هم چغې ووهي چي پاکستان زموږ سره مرسته کوې ، څوک یي نه منې .افغانان به په هغه مرسته چي دترهګروپه وسیله له بمانو سره راوړسوې وې څه وکړې ؟ په رښتیا سره پاکستان ورته اوس ددوستۍ په نامه افغانانو ته یوازي مرګ ډالۍ کوي . دا چي زموږ په هیواد کې څه ستونزي شته او له چاسره یې لرو ،دا زموږ کورنۍ موضع ده کولاي سم په ډاګ ووایم په ټول ژوندکي به یواصیل افغان او یا پښتون تاسو تاریخي دښمن ته درنشې او ستاسو نه به دکورنیو ستونزو دحل په خاطر مرسته ونه غواړې ،دا تاسو یاست چي اوبه خړوۍ او ماهیان پکي نسۍ . تاسوبه وواياست څه موده پخوا راغلې وه ولې هغه هم لومړې ستاسو روزل سوې درغلل او بیامو دهغو په وسیله دموقع نه په استفادې سره افغان ولس څومره چي موزړه غوښت په امریکا یي او روسي راکټو کي وریت کړ خپل کورمو ورته دجګړې په نغرې بدل کړ پسله هغه دوې مجبور شول چې هلته درسې له بده مرغه پاکستانې جنرالان او استخبارات یې تل توانېدلې دې په افغان افغان او خپل کور له منځه یوسې.

زموږ دهیواد مشهور تاریخ پوه او څېړونکې کاندیداي اکادمیسین اعظم سیستانی صاحب لاپه 2004زکال په یو علمي لیکنه کښې دافغانستان په اړوند دپاکستان سیاست داسې ګڼې : ((پاکستان برای بی ثبات کردن اوضاع کشور ، گروه های تند رو مذهبی مشتمل بر طالبان و القاعده و نیروهای حکمتیار و مولوی خالص که بنابر اعلامیه حکمتیار ، نیروهای جمعیت اسلامی ربانی و اتحاد اسلامی سیاف نیز با آنها همنوا اند، مورد حمایت خود قرار داده و با تخطی از تمام موازین حقوق بین الدول و معاهدات حسن همجواری و احترام به استقلال و تمامیت ارضی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشور ما ، از آنسوی مرز بداخل افغانستان می فرستد تا برموضع نیروهای ایتلاف بین المللی و دولتی حمله کنند و ثبات و امنیت را درکشور برهم زنند و یاری و همنوایی پشتونهای این سوی خط دیورند را که به دلیل به حاشیه رانده شدن شان از حاکمیت چندان دل خوش از دولت انتقالی حامد کرزی ندارند ، به یاری پشتونهای آنسوی خط دیورند فرا بخواند و افغانستان را که بسیار آسیب پذیر شده ، بسوی تجزیه و نابودی تاریخی بکشاند .)) دا هغه رښتيادي چي له هغه څخه هيڅوک سترګې نشي پټولاي.

پدې ورستيو کې دملګرو ملتوپه کلنۍ عمومي غونډکې دبرخې اخيستلو په پلمه جنرال مشرف امريکا ته تللی و ،هغه دوخت نه په ګټې ترلاسه کولو کوښښ وکړ دافغانستان په مسله کې دښکيلو هيوادو له مشرانو سره له نږدې خبري وکړي تر څو هغوي په دې باورې کړې چې پاکستان دترهګرۍ او دهشتګرۍ سره په نړيواله مبارزه کې درغنده ګامونو په اچتولو سره دامريکا او نورو هيوادو کلک ملاتړ کوونکی او په افغانستان کې دامنيت دراوستلو ټينګ پلوی دی . دهمدغه تاکتيک دپلې کولو په خاطر يې دامريکا دبهرنيو چارو دوزيرې ميرمن کانډوليزارايس سره هم دروان 1384 ش کال دوږې په 21 ورځ په واشنګتن کې ملاقات وکړ .

په دغه ليدنه کې د پاکستان ولسمشر دا ځل بېله دېنه چې په 1893زکال له خپل دمورنۍ ټاټوبې څخه جلاسوو قومونو او افغانې چارواکو نه پوښتنه وکړې ،غوارې دنړيوالو په ملاتړ دډيورنډ دکرښې سرنويشت و ټاکې ، په خپله خوښه په دې نامه چې افغانستان ته دتروريستانو اومشکوکوکسانو دورتګ مخه نيول سوي وي پرهمدغه کرښه داغزن ديوال دجوړېدو وړانديز وکړ . پاکستاني جنرال په دې هوښيارانه وړانديزسره غوارې امريکا او نړيوالوته ښکاره کړې چې پاکستان حاضر دی په افغانستان کې دترهګريو دمخنيوی په خاطر دده په ويناپرسرحد اغزې لرونکی او ځينو سيمو کې برېښنالرونکی سيمانو ديوار تير کړی . دابه دموافقې په صورت کې پخپل ذات کښې دسرحد په رسميت پېژندل وې ، او له بلې خوا غوارې امريکا ته ښکاره کړې په هغه ملګرتيا کې چې دتروريزم پر ضدېې دامريکا سره کړېده څومره صادق دی . پاکستاني چارواکې دا وړانديز په داسې شرايطو کې کوې چې په افغانستان کښې يې ددوسله والو بريدونو ،ځان وژونکو حملو ،او تروريستي اعمالو په تر سره کولو سره حالت دومره نا ارامه سوې چې ټولو دپاکستان نه غوښتنه کوې تر څو داورپکو دراتګ مخه ونيسې او په افغانستان کې دملې شورا دټاکنو په وخت کې له افغانې چارواکو سره دامنيت په ساتلو کې مرسته وکړې . دطالبانو او القاعدې دسازمان جرړې دديورنډ دکرښې پر هاخوا پرتو سيمو کې وباسې .دافغانانو اونړېوالوداوړانديزونه هغه پلمه شوه چې پاکستان وکولاې سول دپښتنو په سيمه کښې دهغوې دبيلتون په خاطر داغزې لرونکې ديوال دجوړېدو وړانديز وکړې ، پاکستان وتوانېدلاې سو په تاريخ کې چې دوې يې په خوب کې هم فکر نسو کولاې دپښتنو په سيمه کې)) 80 ((زره پوځ دالقاعدې او طالبانو دپټېدو دځايو دلټون په نامه ځاې پر ځاې کړ. دغو پوځې کسانو هغوې په خپلو کورو کې تهديد او توهين کړه ،طبعي ده چې هلته به يې ځيني کسان نيولې وي ،مګر ايا ددغو کسانو نيول ددغو قومونو سره په دومره سپک برخور او ددوې په سپکاوې ارزېدل ؟نه شوه کيداې بيله اتيازره پوځ نه دګوتو په شمار کسان نيول

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې واي ؟ فکرکوم داکار بیله دېنه چې هلته یې اتیا زره پوځ ځاي پر ځاي کړی ـ تر سره کېداي سو . مګر دوي په همدغه پلمه دډیورنډ پر کرښه دترورېستانو او خرابکارو عناصرو دمخنیوې په خاطر تر)) 770 ((زیاتي امنیتي پوستي چې درادار په وسایلو سمبال دي جوړې کړې . مګر پردغه ټولو دورغجنو منډو ترړوسربیره دروان)) 1384 ((ش کال دتلې دمیاشتي په25 ورځ دخیبر تلوېزیون لخواد جوړ سوې ګردي میز په بحث کې ښاغلي اسفندیار ولي څرګنده کړه چې : ((پاکستان دتروریزم پر خلاف جګړه کې صادق نه دی ـ ... هغه زیاته کړه په افغانستان کې تل بې امنې دپاکستان پولو ته نږدې سیمو کې رامنځته کېږي ، هغه ورستنیو نا ارامیو او بې امنیو ته په ننګرهار،پکتیا ،پکتیکا او خوست کي په اشاره کولو سره وویل دپاکستان له لورې اوس هم دافغانستان په وړاندې منظمه جګړه روانه ده،او په افغانستان کښې یې دورستیوبریدو او ترورېستیو پېښو پړه پر پاکستان واچول ،هغه وویل طالبان په یوازې توګه دداشان حملو توان نه لرې ،دهغوې ددغو غلچکیو بریدو شاته دبل چا لاس دی ـ . دهشت ګر دقبایلو میلمانه نه دې دا دحکومت او پوځ میلمانه دې ،دحکومت او دهشت ګر و تر منځ پټ تړاو او روابط شته ،دبیلګې په توګه هغه څرګند مثال راوړ : کله چې پوځ تیرا او کرمي ته لاړ،نو بیا ولي یې دوزیرستان لاره خلاصه پرېښودله ،دا ددې لپاره وه چې دهشت ګر و ته لار پرېږدې تر څو هغوي له همدې لارې ځانونه دکرمي او تیرانه وزیرستان ته وباسې)).

پاکستاني پوځیان په دې ورستیو کې دالقاعدې او طالبانو دتعقیب په نامه د خوست ،ننګرهار اوکنړ ولایتو په مربوطاتو کښې دافغانستان پر خاوره تیری ـ کړی ـ دی ـ ، له دغه شان تیریو څخه ددوي هدف دترهګرو تعقیب نه دی ـ ، هغو خوهلته په کور کې ورسره دې ، بلکه هدف یې دادی ـ ترڅو په افغاني چاړواکو ومنې چې سرحد چیرې دی ـ . دا کار دوې دوه ځله پخوا یو ځل دطالبانو دحاکمیت دترلاسه کولو په لومړیو ورځو کې دکندهار په سپین بولدک کې وکړ، چې په اصطلاح پر سرحد باندې پرتې ډبرې یې څومتره دکندهار په لور ورنږدې کړ ې ،هلته ددوي له دغه کار نه موخه داوه چې په طالبانو کې دملې احساس لرونکو کسانوکچه معلومه کړې ، دوي داکار دشپې لخوا تر سره کړ، کله چې سهار دبولدک خلکو هغه ډبرې چې پاکستانیانو دکندهار وخوا ته رانږدې کړې وې ولیدې سمدستي یې هغه دپاکستان وخوا ته ورنږدې کړې ،عینې عمل دشورویانو سره دجګړې په وخت کې په خوست او پکتیا کې تر سره سوی ـ و او افغانانو دوباره ددوي پخوانې ځاي ته هغه دډبرو علامې انتقال کړې دې،په دواړو وختوکې یې پاکستانیانو ته ویلي وه تاسو زموږ سره مرسته کوی اوکه مو خاوره لاندې کوی ـ ؟

دپاکستان دمشرددغه وړاندیز په اړوندچې غواړې اغزې لرونکی ـ دېوال جوړ سې دوړې په 22 مه ورځ دافغانستان دکورنیو چاروډوزارت ویاند لطف الله مشعل دپژواک دخبرې اژانس سره په مرکه کې وویل چې لومړی ـ باید دا پوله دنړېوال قوانینو سره سمه معلومه کړه سې . هغه وویل همدا اوس په غلام خان ،ځاځیو او دببرک تانې په سیمو کې دپاکستان امنیتي پوستې وړاندې راغلې ،چې دسرحد له معلوموڵو څخه وړاندې دافغانانو لپاره دمنلو وړ نه دې .دحکومت ویاند ددغه وړاندیز په ځواب کې وویل زموږ له نظره اغزن سیم ګټه نه لرې ،... زموږ له انده دا دحل

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاره نده ،ځکه دا اغېزمن توب نه لري او نه هم ستونزه هوارولاي سي . دستونزی دهوارولو اصلي لار او چاره دهغو سر چینو خلاف پل اخیستل دي چي دترهگری ملاتړ کوي او وده ورکوي ، موږ عقیده لرو او ترجیح ورکوو چي ،نا اغېزمنو چارو باندې دلگښت پر ځاي ،ښه ده چي دغه پدیده له ریښو وایستل سي او ریښو ته یې پاملرنه وشي .
2005دسپتمبر13

قسیم اخگر دافغانستان دسیاسي مسایلو څېړونکی وباختر اژانس ته وویل : پاکستان په دغه وړاندیز سره غواړي ښکاره کړي چي دتروریزم په مقابل کي پرېکړنده دریځ لري .هغه علاوه کړه پاکستان دتاریخ په اوږدو کې دتروریزم سره د مبازرې او یاپه سیمه کې دتشنج دله منځه وړلو په وخت کې تل داکرښه پر افغانستان تحمل کړې ده . هغه وویل افغانستان په دي موردکې باید جدي غبرگون ښودلی واي ، دده په اند دافغانستان دولت ډېر محافظه کارانه برخورد کړئ دی.

یو بل سیاسي څېړونکي سمیع الله تازه دپاکستان وړاندیز یوه خالي بهانه بولې ،هغه وایي ډېرې نوري لاري شته چي پاکستان دهغو په وسیله کولاي سي افغانستان ته دترهگرودراتگ مخه ونیسې.

نور پوهان اوڅېړونکې ورته نظرونه لرې . دپاکستان داډول وړاندیز په داخل او له هیواد نه بهر افغانانواونورو څېړونکو دبحث توده مسله وگرځېده . زه پدې باور یم دافغانانوغوڅ اکثریت به داغزن اویابل هر ډول دیوال دجوړېدوله وړاندیز سره تر څوچي دډیورنډ دکرښي برخلیک معلوم سوی نه وی سخت مخالفت وکړې.

مسله داده چي ایا په افغانستان کې دناارامیو او ترهگریو دبندېدو یوازنی لار ه همدا داغزن دیوالو تیر ول دي؟ او که دا یوازي یوه داسې بهانه ده چي دډیورنډ کرښي ته د قانونیت په ورکولوسره دلر او بر پښتنوپه منځ کې دبیلتون راوستلو یوه خاینانه هڅه ؟

بله مسله دا ده پاکستان دا اغزن دیوال پر کومه سیمه تېروي ؟ هغه چي دډیورنډ کرښه وربانديې تېره سوې ده؟ او که هغه چي دجهاداو خپل مینځې جگړوپر مهال له چتراله تر بولانه پر عایقه سیمه باندې چي پاکستان نوې تاڼې جوړې کړې او زیاته سیمه یې لاندي کړې ده غواړی داغزن سیم په وسیله جلا کړی ؟

که پاکستان په رښتیاسره غواړې دتروریستانو او القاعدې دسازمان جرړي وباسې ،په سیمه او افغانستان کې دترهگریو مخه ونیسې نو دطالبانو او القاعدې یو شمیر جگپوړې تل په پاکستان کې نیول سوې دي چي وروستۍ بیلگه یي دروان کال دنومبر دمیاشتې په نمه نیټه دطالبانو دوخت دهرات او کابل والې مولوې عبدالمنان په پاکستان کې دهغه دنیول کېدو خبر ورکړه سو ،په دې ټینگ باور لرم چي دنیولودا لړی به په همدغه پاکستان کې دامریکا فشارته دځواب ورکولوپه خاطر دپاکستان داستخباراتو دپلان له مخې دوام ولرې . په پاکستان کې دطالب او القاعده جگپوړو چارواکو نیول کېدل ددې علامه ده چي دوي ټول تر اوسه په پاکستان کې ژوند کوي او له هغه ځایه خپل ترهگریز پلانونه پلې کوې . د2001 زکال دسپتمبر د11نېټې راپدې خوا چي برېوال دهغه په سر کې امریکا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترهګریزو بریدونوته متوجه سوي او تر هر ترووریستي برید وروسته څېړنې سوې په ټوله نړۍ چې کوم ترووریستې برید تر سره شوی ریښه یې په پاکستان پورې مستقیم یا غیر مستقیم تړاو پیداکړی دی . دهمدغو او نورو زیاتو دلایلو او اسنادو په تر لاسه کولو سره دنړۍ زیات څېړونکې په دی نظر دې چې په سیمه ایزه او نړېواله کچه دترووریزم درېښو دایستلو په موخه په پاکستان کې بنسټیز او رښتیانې عملې ګامونه ګامونه اوچت سې . هلته بایدټولې هغه مدرسې اوکمپونه په کومو کې چې یوازې او یوازې ترووریستان او فناتیکان دترووریستې اعمالو دسرته رسولو لپاره روزل کېږې وتړل سې . دپولې پر سر داغزنو سیمانو ددیوار جوړول دترووریسم او په افغانستان کې دنا امنیو دله منځه وړلو عمده دلیل کېداې نسې . ځکه هم دپاکستان په سنا کې مخالف ګوند دداشان دیوار دجوړېدود وړاندیز او طرحې سره خپل مخالفت اعلان کړ. هغوي وويل چې دا کاربه قبایل سره جلاکړې په همدې دلیل یې دخپل هیواد دمشرانو دا وړاندیز مسخره امیز وباله . ډیر په دې باور دې چې له پاکستان څخه درالېږل سوو په وسیله دلته په افغانستان کې ترهګر عملیات او بریدونه دپاکستان او امریکا په مشوره تر سره کیږي ، امریکا غواړي په سیمه کې دناارامۍ په نامه ، داچې داځل افغانستان تنها نه پرېږدوعلاقه لرې امنیتې حالت تر یو وخته په همدغه نا آرام شکل وساتې . دوې دلیل دا راوړې چې که امریکا او اروپایي هیوادونه په رښتیا سره وغواړي په افغانستان کې امنیت راسې ،ساده او اسانه لار یې پاکستانې چارواکو ته دا ښودل دې چې نور نه غواړې په افغانستان کې وضعه ناارامه وی . کله چې پاکستان دا احساس کړه په ههغه لهظه هر څه په ټپه دریږې او په هیواد کې ارامې راځې . که دنړۍ دنورو هیوادو په مقابل کې چې دنړیوالو وژاندیزونه نه منې دملګرو ملتود امنیت شورا پر هغه غور کوي ،بندیزونه پرې لګوې په دې ورستیو کې خو دهمدغې شوراډپرېکړې په اساس پر افغانستان دوسله وال تیري واک هم امریکا او نړیوالو تر لاسه کړ.عجبه داده چې په افغانستان کې دامنیت دراوستلو په منظور په میلیارډو ډالر لګېږې امریکایي او اروپایي مور بې زویه کېږې ،هر ورځ تر لسو زیات افغانان ژوند دلاسه ورکوي ،ټوله نړۍ په دې ښه خبره ده چې ددغو بریدکونکو اصلې جونګړه پاکستان دې اوهلته روزل کېږې مګر څوک څه نه ورته وایي ؟ دا هغه سوال دی چې تر اوسه هیچادهغه له پاره وړ ځواب بیله دېنه چې ممکن همدا زبرځواکې غواړې دکومې پټې موخې لپاره جګړه دوام پیداکړې!

امریکایانو دسپتمبر د11ترووریستي حملې نه وروسته تل په تکرار ویل : په نړۍ کې ترطالبانو او القاعدې دسازمان ظالم او خطرناک هیڅ یو ترووریستي سازمان اوبنسټپال ګروپونه وجود نه لرې ،مګر اوس امریکا ولې اجازه ورکوي چې هغوی په افغانستان کې ترووریستې بریدونه او حملې تر سره کړې ؟

دپاکستان پخوانۍ دکورنیو چارو وزیر جنرال بابر هم دپژواک سره په مرکه کښې دغه ټکې ته اشاره کوي وایې : جنګ دیوې ځانګړې موخې لپاره و،خونوم ورته دبل څه ورکړه سو،ټوله ستونزه داوه چې امریکا له طالبانو دبریډاس په نوم دګاز دکمپنۍ پر ځاې دیونیکال له کمپنۍ سره دګازدنل لیکې تېرولوتړون غوښت ،موږ هم په دې لړ کې له

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکا سره مخالفت کړی و،امریکا یو شمیر طالب چارواکي دامریکا بوستن ښارته بو تلل او هلته یې پرې له یونیکال سره پر تړون کولوفشار راوست.

پرافغانستان دامریکا برید اقتصادي جنگ وچې اوس هم روان دی ،دغه راز امریکا په سیمه کې دخپل حاکمیت لپاره دایران،چین،او شمالي کوریاهیوادونوپر خلاف پوځې اډوته هم اړتیا لرله چې دغه اړتیا یې په افغانستان کې پوره کړه.

عمده اومهمه مسله داده چې دپاکستاني چارواکو لخوا داغزن دیوال جوړولو وړاندیز موخه په رښتیاسره په افغانستان کې دترهگریو مخه نیولو په خاطرنه ده ؟ دخپلې دغه خبرې دپخلې لپاره څو لاندېکوته ستاسو پاملرنه را اړوم:

ما پخپله لیکنه کې کوښښ وکړ په لنډه توگه دافغانستان په کورنیوچاروکې دپاکستان پټو اوبربنډو لاس وهنو ته گوته ونیسم . دامنلووړ نه ده چې داغزن دیوال جوړول افغانستان ته له پاکستان څخه دترهگرو دمخنیوې په خاطر دی ؟ که ترهگر له پاکستان څخه راځي نو ددیوال دجوړېدو دمیلیارډوعبث مصرف په عوض ښه نه وه ؟ چې دالقاعدې دسازمان څخه نیولې ټولو تروریستي گروپو ته کوم چې په غټ گمان ستاسو استخباراتو ته معلوم دې او حتا اړېکې هم ورسره لرې له پاکستان څخه وباسی ؟

-داڅنگه ردوی چې په پاکستان کې دمذهبي بنسټپالو لخوا ستاسو دحکومت او بهرنیانو په مالي او مادي مرستو دشوروې سره دجگړې په مقابل کې پخواجوړوسو مدرسوکې تر اوسه ترهگرنه روزل کېږی ؟ پوهېږم چې دابه راسره ومنی ؟ ځکه کله چې پر تاسو امریکا او انگلیستان فشار راوړې تاسو سمدستي ملایان نسی او یا له مدرسو طالبان شړی ،داکار دا معنا لری چې دا دیوبندې مدرسې اوس هم ددیني عالمانو پر ځاې تروریستان روزې .ځکه اړینه برېښې چې داغزن دیوال جوړولوپه عوض ددترهگرو دروزلو مدرسې وتړل سې . - دډیرو نړیوالو نشراتي ارگانو سره دپاکستان دولسمشر نه نیولې بیاتر نورو جگپوړې چارواکوپورې دافغانستان دسیاسي او امنیتي حالت په اړوند دټولو څرگندونې دبربندو لاس وهنو بیلگې دې دا لاس وهنې په کوم دیوال گرځوی ؟ ستاسو یوپخوانی وزیر (بابر) په افغانستان کې دحالت په خرابیدودومره ډاډه دی چې تاسو یې ویناخپله دپژواک په نشراتو کې ولولی ، دا چې دبې بې سي سره په خبروکې دپاکستان داطلاعاتو وزیر دافغانستان دولت یو ناکامه دولت بولې ،اېادغه شان څرگندونې لاس وهنه نه بولی ؟ ددغه چارواکو او نوروجنرالانوخوله په کوم اغزن تار گنډی؟ بابر پژواک خبرې اژانس ته وایي : زه درته غوڅه خبره کوم ،په حقیقت کې امریکا او ددوي نور اتحاد یان په افغانستان کې داوږدې مودې لپاره نشې پاته کېدلاي ،دا مهال په افغانستان کې یو کمزوری او ضعیف حکومت دی او ددې خبرې قوې امکان شته چې په افغانستان کې له پارلماني ټاکنو وروسته حالات نور هم خراب شي ،چې له امله به یې امریکا او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورواتحاديانو ته په افغانستان کې پاتې کېدل ګران وي . دا ښاغلی کومې پټې وينې که په پاکستان کې دافغانستان پر خلاف له بريدو او ترهګريودنووپلانو څخه خبر نه وي ؟

-پاکستان له افغانستان سره پر پوله)) 770 ((په رادار سيستم مجهزې پوستې جوړې کړې دې که په هره پوسته کې لس تنه وي نو شمير يې 7700 تنو ته رسېږي ،دتروريستانو دنيولو او زموږ هيواد ته دهغوي دراتګ دمخنيوې په خاطر يي يوازې دپښتنو په سيمه کې تر)) 70 ((زره زيات عسکر ځاي پر ځاي کړه ،دافغانستان او پاکستان تر منځ که دکرښې اوږدوالې تخمينې ((((2400 کيلو متره په نظر کې ونيسو څنګه ومنل سي چې دادومره پوځې قوت نسی کولاي دڅو تر هګرو مخه ونيسي ؟ دلته داګمان په حقيقت بدلېږي چې رښتيا هم پاکستان غواړې خپل وسله وال پوځ دامريکا او اروپايانو په پيسو دتروريزم سره دمبارزې په نامه وروزې ، اعاشه اباطه يې کړې . که رښتياغواړی له هغه ورځې چې پاکستان دترهګری پر ضدمبارزه شروع کړې ، زموږپه هيواد کې تروريستي حملې زياتې سوې دې .ددوي پر دغو ټولو دوه مخو تلاښو سر بيره وضعه هره ورځ نوره هم خرابېږې او دبې ثباتی په لور درومې . د دوکلو په موده کې پاکستان تر 78ميليونه ډالره زيات دتروريزم سره دمبارزې په نامه تر لاسه کړې ،او داسي هم يووخت ماولوستل چې امريکا هره مياشت پاکستان ته دتروريستانو سره دمبارزې لپاره يو ميليون ډالر ورکوې ،مګر ددغو ټولو مصرفونو ثمر چاونه ليد .دا خبره رښتياده که په افغانستان کې وضعه آرامه سې داپيسې به پر پاکستان په هغه لهظه ودرېږې ځکه پاکستان سوله نه غواړې.

-دغه کسان چې دپاکستان داستخباراتې سازمانو لخوا افغانستان تې دجاسوسې او ترهګری لپاره رالېږل کېږې چې ځينې يې نيول سوې هم دې ددوې مخه په کوم ديوال نيول کېږې؟

-دپاکستان ددولت يوتن پوځې جنرال ښاغلی صفدرحسين ددې خبرې پخلی کړی چې دپاکستان ځينې مذهبې ګوندونه يا تنظيمونه اوس هم دطالبانوسره مرستي کوي ،دغه ګوندونه په پاکستان او ځانګړې توګه قبايلي سيمو کې خلک هڅوي چې په افغانستان کې دطالبانو له غورځنګ سره خپلې مرستې جارې وساتې . فکر کوم دوي دا کار ځکه کوي چې دالقاعدې سازمان په سيمه کې هر څه دطالبانو په نامه تر سره کوې او دغه مدرسې او خاوندان يې پيسي له همدغه سازمان له لارې تر لاسه کوي . جنرال صاحب پرويز مشرف داډول مرستي چې موخه يې زموږ په هيواد کې ترهګريده په کوم دېوال يې مخه نيسې ؟

-داچې همدا اوس زمږ په خاوره کې ستاسو پوځيان پراته دي او څه موده پخواد ننګرهارپه مربوطاتوکې تر 45کيلومتره ، دکنړ،او نورو شرقې سيمو کې چې مخ کې مې نومونو ته اشاره کړې ده ، پاکستاني پوځيانوتيري اولاس وهنوهڅوونکی کوم ترهګردی ؟ دداشان تيريو مخه به څنګه نيول کېږې ؟ دوي ته هم اغزن ديوال ضروردی؟

په 2003زکال ددسمبر په دوهمه نيټه دالاهرام مصري ورځپانې دساندي تلګراف ورځپاڼې په حواله ليکلې وه چې د ISIجګپوړې چارواکې دطالبانو سره دوسلو مرستي کړې دې ،ددې ورځپاڼې په ليکنه دپاکستان داستخباراتي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان ځيني کسان دطالبانو سره دراکټونو،کلاشينکوفونو ،دبېسيم ارتباطي مجهزې شبکې او سيستمونه ،په لسهاوپه سپوږمکيو پورې تړلو موبيل تليفونوسر بيره 700موترسايکلونه اونور شيان په واک کښې ورکړې دی .نه پوهېږم جنرال صاحب پرويز مشرف داشان مرستي چي همدا اوس په پېخر ترهګرو ته ورکول کېږي څنګه ارزوی ؟ فکر نه کوم ديوال به ددغو مرستو مخه ونه نيسې . همدا اوس دنړۍ 37 هيوادونه په افغانستان کې دامنيت په ساتلو مصروف دې ،خوهغوې په خپلو مډرنو وسلو او تر بيه سو پوځيانوچي شمير يې تر)) 30 ((زرروزيات دی ولې نسې کولاي په هيواد کې امنيت ټينګ کړې ؟ په کوم دليل ومنل سي چي ددغو ترهګرو تر شادپاکستان او دهغو دملګرو هيوادو لاس نشته ؟

دا نظر ورځ په ورځ غښتلی کېږي چي امريکا هم تر اوسه دافغانستان دحالاتو په اړوند دخپلو سياسي ،اقتصادې ګټو اواو سيمه کې خپلې سياسې اغېزود ساتلو په خاطر نه غواړې وضعه ارامه سې ،زموږ په هيواد کښې بې ثباتې دامريکايي او نوروبهرنې پوځونو دشتون لپاره دجواز حيثيت پيداکوې . ځکه نو دادبن لادن ،القاعدې او طالبانو سريال بايد دوام پيداکړې.

اساسې خبره داده چي ددغو ترهګريو رېښه زموږ او پاکستان تر منځ دډيورنډ دکرښې پرسر په اختلاف کې پرته ده .اغزن او اوسپنيز ديالونه هم تر څو چي دامسله دابد لپاره حل نشي نسې کولاي افغانستان له دغو بدبختيو خلاص کړې . ځکه داسي ديوالونه دبشر په تاريخ کي له شرق نه تر غرب پوري دنړۍ په زياتوهيوادوکې جوړ سوې دې مګر مشکل نه دی حل سوی . زه اوس نه غواړم دداسي ديوالو دجوړېدو تاريخ او هيوادو په هکله معلومات وليکم .

متأسفانه تر اوسه پاکستان توانېدلی دې نړېوال په دې قانع کړې چي دوي دهغوی سره دتروريزم پر ضد مبارزه کې صادق دی دا هغه تريخ واقيعت دی چي افغانانو ته په هيڅ ډول دمنلو وړ نه دی . دهمدغه دوه مخې پاليسی برکت دی چي پاکستان ته دامريکا لخوا ټول پخوانې قرضونه ور وبخښل سوه او يو په بل پسې F16 جنګې الوتکې له امريکا څخه پلاس راوړې.

متاسفانه دډيورنډ دکرښي په اړوند په هيواد کې دننه مختلف نظرونه موجود دې .نه پوهېږم چي ولي دشوروې دموجوديت تر وروستۍ ورځې په افغانستان کې دټولو سياسي چپو،ښيو او منځپالو ګوندو نو په کړنلاره کې دسياست او بهرنيو اړيکو په برخه کې دډيورنډ دکرښي يا دپښتنو او بلوڅودسرنويش دمسلې دسياسې او عادلانه حل په غتيو ټکو ليکل کېده ،پسله هغه چي په افغانستان کې د امريکا په ملاتړ دطالبانو دحاکميت تر ړنګېدو وروسته سياسي ګوندونوته يو ځل بياد ښارنود قيرسړکونو پر سر دسياسي مبارزې امکان پيداسوی دی ،او يو په بل پسې دمختلفو مختاړو او ورستاړو په لړلو سره جوړېږې دغه مسله چي دا نيمه پيړۍ دهغې پر سر افغانان له مختلف ستونزو سره مخامخ سوې دې چوپه خوله پاته کېدل يوه سوال پيداکونکې مسله ده ،په دې هليه چي سياسي ګوندونه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورځي په نرخ او بهرنيانو په اشاره زموږ په ملک کښې دسياست پلې کول تر سره نه کړې ،اود هغه پخوانې کلاسيک سياسي دودچي سياسي غورځنگ بايد دبهر په اشاره او ملاتړپه يوه هيوادکښي سياست شروع کړې دزمان له ازمون څخه ناکامه راووتل .يو ولس هغه وخت په يوه سياسي ځواک (گوند) اعتبار پيداکوې او دهغه ملاتړ کوې چي دملې گټو په درک کولو سره دهيوادوالو دژوند دښېرازۍ او پر مختگ لپارهدزمان دغوښتنو مطابق تلاښ وکړې . ځکه نو ددغې تاريخي لانجې دحل په هکله څه نه ويل دخلکو سره دداشان گوندونو په هکله سوالونه پيداکوي او ددوې سياسي خپلواکی هرومرو له سوال سره مخامخ کېږي.

متاسفانه پدې ورستيو کي څونفره دبل په اشاره او ياپښتنو سره ددښمنۍ په وجه داسې ليکنې کوي ،او په زيات زيار يې هغه دليلونه راټول کړي چي هر يو يي ددوباره څېړنو وړ دی ،کله چي سړی هغه لولې نو فکر کوې بيله دانگليستانو استازې ډيورنډ څخه نور ټول ملامت دی چي دډيورنډ دکرښې په هکله خبرې کوي . دليکنو څخه يې چي کله دافغان اوکله دفدراليانو په نامه د نورومسايلو طرحې بوي راځې ،دوي وايي که پښتونستان غواړی؟ بيانو ولې دتاجکستان ، ازبکستان نه پوهېږم له ايران سره هم دسرحد په هکله دپښتونستان پشان خبرې نه کوی ؟ اوداسي نوري خبرې چي هر کليمه يي بايد ساعتونه پرې بحث وسې . داډول کسان غواړې داسي ښکاره کړې چي پاکستان پر حق دی ،اوپه افغانستان کې څرنگه چي پښتنو حکومت کړی نو يي دخپلو گټو لپاره افغان ولس ددوې په اصطلاح دپښتونستان قرباني کړی دی ،دوي داهم بيله کوم سنده وايې چي په 1949زکال دافغانستان پارلمان دشاه محمود خان تر فشار او زورلاندې دا پرېکړه وکړه چي دډيورنډ کرښه په رسميت نه پيږنې ،ولې داښاغلې يا په افغانستان کې نه دې اوسېدلې او يا افغانانو ته سپکاوی کوي که نه دوې دې مهرباني وکړې يوه وطنپرست هزاره ،تاجک،ازبک،ترکمن په مخ کې دې وايې چي پاکستان پر حق دی ،بيابه وگورې چي دغه خلک کوم ځواب ورکوي ، دپښتنو خبره خو زه ځکه نه کوم چي تر اوسه يوه واکدار هم داجرات نه دی ځانته ورکړی چي دپښتنو دغه د حق غوښتلو ارادې ته دې په سپکه سترگه وگوري ،اويادې څرگنده کړې چي دپښتنو او بلوڅو سيمه دپاکستان خاوره ده . زه نه غواړم يوځل بياخپله ټوله مقاله ددو، درو نفرو دليکنو په اساس تکرار کړم . دومره ويل غواړم هر چاچې زموږ دخاورې څخه دټوټو دجلاکولو پروتوکولونه امضا کړې دې دافغانولس سره يې ستر خيانت کړی او دهغوي دنفروړ دې . پدې ټکې ښه پوهېږم چي دلوي احمدشاه باباامپراتوري ساتل او يادهغې پر سر دعوه کول محال او قانوني خبره نه ده ، مگر دخپلو ځانگړتياوله مخي دډيورنډ کرښې د مسلې په هکله بحث بيل دی ،کله چي داکرښه عبدالرحمن خان لاسليک کره دډيورنډ دکرښې هاخوا پرتو قومونو، او نه هم دې خوا پښتنوته دمنلو وړوه ؟ دا علت و چي عبدالرحمن خان يوه مصنوعي او په خپل لاس جوړه سوې جرگه راوغوښتل ،او هگه ليک چي دافغانانو په استازيتوب وويل شو پخوا ليکل سوې و . نه پوهېږم چي ولې پر دغه سترگې پټوي ؟ او پښتانه په مختلفو شکلو متهم کوي؟ چي گويا دا په افغانستان کې يوازې پښتانه دي چي دپښتونستان نارې وهې،دډيورنډ معاهده چي لاس ليک سوې ده هغه اولې او اخيرې وه .که داسې ده ؟بيانو ولې دپاکستان چارواکو هر يوه پخپل وار سره هر هغه چاته چي په افغانستان کې يې واک تر لاسه کړی دی مراجعه يې کړې او يايې دومره نظامې او سياسي فشار راوستلی چي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغاني چارواکې يې خبرو ته اړيستې ،دپاکستان او افغانستان تر منځ په خبرو کې لومړۍ شرط په افغانستان کې دارامي راوستلواو افغانستان سره دمرستو او دوستانه مناسباتوټينګولويولپاره همدا دډيورنډ لعنتي کرښه مطرح سوې ده ؟ زه خپله دا نسم منلاي دا 112کاله چي خلکو دې خوا او هاخوا دپښتنو او بلوڅودمسلې دعادلانه حل او سرنويشت ټاکلو پر سر مشکلات ګاللي ،زندانو ته تللي او شهيدان سوي دي ، دا ټول ليونيان او ددوې په اصطلاح نادان وه او يامغرووره؟ دغو ښاغلو ته بايد وويل سي چي افغانانو هيڅ وخت يوازې دالحاق خبر نه ده کړې تل يي مشرانو په خپلو ويناو کي ويلې چي دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت مسله دې ددوې په خوښه او ددوې دارادې داصل پر اساس حل سي ،دپښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو حق په دوي پوري اړه لري ،مګر تر اوسه دوي ته داحق چانه دی ورکړی ،په افغانستان کې ټول افغانان ((زه يي دبيګانه پرستو په دود پر قومو نه ويشم ،زما لپاره تاجک ،هزاره ،ازبک،ترکمن اونور ټول افغان او يو دي)) داتاريخي مسوليت لرې تر څو دکرښي هاخوا پرتو قومونو پښتنو او بلوڅو دسرنويشت دټاکلو مسله دنړيوالو په مټ دابد لپاره دهمدغو قومونو په خوښه دحل لاره پيداکړي . زموږ دهيواد پياوړی تاريخ پوه او څېړونکی سيستاني صاحب دپاکستان ددسيسو په اړوند روڼ اندي خپل وطني رسالت ته متوجه کوي او ليکي : بر روشنفکران و قشر آگاه و چيز فهم افغانستان است تا با افشای دسايس شوم پاکستان ، اين ولدزنای استعمار بپردازند و اهداف توسعه طلبانه آن را در منطقه برملا کنند. باشد که جلو اين شراندازی های حکام و دستگاه استخبارات نظامی پاکستانی گرفته شود و مردم افغانستان به نيات ناپاک اين کشور بظاهر پاکان بيش از پيش پی ببرند.اعظم سيستاني 29.06.05 ټول افغان

زما په عقيده داغزن دېوال جوړ ولو مثبت تأثيرپه لاندي دلايلو عملي نه برېښي:

اول : ديوال ددواړو هيوادو تر منځ ستونزه نسي حل کولاي . ځکه په افغانستان کې مداخلې ددولتوارسمې ادارولخوا تنظيم سوې او پلان سوې دي . دهمسايه هيوادو په منځ کې دداسې پلان سوو مداخلو مخه دسيمانوپه څغلولو نسې نيول کېداي.

دوهم : دا ديوال به دډيورنډ دکرښې دواړو خواو قومونه سره جلاکړې ،په تګ راتګ کښې به يې ستونزې جوړې کړې ، هغوي ته به هم دمنلو وړ نه وي اونه به کوم درد دواکړې.

دريم : تر اوسه دافغانانو لپاره دډيورنډ کرښه دمنلو وړ نه ده . نو دا ديوال به پر کومه برخه تېرېږي ؟

څلورم : ددغه اغزن ديوال سروې او جوړول به هرومرو څلور،پنځه کاله دوام لرې ،نو دا په دي معنا ده چي داڅو کاله بايد په افغانستان کي همدا بې امنيتی او وژني به دلته جريان ولري ؟.

پنځم : دداشان دېوال دجوړېدو لګښت چي په ميليارډو ډالرکيږي څوک پر غاړه اخلې ؟ افغانستان دخپل ويجاړ اقتصاد په لرلو سره ((شل)) کاله نور هم دا توان نسې پيدا کولاي چي ددغه دېوال يو پر څلور لګښت دې پرغاړه واخلې ،پس دا دېوال به پاته وي تر څو افغانستان هم دهغه دجوړېدو لګښت توان پيداکړې . دايو بيځايه اوايضافې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مصرف دی ، یوازې کیداې سي دپاکستان - افغانستان تر منځ ددوستۍ ، متقابل احترام او يو دبل په کورنيو چاروکې دلاس نه وهلو، ښو اقتصادې او فرهنګي اړيکو د ترون په اساس دااوسنۍ امنيتي ستونزه حل سې.

ددې لپاره چي زموږ او پاکستان تر منځ دا تاريخې لانجه حل سوې وې او په سيمه کې هميشنۍ سوله ټينګه سوې وې زما په اند لازمه ده دتاريخې حوادثواو اسنادو په نظر کې نيولو سره د ملګرو ملتو دسازمان تر نظارت او څارنې لاندې ،داسلامې هيوادو دکنفرانس ، دامريکا ،اروپايې هيوادو پارلمان ، انګليستان ، روسيه ،چين، هندوستان،تاجکستان ،ازبکستان ،ترکمنستان ، ايران ،پاکستان او افغانستان دجګړو چارواکو په ګډون ، دډيورنډ دکرښې پر سر داختلاف د سياسي او عادلانه حل لپاره نړيوال کنفرانس جوړسې.

په کنفرانس کې دګډون لپاره بايد کسان راوغوښتل سې:

/1دډيورنډ دکرښې سهيلې طرف ته پرتو پښتنواو بلوڅو ټولو لويو او وړو قومونو هغه استازې چې دپاکستان ددولت دهر ډول مداخلې نه پرته دنړيوالو تر جدې کنټرول لاندې ټاکل سوې وې . ځکه يو ځل دانګليسانواو پاکستان نوې جوړې سوې ادارې لخوا دټول پوښتنې تر نامه لاندې په 1947زکال درغلې وسوه،نه يوازې داچې مقدس کتابونه کښېښودل سوه بلکې دنظر ورکولوپه وخت کې انتخاب غلط او ډوکه بازې وه يعنې دوه انتخابه وه پاکستان او هندوستان ،دافغانستان نوم هلته نه و،په داسې حال کې چې دوې نه له پاکستانه او نه هم له هندوستان څخه جلاسوې وه ، دوې له خپل وطن افغا نستان څخه جلاسوې وه ځکه نو منطقاً بايد له دوې نه داسې پوښتنه سوې واې چې غواړۍ له افغانستان سره دوباره يوځاې سۍ او که له هند يا پاکستان سره . په دې هکله پر خپل وخت دافغانستان دولت کلک غبرغون ښکاره کړ ،او خداې بخښلې خان عبدالغفارخان هم پدې هکله مفصله وينا وکړه ، او دخپل مخالفت دلايل يې ښکاره کړه ، ما مخکې ورته اشاره کړې ده . 2/ دهمدې کرښې شمالې لورته (افغانستان) د پرتو قومونو استازې هغوې هم بايد په عين شکل وټاکل سې . 3/ ددواړو هيوادو هغه پوهانو ،عالمانو او فرهنګې شخصيتونو کوم چي په حکومتونو پورې تړاونه لرې او تل دمستقل سياسي نظر خاوندان وه.

/4دافغانستان دپارلمان او مشرانو جرګې لخوا غوره سوې استازې په هيوادکې دژبو او مذهبې تړاو دانډول په نظر کې نيولو سره ،(دلږو لږ ،دډيرو ډير).

/5دپاکستان دپارلمان استازې دسوبو دويش او قومي کميت په نظر کې نيولو پر اساس.

دکنفرانس پريکړې بايد دتعقل او علمې منطقوپر اساس چي موخه يې په رښتيانۍ توګه دتر يوې پيرۍ زياتې لانجمنې مسلې حل ته دپاې ټکۍ ايښودل وې.

دغه کنفرانس ته امادګې به څو مياشتې دوام وکړې ،لګښت به هم ولرې ،ولې دومره به ډير نه وې زيات لکه همدا اوس چي په سيمه کې دامنيت پر راوستلو تر سره کېږې . په دغه کنفرانس کې بايد په آزاده او ديموکراتيکه توګه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمحکومو پښتنو او بلوڅو اراده تمثیل شوې وي ،او دهغوي رواغوښتنو او پوښتنو ته مثبت ځواب وويل سې . په هغه صورت چي دپښتنو او بلوڅولپاره دقبول وړ وي.

کنفرانس دتاريخي اسنادو تر مطالعي او څېړلووروسته بايد ددغو مسايلو په هکله پرېکړې وکړي:

اول : دپښتنو او بلوڅو په خوښه او اراده دتل لپاره ددوي برخليک ټاکل . که لازمه ولېدل شي هلته دنړېوالو تر نظارت لاندي آزاد او له مداخلې نه خلاص ريفرنډم سرته رسول . که پر ټول پوښتنه اړونده خوا سره موافقه وکړي په هغه صورت کې بايد دټول پوښتني په پاڼه کې واضح ليکل سوي وي چي : الف : غواړی يو آزاد او خپلواک هيواد اوسی ؟ ب : علاقه لری له پاکستان سره پاته سی ؟ ت : غواړی دخپل مورني ټاټوبي افغانستان سره يو ځاي سی ؟ داټول پوښتنه بايد بيله هر ډول مخکني پروپاګنډ .يودبل پر خلاف دتبليغ ،دافرادو رانيولواو نورودرغليو څخه په خلاصه توګه کاملا په پ[ه توګه دنظر په څرګندولو سره تر سره شي . يوازي دا تبليغ ورته وسې چي تاسو حق لری خپل سرنويشت پخپله وټاکې او کله چي کاغذ صندوق ته اچوی هلته بيله خدايه بل څوک نسته . ډيره ضروري ده چي هر پوښتنه په بيل کاغذکې چي بيل رنګ او جلا دپېژندګلوی علامه ولري ليکل شوي وي . ځکه هلته هم دير زيات نالوستي دي دارپا په دود چليپاکولو کي هر ډول درغلي ځکه کېږي چي رايه ور کوونکی دبل چا مرستي ته اړ کيږي په هغه صورت کي مرسته کونکی کولاي خپله اراده په هغه قبوله کړي.

دريفرنډم ټول پروسيجر بايد دبېپري نړيوالوپوهانو او حقوق دانانو په مشوره ،روڼ اوڅرګندوي.

دوهم : دافغانستان او پاکستان تر منځ دسرحدي پولې ټاکل .او پر هغه هر ډول تيری منع ګڼل.

دريم : دنړيوالو منل سوو اصولو پر بنسټ افغانستان ته دنړی له نورو هيوادو څخه دايران دعباس بندر اوپاکستان د کراچي بندرله لاري بيله قيدوشرط نه دنړيوال ترانزيتي قانون په نظر کې نيولوسره دسوداګری دمالونودواريدولواو صادرولو په خاطر دافغانستان حق په رسميت وپېژندل سې . دا ځکه چي له يوې خوا افغانستان له بهر سره پوله نلري مګر داګا ونډې هيوادونه يې لري او بل داچې همدا اوس ايران او پاکستان له هغو اوبو څخه وړيا استفاده کوي او ځانته داستفادې قانوني حق ورکوي کوم چې سر چينې يې دافغانستان په خاوره کې دي ،که افغانستان ته دپورته يادسوو بندرو څخه دسوداګريزو مالونو دوړلو او راوړلو ترانزيتي حق ورنه کړه سي ، افغانستان هم بايد ځانته دا حق خوندي وساتي چې په هيوادکې دننه پيداسوی اوبه چې پاکستان او ايران تي بهيږي همسايه هيوادونه يې بايد رانيسي او کله چي افغانستان نه غواړي اوبه وپلوري دا حق ور سره خوندي پاته وي . لکه همدا نن د10.11.2005زکال د(دسمبر لسمه) مي په بينوا ويب پاڼه کي ولوستل چي پاکستان له پاکستان څخه د نفتی موادو صادرول بند شوی دی .د افغانستان د اوبو او برېښنا وزير ويلی دی چې څلور ورځې کيږی چې پاکستان � افغانستان ته د نفتی موادو صادرول بند کړی دی .دوزير پر وينا نفتی مواد چې حرارتی توربينو نه په يوه ساعت کي ۹۰۰۰ ليتره تيل لګوی اوس له بازار څخه رانيسی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاريخ دا ثابته کړې ده چې پاکستان په افغانستان کې ديوقوې ،پر ملې اساساتواو بنسټو ولاړ ،غښتلې او پرمختللې افغانستان سره علاقه نه لرې ،غواړې په افغانستان کې داسې يو لاس پوڅۍ رژيم حاکم وي چې هر څه ددوې په قومانده او اشاره سرته ورسوې . په همدې اساس لازمه او اړينه برېښې دهمدغه کنفرانس دځانګړې پرېکړې له مخې چې دپلې کېدوڅارونکی به يې دامينت شورا ،امريکا ،انګليستان ،چين او روسيه وې دافغانستان او پاکستان تر منځ ديواوبل په کورنيو چاروکې دهر ډول مداخلې او دخالت نه کولو موافقت نامه لاسليک سې.

ددې لپاره چې هر ورځ دپاکستان او افغانستان تر منځ پر دغه شان مسايلوپرابلمونه را پيدا نسې پر ځاې يې بولم ددغه نړېوال کنفرانس پرېکړې چې دعدالت او انصاف پر بيادبه تر سره سوې وې دملګرو ملتو او امنيت دشورادسازما ن په دفترونو کې راجستر او لاسليک کونکې يې په پلې کولو مکلف وګڼل سې.

يوازې نړېوال سياسې تعقل او بې پرې سياست به وکولاې سې په سيمه کې ددغودوهيوادو تر منځ دسل کلنې کړکېچ اوتاريخې مسله حل را منځته او دافغان ولس له ګرېوان څخه به دنړېوال تروريزم لاس لنډ کړې.

تر څو ددواړو خواو په خوښه دامسلې د عادلانه حل لاره ونه لټول سې ،امريکا او دنړۍ دغو ټولو هيوادو ته چې په شکل داشکالو په افغانستان کې مصروف دې داطمنان ورکوم چې خپلو هيوادوته به بيله دمړو له جسدونه بله هيڅ ګټه يونسې . او پايله به يې دا وې لکه بابرجنرال چې فرمايلې دې ((امريکا او دانور ټول به دوباره خپلو هيوادو ته ستانه سې)) که دبابر دا ارمان داځل تر سره سو افغانستان به په رښتياسره په هغه اورکې وسوځېږې چې داورلوګې به يې هرومرو په نيويارک ،لندن ،مسکو ،پيکنګ ،پاريس ،اروپا، کاناډااو جاپان او دعربې نړۍپه ښکلو ښاروکې ډېر نازولې ړانده کړې .افغانستان به نه يوازې تر هيروئنو دتوليد او سوداګرۍ مرکزوې بلکه دنړېوال افرطې تروريزم دتربيې او نړې ترهګريزو کړنو دپلې کولومرکزوې . اوس بايد ټول پدې پوهېدلې وې چې دډيورنډ کرښه هغه تورښامارډۍ که مړ نسې او غم يې ونه خوړل سې ، په ټوله نړۍ که به څوک ارام پرې نږدې.

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library